

מוצאי שבת	כניסת שבת	יום
20:21	19:05	י-ם
20:23	19:22	ת"א
20:24	19:16	חיפה
20:21	19:22	ב"ש

**20 שנה
לגירוש
מגוש קטיף
וצפון השומרון**

מנהיגי המחאה הנחושה
יותר נגד הגירוש, במפגש
מיוחד שמסכם את הדרך
מכפר מימון ועד עידן החוות
והגבעות ← **חגית רוזנבאום**

חנה פיקאר משירת הים
התדפקה על דלתות ח"כים
ושרים כדי למנוע את הגירוש,
ולא שוכחת את התגובה
שקיבלה מאריק
שרון ← **עניין אישי**

כשישראל חושפת
את כל הקלפים שלה
על השולחן, התיאבון
של חמאס רק הולך וגובר
← **רבקי גולדפינגר**

אחרי שכבר השיג הסכמות
היסטוריות עם החרדים, יולי
אדלשטיין נסוג כדי ש"חוק
ההשתמטות" לא ידבק
במורשתו ← **זאב קם**

חוצה הטבח או זורע
הדהי-מורליזציה? התחזיות
של האלוף יצחק בריק כמעט
אף פעם לא פגשו את
המציאות ← **יוני רוטנברג**

משחקי הרעב

בזמן שישראל מכניסה אלפי משאיות מזון ומצרכים בסיסיים לרצועת עזה, גורמים אנטי-ישראליים מקדמים באינטנסיביות קמפיין עמוס דיסאינפורמציה על הרעבה מכוונת של האוכלוסייה העזתית. לנוכח שטף השקרים, שמאומצים מיידית על ידי ממשלות וגורמים בין-לאומיים, קבוצת חוקרים ישראלית פועלת להפריך אותם בעזרת כלים מדעיים // **אסף משניות**

חוזרים לחבל עזה

התוחמת הצפונית תחילה!

ה' אב 30.7 | 17:00 צועדים מצומת יד מרדכי | 3051*

אחרי
20
שנה

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ליסינג לכל סוגי הרכבים החדשים, במחירים אטרקטיביים!!!
חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

מאזדה CX5
יד ראשונה, 2022
דגם אקטיב,
64,000 ק"מ,
טסט לשנה, 117,000 ₪

מיצובישי אאוטלנדר
יד 1 פרטי, 2023
אינסטייל, 7 מקומות,
39,000 ק"מ,
154,000 ₪

מיצובישי אאוטלנדר
יד 1 פרטי, 2019
אינסטייל, 7 מקומות,
75,000 ק"מ,
טסט לשנה

מיצובישי ASX
יד 01, 2018
91,000 ק"מ,
כולל טסט לשנה
וטיפולים
58,000 ₪

טויוטה קורולה
יד 1 פרטי, היברידי,
61,000 ק"מ,
109,000 ₪
(מחירון 123,000)

יונדאי קונה היברידי
יד 01, 2020
99,000 ק"מ,
93,000 ₪

טויוטה יאריס קרוס
יד ראשונה, 2022
היברידי, 74,000 ק"מ,
109,000 ₪

מיצובישי ספייס סטאר
יד 01 פרטי, 2020
77,000 ק"מ,
טסט לשנה,
58,000 ₪

קיה סיד
יד ראשונה, 2021
73,000 ק"מ,
טסט 4/26
69,000 ₪

טויוטה קורולה CW
יד ראשונה, היברידי, 2022
73,000 ק"מ,
98,000 ₪

חוזרים ללימודים באשר

אשר עד

ילקוטים, תיקים אורטופדיים, קלמרים, כלי כתיבה
וכל הציוד הדרוש לבית הספר **מהמותגים המובילים**

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית

לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באווירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

תמר: 0559734483 | **לפרטים
וקביעת
ראיונות**
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947
ozleisrael.co.il

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודו של מכללת ליפשיץ והרצוג
אלון שבות • ירושלים • מנדל עוז

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

נפתחת ההרשמה לשנת התשפ"ו (מחזור ה')

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט,
הרב מנחם שחור וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס,

בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

 צלחת 9' RAINBOW (25 יח')	 סכו"ם מדיום (40/50 ארוז)	 גביעים 500 מ"ל-מכסה (8 יח')	 כוס נייד 8B (40 ארוז)	 שקיות אוכל בקופסא (150 יח')
 2 חב' קעריות קסרול/ לפתניה (18/20 יח')	 מפיות BASIC (100 יח')	 שקיות זיפ 42x54 (6 ארוז)	 2 יח' צנצנת זכוכית פקק שעם	 2 חב' אמבי כביסה (9 יח')
 מפיות רויאל עגולות (12 ארוז)	 מזלג הגשה מהודר (5 יח')	 תיק שומר חום (2 יח')	 2 חב' קיסמים דנטליים (30 ארוז)	 3 יח' מיכל 1 ליטר + מכסה
 מפת שולחן ניילון 2.4 מ' x 8 יח')	 כוס יהלום (40 ארוז)	 קופסא תמה לוק 330 מ"ל	 רדיד אלומניום 7.5 מטר	 נילון נצמד ביתי (30 ס"מ)
 שקית אשפה 75/90 (כ-15 יח')	 צמרוני אוזניים	 מגבוני בייבי (2 חב')	 מצית גז	 שקיות קוקי גדול/ענק
 2 חב' צלחת 7' RAINBOW (25 יח')	 תבנית מרובע בינוני (10 יח')	 גביע אמריקאי + מכסה 1000 סמ"ק, 250 סמ"ק	 קולפן רב תכליתי	 תבנית אינגליש ארוך (10 יח')

מרוקנים מחסנים ואתם מרוויחים

כוס זכוכית + ידית	תבנית מס' 210	מטלית מיקרופייבר (50/80)	נייד אפייה (40 יח')	קופסאות סמארט	מטליות מיקרופייבר נשלפות (20 יח')
 2 יח' ב- 5 ₪	 5 יח' ב- 5 ₪	 5 ₪	 5 ₪	 2 יח' ב- 5 ₪	 5 ₪

פתוח במוצ"ש

פעמית סטור
מזרחים ואוהלים

אתר פעמית סטור אונליין בכתובת:
www.peamitstore.co.il

תל אביב יגאל אלון 110 מחלקת OUTLET גורלה	פתח תקוה פינטו 20	חולון המלאכה 18	בני ברק רבי עקיבא 74	בני ברק כהנמן 92	נתניה גיבורי ישראל 24 אזה"ת פולג	חיפה המסילה 22 תל תן מוצ"ש	קרית ארצות צ. קרית ארצות	בית שמש קניון נעמי קומה 8 סגור מוצ"ש
טבריה טבריה עילית מרכז "BIG"	ירושלים בית הדפוס 7 גבעת שאול	ירושלים יד החצאים 13	מודיעין מתחם סנטר	נתניה שדרות ירושלים 17 סגור מוצ"ש	באר שבע גרנד קניון קומה 2	באר שבע מתחם 87	חנות אונליין www.peamitstore.co.il	

401-700-502-1 | שעות פתיחה א'-ה' 9:30-21:00 ו' 8:30-13:00. מוצ"ש 45 ד' מצאת השבת ועד 22:30. התמונות להמחשה בלבד. מוצרים שבמבצע מינימום 2,000 יח' במלאי מכל מוצר. המחירים חושבו לאחר הנחות ומבצעים. המכירה במארוזים שלמים. 30 פריטים ב-3 שח לפריט. עד 3 פריטים מאותו סוג ללקוח. תוקף המבצע - 24-31/07/2025 או עד גמר המלאי. היות והמחירים עשויים להשתנות מסניף לסניף, מחיר לפני הנחה מוצג בסניפים. יתכנו מבצעים ומחירים שונים בין הסניפים לאחר האינטרנט. החברה רשאית להפסיק או לשנות את המבצעים בכל עת ט.ל.ח. * 6929

לילות התנ"ך

של מכללת הרצוג

היכל שלמה, המלך ג'ורג' 58 ירושלים

"באהבת חינוס יבנה"

יום חמישי, ו' אב תשפ"ה 31.7.25

האם סלח יוסף לאחיו? ד"ר יושי פרג'ון	20:00
תקופת השופטים: קריסה חברתית והפתרון של מגילת רות ד"ר יעל ציגלר	21:00
אהבת דוד ויונתן הרב אמנון בזק	22:00

ימי העיון בתנ"ך

בסימן: "מדור לדור" - שלושים שנה לימי העיון
ועשר שנים לתנך הרצוג בדיגסט

ימים ראשון-חמישי, ב' - ו' אב | 27-31.7

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה ולצפייה בתוכנית המלאה היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

עברתם את גיל 60 ואתם זקוקים למחמד?

בואו אלינו

דירות מוכנות לכניסה מיידית
מול פארק דניה
ברחוב גולומב 21 ירושלים

3 חדרים 1.8 מל"ש
2 חדרים 1.5 מל"ש

פשוט, קל ומהיר
ושבוע הבא אתם במחמד

"*בנוט נוטף, אתם תהיו ירושלמים..."

בריכה • גינת גג • חדר מלח • חדר כושר
אולם קולנוע • ספריה • חדר הרצאות
בית כנסת • רופא • אחות
חוגים ותוכן תרבותי • קפיטריה
דירות על שמכם בטאבו

לתיאום פגישה וביקור בדירה שלכם
055-29-29-224

רח' גולומב 21, ירושלים | חפשו אותנו בפייסבוק - הוד דניה

חטא ההכלה ועונש הטבח

ביהודה ושומרון יצאנו למבצע חומת מגן ועצרנו את הטרור, אבל ברצועת עזה הוחלט על מדיניות הכלה שדרדרה אותנו תחילה אל הנסיגה והעקירה ולבסוף אל התעצמות חמאס עד לטבח 7 באוקטובר

→
אין ביטחון בלי נוכחות בשטח. הפגנה למען חידוש ההתיישבות היהודית בעזה

צילום: יוסי אלוני, פלאש 90

הלקח הברור הוא שאסור לישראל לאפשר את קיומו של איום ביטחוני לצידה, ולהיתלות בכל מיני הסברים ותקוות מדוע האיום הזה לא ימומש. מתוך התפיסה המעודכנת הזאת יצאנו להשמיד את הגרעין האיראני, וסירבנו להסתמך על התקווה שגם אם איראן תשיג נשק גרעיני הוא לא יופעל נגדנו בגלל חששות שונים. מתוך התפיסה המעודכנת הזאת, אסור גם לאפשר מצב שבו חמאס יוכל לחזור ולבנות את כוחו בעזה. אם כנים אנחנו בהחלטתנו הנחושה שטבח 7 באוקטובר לא יחזור על עצמו, ארגון החמאס חייב להיות מפורק ומושמד לחלוטין. המטרה הקריטית הזאת היא שמצדיקה את המשך סיכון חייהם של לוחמינו בעזה, ובליית ברירה היא מצדיקה גם סיכון מסוים של החטופים, כפי שאמרה השבוע בצדק ובאומץ חברת הקבינט השרה אורית סטרק.

4 הניצחון בעזה יושג כאשר חמאס יפסיק להתקיים כארגון לוחם או כארגון אזרחי, והרצועה כולה תהיה כבושה ונשלטת בידי צה"ל. כמובן שבמצב כזה גם החטופים ישתחררו. זה אומר למשל שחמאס יהיה לא קיים כגוף שמשלם משכורות חודשית לרבבות עובדיו ומחבלי, או מנהל את חיי האוכלוסייה בדרך כלשהי. לא מזון, לא חינוך, לא בריאות ולא כלום. אף עזתי לא יעז לפעול במוצהר מטעם חמאס, כי הוא ידע שאם יעשה זאת הוא יחוסל או ייעצר. רוב המחבלים יניחו את נשקם בהיעדר תוחלת להמשך המאבק. מיעוטם ימשיך בלוחמת גרילה בדומה למה שקורה היום ביהודה ושומרון, והשב"כ וצה"ל יילחמו בהם ויסכלו אותם בעזה ובחאן יונס, כמו שזה נעשה היום בשכם ובג'נין. מאות אלפים ייגרו מעזה מרצונם החופשי למדינות שיסכימו לקבל אותם במסגרת הסדר מדיני או במעמד של פליטים. השלטון בעזה יהיה בשנים הקרובות ממשל צבאי שלנו. בעתיד הרחוק אפשר לחשוב על שליטה עצמית מוניציפלית, מחולקת לקנטונים ולא חמושה, עם נוכחות צבאית ישראלית כמו ביו"ש, וכדאי מאוד שגם עם נוכחות התיישבותית - הרבה יותר מסיבית מבעבר.

בינינו ובין המציאות הרצויה הזאת מפרידים רק בהירות ההכרה ונחישות הרצון וסדר עדיפויות נכון. כשהמטרה תהיה ברורה, היא תושג בשבועות ספורים של לחימה, בין אם בהסתערות עוצמתית ובין אם בדרך של מצור. אם נמשיך להיות כבולים בידי הייעוץ המשפטי, דעת הקהל העולמית וחתימה חסרת תכלית לעוד עסקת חטופים - הדשדוש המדמם הזה ימשיך לגבות מחיר דמים כבד ואף עלול להסתיים בתיקו שמבחינת חמאס הוא ניצחון. ■

ביהודה ושומרון אין מדיניות הכלה. כוחות צה"ל ושב"כ פרוסים בעומק השטח, מקבלים מידע מודיעיני שוטף ופוגעים במחבלים בכל מקום שהם נמצאים בו. הנוכחות הצבאית וההתיישבותית היא שעשתה את ההבדל בין המציאות הביטחונית הנסבלת ביו"ש ובין מה שאפשרנו לחמאס לעולל לנו בעזה

הכלה. כוחות צה"ל ושב"כ פרוסים בעומק השטח, מקבלים מידע מודיעיני שוטף, נכנסים בעת הצורך אל תוך האזורים שבשליטה פלשתינית ופוגעים במחבלים בכל מקום שהם נמצאים בו. כשמדי פעם מנסים לנקוט מדיניות הכלה באזור מסוים או לסמוך על הרשות הפלשתינית שתילחם בחמאס, התוצאה הנפוצה והמדממת לא מאחרת לבוא. זה לא שאין טרור ביהודה ושומרון, אבל גובה הלהבות נמצא בשליטה, ובכל רגע ניתן להעביר הילוך לפעילות התקפית עצימה. הנוכחות הצבאית וההתיישבותית היא שעשתה את ההבדל בין המציאות הנסבלת ביו"ש ובין מה שאפשרנו לחמאס לעולל לנו לאורך השנים עד לאסון הכבד ביותר בתולדות מדינת ישראל. היום כבר ברור לכל מי שלא מתעקש לעצום את עיניו שההתנתקות, הנסיגה והגירוש המיטו על ישראל מציאות ביטחונית הרת אסון. חטא הגירוש היה איזולת ביטחונית איומה ועול מוסרי נורא, וטבח 7 באוקטובר הוא תוצאה שלו. זה לא אומר שלא היה אפשר למנוע את אסון הטבח גם לאחר הגירוש. עם יותר ערנות וכוננות ופחות שאננות, בוודאי שזה היה אפשרי. אבל תפיסת ההכלה, הנכונות לחיות לצד הטרור במקום לקדש מלחמה עליו, היא שהמיטה עלינו תחילה את אסון הגירוש ולבסוף את אסון הטבח.

השנים הוכרו פעם אחר פעם כי "שקט ייענה בשקט". כאשר חמאס תקף אותנו, יצאנו לעוד סבב של מכת נגד. כשהוא לא תקף, הנחנו לו להתעצם, להתבצר ולהתחמש כרצונו. תעשיית הטרור החמאסית הלכה והשתכללה עם השנים, אפילו יותר מכפי שהזכירו מתנגדי הנסיגה מעזה, וטווח האש של רקטות חמאס הגיע עד להשבתנת נתב"ג ואיום על תל אביב. גם פרויקט המנהור של חמאס התפתח לממדי ענק. עד שנכנסנו לעומק השטח במלחמת חרבות ברזל לא הבנו עד כמה הוא מסועף, משוכלל ומסוכן. את סכנת מנהרות התקיפה למדנו כבר באירוע חטיפת גלעד שליט ב־2006 ובאירועים נוספים, עד שלבסוף מצאנו לכך פתרון קסם בהקמת גדר משוכללת שנחפרה ונוצקה לעומק עשרות מטרים. השקענו בגדר מיילארדים ועם השלמתה הכרזנו על מציאות ביטחונית חדשה ומונגנת, רק כדי לראות לגודל אסונו איך הגדר הזאת נפרצת בקלות באמצעים פשוטים ובעשרות מקומות, בדרך אל הטבח הנורא של 7 באוקטובר.

ביהודה ושומרון, ברוך ה', אין חטופים ואין רקטות שמאיימות על ערי המרכז הסמוכות. ביהודה ושומרון אין מדיניות

1 התאריך המדויק לא זכור לי, אבל זה היה אי שם בשנת 2003, לאחר סיומו של מבצע חומת מגן ביהודה ושומרון, ולפני שאיראל שרון הכריז על תוכנית ההתנתקות מעזה בנאום בכנס הרצליה בסוף אותה שנה. הגעתי בתוך קבוצת עיתונאים למפגש תדריך עם אלוף פיקוד הדרום באותם ימים, דן הראל. האלוף הראל שוחח איתנו בהרחבה על תפיסת הביטחון של צה"ל ופיקוד הדרום בגזרת עזה, כשהוא נעזר במה שבאותם ימים עוד היה חידוש טכנולוגי - מצגת ממוחשבת.

מפיו של האלוף דן הראל שמעתי אז לראשונה את המושג "מדיניות ההכלה", שאותה מנהל צה"ל מול הטרור הפלשתיני בעזה. שאלנו את האלוף מדוע לא יצא צה"ל למבצע כיבוש וטיהור של קיני הטרור בערים העזתיות, כפי שנעשה שנה קודם לכן במבצע חומת מגן בערי יהודה ושומרון. האלוף הסביר לנו שבעזה הוחלט לנקוט מדיניות אחרת, ולפיה המלחמה בטרור תתנהל על קו הגדר הסמלית שהפרידה בין יישובי גוש קטיף שבשליטת ישראל וצה"ל ובין השטח שנשלט אז בידי הרשות הפלשתינית. בכל מה שקורה מעבר לגדר, הסביר האלוף, אנחנו לא מתערבים. אם הם ניסו לחצות את הגדר, אנחנו נפגע בהם.

ההסבר הלא משכנע הדליק אצלי נורות אזהרה שדי מהר הוכחו כנכונות. ארגוני הטרור ובראשם חמאס קיבלו חופש ושקט להתארגן, להתאמן ולהתחמש כאוות נפשם בעזה, חאן יונס, רפיח ודיר אל-בלח. בעקבות זאת הם הצליחו ליצור מציאות מדממת של חיילים ואזרחים שנהרגו ונפצעו - מחיר דמים שסלל את דרכו של שרון להחלטה על נסיגת צה"ל מעזה, תוך הריסת חבל התיישבות שלם וגירוש אלפי תושביו.

2 גם מאחורי הנסיגה מעזה עמדה תפיסת הביטחון של מדיניות ההכלה. התחזית הוורודה של אדריכלי ההתנתקות דיברה על כך שנסיגתנו מעזה, כמו הנסיגה מלבנון שקדמה לה בכמה שנים, תנטרל את הגורם המניע של ארגוני הטרור לתקוף אותנו, ותפנה אותם לעסוק ברווחת בני עמם בחקלאות, תעשייה ותיירות. אבל גם אם חלילה ימשיך האויב לחרוש עלינו רעה, שרון ודובריו האזרחיים והצבאיים הסבירו כי אחרי שניסוג אל מאחורי גדר ביטחון שתימתח על גבול הקו הירוק, יקל עלינו לפעול צבאית נגד כל איום שיופנה אלינו מעזה. "גם לנו יש מרגמות", אמר הרמטכ"ל דן חלוץ בהתייחסו לאפשרות שירי הפצצ"רים על יישובי העוטף יימשך לאחר הנסיגה והעקירה. מנהל לשכתו של שרון, עורך הדין דב וייסגלס, זלזל באיום הרקטות של חמאס שאותן כינה "חפצים מעופפים". לימים הוא נאלץ להתנצל על הביטוי הזה, לאחר שחפצים מעופפים בוערים ומתפוצצים היו לסיסו של יישובי העוטף.

מדיניות ההכלה הופנתה כעת כלפי רצועת עזה כולה. ישראל לא התערבה כשחמאס לקח את השלטון מידי אבו-מאון שנתיים לאחר הגירוש. לאורך

הכנסת החליטה: ריבונות על יהודה ושומרון!

הכנסת הצביעה ברוב גדול של 71 תומכים מול 13 מתנגדים בלבד
בעד ההחלטה ההסטורית על החלת הריבונות הישראלית ביהודה ושומרון.

**אדוני ראש הממשלה, העם בעד ריבונות, הכנסת בעד ריבונות,
עכשיו זה בידיים שלך!**

יהודה ושומרון, חומת המגן של ישראל!

נסיגה חד־צדדית

בניגוד לרושם הציבורי המטעה, ערב המלחמה באיראן החרדים הסכימו לחוק גיוס מפליג שמעולם איש לא חלם שיתאפשר ← כשוך רעם התותחים, יולי אדלשטיין הפנים שכל חוק שהחרדים יסכימו עליו ייתפס כ"חוק השתמטות", והחליט לערוך בו שינויים רבים שהפילו את ההסכמות ← בבירה שבין בחירות על נושא הגיוס ובין חוק סביר שיקנה לו זמן, נתניהו בחר באפשרות השנייה

→
פוערים בלתי ניתנים לנישור
בנוסח החדש. יולי אדלשטיין

צילום: אבשלום ששוני,
90 פלאש

היו כאלו שטענו שבחסות התקיפה המתקרבת באיראן הסכים אדלשטיין לוותורים כדי לא לפגוע במבצע הצבאי הסודי. ובכן, האמת היא דווקא הפוכה. בחסות הלחץ והצורך להגיע מהר לסיכומים הצליחו להוריד דווקא את החרדים מהדרישות הקודמות שלהם. לדוגמה, במקום מתווה שקבע בהתחלה שרק אחרי עשר שנים, ואחרי זה ירדו לשבע שנים, יגיעו ל־50 אחוזי גיוס ממחזור של צעירים חרדים, ברגע האחרון סוכם שזה יקרה בתוך חמש שנים

החוק). אבל כל עשרות האלפים שנמצאים בקבוצה הזאת ולא מתגייסים יהיו כפופים לאותה רשימת הגבלות בסיסית. שוב, עוד לפני הסנקציות הנוספות שיחולו במקרה של אי עמידה ביעדי הגיוס. ונגד כל הסיכויים, גם לדרישה הזאת הסכימו הח"כים החרדים. מה שכן, במגעים שנוהלו לפני התקיפה באיראן סוכם שאם מדובר בצעיר חרדי שכבר יש לו היום רישיון נהיגה, לא יבואו עכשיו ויפסלו לו אותו (שוב, לא מדובר על סנקציה בעקבות אי עמידה ביעדי הגיוס, אלא עוד לפני השלב הזה), אלא פשוט קובעים שמאכן והלאה לצעיר חרדי שאינו מתגייס אסור להוציא רישיון נהיגה. ואילו עכשיו, בטיטה שהוצגה על ידי אדלשטיין והיועצת המשפטית של הוועדה, עורכת הדין מירי פונקל־שור, לפתע נכתב שגם אלו שכבר מחזיקים ברישיון נהיגה רישיונם יישלל מהם, בניגוד לסיכום המקורי. וזו רק דוגמה אחת, כמוה יש רבות.

והיעוץ המשפטי של ועדת החוץ והביטחון, בעיצומו של המשא ומתן, הודיעו שכל מי שבחר ללמוד תורה ולא להתגייס לצה"ל יידרש לשלם על כך מחירים קבועים, בלי קשר לשאלה כמה חרדים מתגייסים והאם החברה החרדית עמדה ביעדי הגיוס. ההסבר היה כזה: חוץ מהרעיון העקרוני שמדבר על מקלות וגזרים כדי לתמרץ עמידה ביעדי הגיוס, בחורי ישיבה שבחרים ללמוד תורה ולא לשרת בצה"ל, גם אם זה נעשה לפי חוק, אינם צריכים שיהיה להם רישיון נהיגה ואינם רשאים לצאת מהארץ או ללמוד באקדמיה, וגם לא לעבוד. במילים אחרות, גובה רשימת הגבלות לכל קבוצת לומדי התורה הצעירים באשר הם. רק כדי לסבר את האוזן, מדובר על כל מי שמיועד לשירות ביטחון בחברה החרדית, שזה למעשה כל צעיר מגיל 18 עד 26. זו קבוצה ענקית שמונה 60 אלף איש, וממנה גם יגיע מאגר המתגייסים לצבא (לפי היעדים שקובע

כשילי אדלשטיין הכריז בשבוע שעבר, במסיבת העיתונאים שכינס, שהוא אינו מתכוון לרוץ בבחירות באף מפלגה אחרת שאינה הליכוד, אין כמעט אדם אחד שפקפק בכנות דבריו. אפשר להגיד על אדלשטיין הרבה דברים, אבל גם גדולי מבקריו לא יטענו נגדו שהוא מחפש להוליך שולל או משקר בלי למצמץ. הוא אכן לא ירוץ באף מפלגה אחרת. מצד שני, הוא גם לא אמר שהוא ירוץ בליכוד. יותר ויותר אנשים בכנסת, מוקיריו ומבקריו כאחד, משוכנעים שמסיבת העיתונאים ההיא, וההחלטה להציג נוסח שונה מזה שסוכם בינו ובין החרדים ערב התקיפה באיראן, היה גם אקט הפרישה דה־פקטו של יולי אדלשטיין מהחיים הפוליטיים.

יושב ראש ועדת החוץ והביטחון היוצא הגיע ככל הנראה למסקנה (הנכונה) שזה בכלל לא משנה מה יהיה כתוב בחוק גיוס החרדים שהוא יביא לאישור הוועדה. כל חוק שיעבור בכנסת בקריאה שנייה ושלישית, מרחיק לכת ככל שיהיה, אם הוא יוכה לתמיכת החרדים הוא בהכרח יוגדר כחוק השתמטות. כך תקבע התקשורת, אליה תצטרף כמוכר האופוזיציה, וכך גם יעשו לא מעט מארגוני המחאה. מבחינתם לא ייתכן שחוק טוב ותמיכה של החרדים בו הולכים ביחד. הפרטים והתוכן כלל אינם חשובים לחלקם, אלא רק התפאורה והאווירה. אנשים לא יודעים, אבל בחסות המלחמה עם איראן קיפלו את החרדים בסעיפי חוק הגיוס כפי שמעולם לא חלמו שאפשר לעשות. הדוגמאות שמיד יוצגו כאן, שיבהירו לאיזה חוק מרחיק לכת הגיעו בימים שלפני התקיפה באיראן, נשמעו בעבר כמעט דמיוניות. ועל כך גם הצער הגדול בהחלטה שקיבל אדלשטיין בשבוע שעבר, כשהלך בעיניים פקוחות ובידיעה ברורה לפיצוץ שעליו החליט מול החרדים.

סנקציות לכולם

כולם דיברו במשך חודשים על הסנקציות במקרה שבו החרדים לא יעמדו ביעדי הגיוס - סנקציות אישיות, סנקציות על הישיבות, מתי הן ייכנסו לתוקף ועוד - כשאף אחד בכלל לא מבין את עומק הסנקציות ועד כמה הוסכם עם החרדים שהן יהיו מרחיקות לכת. לא רבים יודעים, אבל חלק מהן יושתו על הצעירים החרדים בכל מקרה ובכל מצב, גם במקרה המושלם שבו תהיה עמידה ביעדי הגיוס. נחזור על המשפט האחרון שוב: חלק מהסנקציות יוטלו כך או כך, על כל צעיר חרדי שלומד תורה, גם אם מעמדו הוסדר כדין וגם אם הציבור החרדי יעמוד ביעדי הגיוס שנקבעו לו. מעשה שהיה כך היה. חבר הכנסת אדלשטיין

היה זה יושב ראש ועדת החוץ והביטחון עצמו שהגדיר אז את ההסכמות כלא פחות מהיסטוריות, הוציא הודעות לעיתונות וציין בטוויטר. הכול עוד קיים ומופיע ברשומות. אבל מאותו רגע, במשך ארבעה שבועות, רדף אחריו מזכיר הממשלה יוסי פוקס וכל צוות לשכתו כדי לקבל נוסח שמתרגם לפרטים את העקרונות שסוכמו. אדלשטיין זומן ללשכת ראש הממשלה כמעט בכל שבוע, כמה פעמים בשבוע. בכל מפגש שכזה הבטיח

בית המשפט העליון - בג"ץ

כבוד השופטים

לפני:

- העותרים:
1. היועצת המשפטית לממשלה
 2. בצלם
 3. עדאלה
 4. שוברים שתיקה
 5. משפחות מחבלים

המשיבים:

1. בצלמו – היועמ"שים
של המחנה הלאומי

תומכים עכשיו במאבק המשפטי של הימין!

זואגים שהצצה
לאיך תשא?

בצלמו
היועמ"שים של המחנה הלאומי

052-3114810
btsalmo.org.il/donate

לתרומה

משולחנם של שלמה פתחיה ושחר בתיה הר נוי זוג של מכון פוע"ה

"שלום וברכה, הגעתי למכון פוע"ה?" שאלנו בקול רועד. זכינו לתשובה חמה ומיידית: "כן, הגעתם למקום הנכון! במה אוכל לעזור?" הקול, שהתברר כשייך לרב ידידיה לביא, יועץ ופוסק במכון פוע"ה, נשמע מלא הבנה ובטחון. באותו הרגע, משהו בחיינו השתנה באופן בלתי הפיך. הרגשנו כאילו קיבלנו מתנה יקרה מפז, כזו שתשנה את מסלול חיינו.

השיחה התפתחה במהרה, והקשר עמו העמיק מיום ליום. תחושת החיבוק החם והמקצועיות, גברו בכל רגע, והציפה אותנו בתחושה עמוקה של ביטחון.

"אנחנו כאן כדי לעזור לכם לצלוח את כל האתגרים". במילים אלו, חידש בנו הרב ידידיה את האמונה החזקה כל כך: "עוד תזכו לילדים רבים ומתוקים בע"ה", הוא צייר בפנינו תמונה אופטימית המסתמכת על רפואה והלכה. סוף סוף ראינו עתיד מלא שמחה ואור. הוא הסביר שהדרך שחשבנו שהיא דרך ללא מוצא, היא רק תחילתו של מסע.

מאותה שיחה ראשונה, יצאנו עם "שיעורי בית" ותקווה. לאורך כל הדרך, הרב ידידיה המשיך לחזק, והיה איתנו בכל שלב, תומך, מלווה ומייעץ. הוא הקשיב בקשב רב, לא בחצי אוזן ולא באופן שטחי, והיה לנו ברור שאכפת לו מאיתנו באמת, מכל הלב. הוא כאב איתנו כל מעידה ואכזבה, עודד, חיזק, וסיפק כלים ומידע חיוניים, שהיוו עמוד תווך במסע המורכב. הרגשנו שהוא מייחל לישועתנו וכשהיא הגיעה, השמחה הייתה עצומה, בלתי ניתנת לתיאור, ממלאת את הלב באושר טהור.

מכון פוע"ה הם שותפים אמיתיים, ושליחים נאמנים ביותר.

המסירות והמקצועיות שלהם ראויות לכל שבח.

אם יש בין הקוראים זוגות שעוברים מסע דומה, שמטלטל בין ציפיות, אכזבות ומשברים - אליכם אנו פונים. אנו מבקשים מכל הלב:

פנו אליהם! אל תהססו לשאול את כל השאלות, והם יעמדו לצידכם, תומכים ומכוונים, עד שיתגשמו כל משאלות ליבכם. זכרו תמיד שהגאולה קרובה מאד להגיע, ולנו נשאר רק להאמין ולבטוח!

שמחו כבר עכשיו בילדים שעוד רגע יופיעו, ממש כמו מרים ונשות ישראל שהכינו תופים לניסים שעוד יגיעו!

בכל שלב שהתקדמתם במסע, עשו לכם מסיבה קטנה, ציינו את ההתקדמות, הודו לה' על מה שהושג והתפללו על השלב הבא.

אנו מאחלים הצלחה רבה למכון פוע"ה, שימשיך להפיץ את האור הגדול הזה, לתת מענה הלכתי ורפואי מדויק ורגיש, ולעזור לכל אחד ואחת הזקוקים לכך. שימשיך לגדול ולהתרחב, וללכת מחיל אל חיל. שתזכו להוסיף טוב אינסופי, מתיקות וטהרה לכל עם ישראל.

מודים ומעריכים!

לפרטים באתר פוע"ה
<https://puah.org.il>
או בטלפון 02-6515050

זאב קם
lomez4@gmail.com
לתגובות:

אדלשטיין זומן ללשכת ראש הממשלה כמעט בכל שבוע, כמה פעמים בשבוע. בכל מפגש שכזה הבטיח שהצוות אוטוטו לקראת סיום הניסוח. כשנתניהו היה בווינגטון אצל טראמפ הם קיימו שיחת ועידה משם. וכשהנוסח עדיין בושש מלהגיע, אמר לו נתניהו: "יולי, זהו, נגמר". אדלשטיין השיב שביום ראשון יהיה נייר. יום ראשון הפך ליום שני. ביום שני, כידוע, נתניהו כבר החליט שבאמת נגמר הזמן ופשוט התייצב בלשכה של אדלשטיין בכנסת. הוא התיישב, הדליק סיגר והודיע שיגר והודיע שהוא לא יוצא מהחדר עד שאין נוסח

שבועה לא אוהב את מה שעשו לאדלשטיין, האם וכמה הוא ישתף פעולה עם היו"ר החדש של הוועדה. וכאן אנחנו כבר נכנסים לפוליטיקה שבתוך עולם המשפט. הרי לא משנה מה יגיד חוק הגיוס, היועצת המשפטית לממשלה עורכת הדין גלי בהרב-מיארה תתייצב בבג"ץ בכל מקרה נגד החוק, מה שיעמיד את הייעוץ המשפטי של הכנסת במבחן לא פשוט.

אם החוק ייפסל בבג"ץ, מצבם מול בכירי עולם המשפט יהיה בדי רע. הם הרי הלכו כביכול עם "בני חושך", נתנו הכשר למה שיוגדר כחוק השתמטות, ובסוף גם הפסידו בבג"ץ. במילים אחרות, וככה גם יציגו אותם, הם נתנו הכשר למהלך ללא תשתית משפטית ראויה. זה אירוע שיכול לגמור קריירה. האם הייעוץ המשפטי של הכנסת יהיה מוכן לשים את יוקרתו המשפטית על הדבר הזה או שאולי יבחר, לדוגמה, באופציה של שביתה איטלקית? איש אינו באמת יודע להעריך בשלב הזה. יולי אדלשטיין, שסביר להניח כבר חושב על השלב שאחרי הפוליטיקה, יצפה בסרט הזה בהנאה מרובה. ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11 ומורה דרך

בהצעה המקורית נקבעו סנקציות גם במקרה של עמידה ביעדי גיוס. הפגנות חרדים נגד הגיוס

צילום: חיים גולדברג,
פלאש 90

שהצוות אוטוטו לקראת סיום הניסוח. כשנתניהו היה בווינגטון אצל טראמפ הם קיימו שיחת ועידה משם. וכשהנוסח עדיין בושש מלהגיע, אמר לו נתניהו: "יולי, זהו, נגמר". אדלשטיין השיב שביום ראשון יהיה נייר. יום ראשון הפך ליום שני. ביום שני, כידוע, נתניהו כבר החליט שבאמת נגמר הזמן ופשוט התייצב בלשכה של אדלשטיין בכנסת. הוא התיישב, הדליק סיגר והודיע שהוא לא יוצא מהחדר עד שאין נוסח.

מזכיר הממשלה נשלח ללשכת היועצת המשפטית של הוועדה עורכת הדין פרנקל-שור וזכה לבסוף להחזיק בידו את הנייר המיוחל. עותק קשיח אחד, שקיבל בהשאלה בלבד, ללא נוסח שנשלח במקביל במייל. מה שנקרא להסתכל ולהחזיר. פוקס מתחיל לקרוא ושואל את אדלשטיין פחות או יותר על כל סעיף שני במסמך מה קרה לסיכום המקורי מלפני המלחמה. ויולי עונה במילים כאלה ואחרות שאומנם זה נכון אבל גם הוא וגם יועמ"שית הוועדה הבינו את גודל השעה ערב התקיפה ואת זה שאי אפשר לתת לממשלה להתפרק. אבל עכשיו, לאור הצרכים והאווירה הציבורית והרצון שהחוק יעבור בבג"ץ, זה הדבר הנכון לעשות.

משפט אחרון

כיצד הגיב ראש הממשלה, שכאמור נכח במעמד, אל מול ההבנה שברגע זה הקואליציה קורסת לו מול העיניים? למעשה הוא לא אמר הרבה. גם מה יכול היה לעשות? לקרוע את הטייטה מול עיניו של אדלשטיין? מספר הנושאים שיושב ראש הוועדה היוצא חזר בו ממה שסוכם לגביהם היה בלתי ניתן לגישור, הן בכמות והן באיכות. כך לדוגמה, סוכם לפני התקיפה באיראן שמי שיהיה נתון לסנקציות הם החרדים שנמצאים בגיל גיוס, צעירים מגיל 18 ועד 26. בטייטה החדשה כבר נכתב שהסנקציות יוארכו עד לגיל 30, ארבע שנים אחרי קבלת הפטור. יעדי הגיוס שסוכמו ופורסמו בפומבי דיברו על 4,800 חרדים בשנה

מורים טובים רק מלמדים...

המורנטורים של שאנן

משנים את כללי המשחק!

מסלול רום

למצטיינים

תוכנית הכשרה למנהיגות חינוכית
לבעלי נתונים מתאימים
(מלגת לימודים מלאה)

תואר שני

מקרא | חינוך
אנגלית | ייעוץ חינוכי

תואר ראשון

ותעודת הוראה

מתמטיקה | מקרא | תושב"ע | היסטוריה
אנגלית | הגיל הרך | חינוך בלתי פורמלי
חינוך מיוחד | חינוך יסודי

לשנא פתח | 27-31/7 החל מ-9:00

ההרשמה לתשפ"ו בעיצומה *8781

מעונות

אווירה משפחתית

מערך מלגות

קרבה לרכבת

מדרשה

יוני רוטנברג

לכתובות: yoniro770@gmail.com

לא מבריק

הוא היה כוכב מבוקש באולפנים והזהיר מפני אפוקליפסה רב־מערכתית: קריסה של צבא היבשה, מאות אלפי טילים שיחריבו את המדינה והתנפלות המונית של ערביי ישראל ויהודה ושומרון. רק את המחדל האמיתי בזירת עזה הוא לא חזה, אולי בגלל שתמך בהתלהבות בגירוש מגוש קטיף ← לאלוף במילואים יצחק בריק מגיע הרבה כבוד על שירותו רב השנים. נביא בשער הוא ממש לא

← מכל הדברים הנוראיים כמעט שום דבר לא קרה, ואת מה שקרה הוא לא הזכיר אפילו ברמז. יצחק בריק

צילום: יונתן זינדל
פלאש 90

יהיה חסר יכולת לטפל בזירות ההרס, וסיכוי לא מבוטל שהמדינה תגיע לסף קריסה. לאחר מהומות שומר החומות ב־2021 הוא עדכן את התחזית גם לפשיטות חמושות של ערביי ישראל על הערים בפנים הארץ, וטבח המוני בתושבים היהודים, שיהיו מבולבלים ממטחי הטילים שיקדמו לכך.

את תהילתו הגדולה קנה, כאמור, סמוך לאחר הטבח. בשני פרסומים שלו, אחד שבועיים לפני טבח 7 באוקטובר והשני שלושה חודשים לפני כן, הוא כביכול "חזה את הטבח". לריאיון שלו בערוץ 'הידברות', שפורסם ביוטיוב וזכה לכמעט מיליון צפיות (רובן לאחר הטבח, כמין התפעלות מיכולת החיזוי הנבואית), מודבקת הכותרת "עלול להיות פה טבח". במאמר בעיתון 'הארץ', שבועיים לפני שמחת תורה, בריק טען כי "מדינת ישראל קרובה למלחמה אווירית כפי שלא הייתה מאז מלחמת יום הכיפורים. מלחמה כזאת עלולה לקרב אותנו מאוד לחורבן הבית השלישי". הפועל היוצא מכך היה קריאה לנתניהו להפסיק מיד את קידום הרפורמה המשפטית. לסרבנות שהשתוללה אז, לא נמצאה התייחסות במאמר.

בשבועות שלאחר האסון הנורא בריק הוזמן לכל אולפן, כולל כלי תקשורת ימניים, ונהנה מההילה של חוזה האסון טרם זמנו. בפועל, אם מקשיבים היטב לדברים שאמר בשני הפרסומים האחרונים וגם באזהרות מוקדמות יותר, לא היה ← בדבריו שום דבר שמרמז למתקפת חמאס

לא רק שחיל האוויר ידע לפגוע בצורה מרהיבה במשגרים ניידים בלבנון, לא רק שעשרות כטמ"מים כחול־לבן שייטו ברחבי איראן וצדו משגרים ארוכי טווח, אלא שהתברר שהמודיעין הישראלי חדר עמוק כל כך עד שחיל האוויר ידע לחסל את רוב מערך השיגור החיזבאללאי בכמה גלי תקיפה נרחבים עוד בטרם יצא לפעולה

צה"ל. זו בהחלט מגמה חיובית: לא לקבל את הבטחות הרמטכ"ל למוכנות כמוכנות מאליהן, ולהטיל ספק בריא באמצעות שמיעת קולות אחרים. אבל בריק לא נשאר רק בתור קול אחר. הוא אומץ כמתריע הלאומי, האיש הישר ונקי הכפיים שעומד איתן מול מערכת מסואבת שמנסה לטאטא את כישלונותיה מתחת לשטיח. באותם ימים החלו לצוץ בתקשורת עוד ועוד ראיונות עם האיש, שקיבעו אותו בתודעה ככזה.

המוטיב החוזר בכל הראיונות היה החורבן שתמיט עלינו המלחמה הקרובה. בריק תיאר מלחמה רבי־זירתית שבה ייפלו עלינו אלפי טילים ביום, מערך ההגנה האווירית יקרוס ולא יוכל להגן עלינו, צבא היבשה יתגלה כישראלבלוף ולא יוכל לתקוף לא בעזה ובטח שלא בלבנון, פיקוד העורף

של חיילים בצה"ל - הוא אסף את כל הביקורות שערך בעצמו במהלך השנים יחד עם ביקורות של משרד מבקר המדינה, ואיגד אותן למסמך ארוך שזכה לכינוי "דוח בריק". יש שם ביקורת נוקבת על עשרות אספקטים במוכנות צה"ל למלחמה ובאיכות כוח האדם והציוד שלו, שמתפרסת על כמעט 300 עמודים. הדוח הוגש לרמטכ"ל דאז איזנקוט, והוא קיבל אותו בהסתייגות מה: מצד אחד הקים צוות שיבחן את המסקנות, ומאידך שלח קצינים בכירים להתראיין והעביר לחברי כנסת מכתב שמזים את הטענה הסופית של הדוח - שצה"ל אינו כשיר למלחמה הבאה.

בכנסת דווקא אהבו את הקצין המרדן. ועדת ביקורת המדינה, ואחריה גם ועדות אחרות, הוזמינו אותו לדיונים והפנו את השאלות הקשות לנציגי

הוא היה הכוכב הגדול של ימי פוסט־הטבח. יתד להיאחו בה. יש מי שידע, אבל אשמים אנחנו שלא הקשבנו להתרעות החזרות ונשנות שלו. נביא מיוסר שיושב חבול ופצוע בשער העיר ממכות הרמטכ"לים הזוחלים שבזו לו, ורק עתה זוכה להערכה שהוא ראוי לה מהציבור הרחב. וכך, כמעט לא היה כלי תקשורת, מימין ועד שמאל, שלא ראיין אותו ארוכות והכתיר אותו כ"איש שחזה את מתקפת חמאס". אפילו ראש הממשלה נתניהו הזמין אותו לשש פגישות כדי לינוק מדברי חוכמתו. זהו האלוף במילואים יצחק בריק, שפרט לשירותו החשוב בחיל הריון והשתתפותו במלחמות ישראל, התפרסם בעיקר בתפקידו ארוך השנים כנציב קבילות החיילים, ובמיוחד בדוח ביקורת כסחני שפרסם עם סיום התפקיד. את ההתנהלות התקשורתית באותם ימים שחורים של התגברות הרגש על שיקול הדעת הבריא, קשה לשפוט בדיעבד. אבל את נבואותיו, ממרחק של כמעט שנתיים של מלחמה, כדאי מאוד לבחון, ולגלות שלא היו מדויקות בלשון המעטה, וכנראה גם הביאו יותר נזק מתועלת.

קטסטרופה רחוקה מהמציאות
בריק פרץ אל התודעה הציבורית בשנת 2018, שנתו האחרונה בתפקיד נציב קבילות החיילים. בחריגה מתפקידו הרשמי - עיסוק בתלונות פרטניות

תודה!

לעשרות אלפי תורמים על השותפות

בזכותכם נמשיך את השליחות שלנו -
לייעץ וללוות אלפי זוגות בכל שנה ולהכניס
אור ושמחה לעוד ועוד בתים בארץ ובעולם בע"ה.

הרה מנחם גורשטין
וזוות פוע"ה

חפשו בגוגל: מכון פוע"ה

מכון פוע"ה
בשביל אלו שעוד לא זכו!

חייגו עכשיו והוסיפו חיים <<
051-510-5564

←
הזהיר שהמטוסים לא
יוכלו לתת מענה לתקיפת
משגרים. חיל האוויר
בתקיפה מוצלחת באיראן

ציילום: Sepahnews רויטרס

←
ב־7 באוקטובר. אם פרשנים וקצינים
בכירים אחרים לקו בקריאת המציאות
שלהם בוחיחות של ״חמאס מורתע״, התחזיות של
בריק סבלו מבעיה הפוכה. הן חזו קטסטרופה גדולה
פי כמה, שבמבחן המציאות לא התממשה.

״המלחמה האזורית הבאה תתרחש בחמש זירות
בזמן (חיזבאללה בלבנון; מיליציות פרו־איראניות
בסוריה והצבא הסורי; חמאס והג'האד האסלאמי
בעזה; התפרצות אינתיפאדה שלישית ביהודה
ושומרון; ופרעות של עשרות אלפי ערבים ובדואים
קיצונים בתוך ישראל)״, כתב בעיתון 'הארץ' בסוף
ספטמבר 2023, ״לכל זה יתלוו שיגורים של 3,500
טילים, רקטות וכטב"מים מדי יום לעבר העורף
הישראלי, שיגרמו הרס נורא ואבדות קשות״.
במבחן המציאות, עם כל הזוועות שעברנו כאן, זה
לא קרה.

לא רק בכמות בריק לא דייק, אלא גם באיכות.
הוא חזה את המלחמה הבאה בעורף, בזמן שבפועל
הירי לעורף היה רק תרגיל הסחה, ועיקר המאמץ
של חמאס היה בקו המגע. ״מלחמה זו תתרחש
בעיקר בעורף הישראלי, שלא הוכן למלחמה״,
כתב, ״היא תפגע אנושות במרכזי האוכלוסייה,
בתשתיות המים, החשמל, הגז והדלק, בתשתיות
הכלכליות והתחבורתיות, במחנות צה"ל, בסמלי
שלטון ובמטרות אסטרטגיות אחרות״. גם הלחימה
שנפתחה מול חיזבאללה ביום שלמחרת הטבח
הוגבלה לקו החזית בלבד. לאורך כל הלחימה, עד
שעמד עם הגב לקיר, נמנע חיזבאללה מלחצות
בהתקפותיו את קו היישובים סמוכי הגדר.

גם בריאיון ל'הידברות', שלדעתי היה לו חלק
גדול בהכתרתו כ"חזוה הטבח", רמת הדיוק של
בריק הייתה נמוכה להפליא. הכותרת שניתנה
לריאיון, ״עלול להיות פה טבח״, היא מניפולציה
ותו לא. הטבח שבריק חזה לא היה קשור ליישובים
בעוטף עזה ולחמאס, אלא לגזרה אחרת, שבפועל
הייתה היחידה שנותרה שקטה לחלוטין לכל אורך
הלחימה.

״אגיד לך מה יקרה בתוך היישובים״, אמר
למראיין עודד הרוש, 2,000-3,000 טילים ורקטות
מדי יום על מרכזי אוכלוסייה, על חשמל, על
מים - הרס מוחלט. במקביל לירי הזה, שאנשים
לא ידעו לאן לברוח כי לא הכינו אותם... יתחילו
מהומות בתוך מדינת ישראל... במלחמה האזורית
הבאה, שזה לא יהיה 'שומר החומות' אלא מלחמה
כוללת... תתחיל כאן החגיגה של הפורעים הערבים

השלוש, ובכך רשם לזכות קבוצתו 36 נקודות,
בוודאי תחשבו שמדובר בכוכב־על שכל קבוצה
תרצה בשורותיה. ברם, אם אוסיף ואגלה לכם ש־12
הסלים הללו נולדו מתוך 45 זריקות לשלוש, כלומר
שהשחקן קלע רק 27 אחוזים מהזריקות שלו - תבינו
מיד שקרוב לוודאי שהקבוצה הפסידה במשחק.

זה הסיפור של האלוף בריק. הדוח שהפיק לטובת
הרמטכ"ל ולאחר מכן לבכירי הממשלה ומערכת
הביטחון, מתאר צבא שכושל בכל תחום שבו הוא
נוגע. ממש כך. מטבע הדברים, כמו כל גוף, צה"ל
אינו עושה את המיטב בכל התחומים. אנחנו גם
סבורים שהיה לו כשל מהותי חמור שנקרא לו
״הקונספציה״. אבל מבחינת מוכנות למלחמה
גרידא, מצבו היה איפשהו באמצע. כשמעמידים
את הביקורת הטוטאלית חוצת התחומים של בריק
מול המציאות כפי שהשתקפה במלחמת הרב־
זירתית שהתרגשה עלינו, בוודאי שיש מתאם בכמה
נקודות. ועדיין, זה לא הופך את דבריו של בריק
לנבואה או לחיזוי מדויק. הסתברות נורמטיבית ותו
לא.

כשנרד לפרטים, נראה שבריק סיפק גם לא מעט
תחזיות מוטעות בתכלית, שאותן דווקא לא טרחו
להדגיש לאחר מעשה. נתחיל בתמה המרכזית שלו,
שחזרה בכל ריאיון שנתן מאז פרסום הדוח בשנת
2018: המלחמה הרב־זירתית הצפויה תהיה אסון
נוראי בעורף, צבא היבשה ובחיל האוויר. נבחן את
התחזיות אחת לאחת.

כך, למשל, באוקטובר 2022 הוא חזה את
המלחמה כך: ״יהיה אסון... כל יום ייפלו רק
מהחיזבאללה 2,500 טילים עם 100 אתרי הרס, זה
100 דירות בסביבת הטיל שמתפוצץ... קח בחשבון
שמתוכן יהיו המיליציות השיעיות, החמאס שגם
יורה, האיראנים שיש להם מעל 1,000 טילים
מדויקים. זה מחריב את המדינה כמו פצצה גרעינית,
רק בלי נשורת גרעינית״.

במבחן המציאות, המספרים היו רחוקים מזה
מאוד. חיזבאללה לא חצה את רף 200 השיגורים
באף יממה במהלך שנה של מלחמה, וגם בתקופה
העצימה ביותר של התמרון, בחודש אוקטובר 2024,
עמד על ממוצע של מתחת ל־100 שיגורים ביום.
את כמויות הטילים של איראן ראינו ממש לאחרונה,
וגם יכולת השיגור של חמאס דוכאה בתוך שבועות
ספורים בתחילת המלחמה. 100 אתרי הרס שבכל
אחד מהם 100 דירות הרוסות לא ראינו באף יום
במהלך המלחמה הארוכה, בטח שלא ״כל יום״.

גם המענה לאיום הזה, שבריק קבע שכלל אינו
קיים, התגלה במהלך המלחמה כיעיל מאוד. בריק
קבע אז בריאיון כי ״צריך לעשות הכול שיהיה לייור
עוצמתי, שיפגעו במשגרים תוך דקות, נ"מ שמגן
על שדה התעופה - כל זה לא קרה״. לאמיתו של
דבר, פרויקט הלייור הואץ בצורה בלתי רגילה,
נכנס לניסוי מבצעי לפני כמעט שנה והפך למבצעי
עוד לפני התקיפה באיראן. על מיקומי סוללות
באזור שדה התעופה אסור לכתוב בעיתון, אבל
במבחן התוצאה אף אחד מעשרות אלפי הטילים
שנורו לישראל במהלך השנתיים האחרונות לא
פגע במסלולי המראה או במבנים חיוניים של שדה
התעופה בן־גוריון.

ולגבי המענה למשגרים: לא רק שחיל האוויר
ידע לפגוע בצורה מרהיבה במשגרים ניידים בלבנון,
לא רק שעשרות כטב"מים כחול־לבן שייטו ברחבי
איראן וצדו משגרים ארוכי טווח, אלא
שהתברר שהמודיעין הישראלי חדר עמוק

למרות הזלזול שלו במפקדי גדודי השריון, הם התגלו במלחמה כמפקדים
שמבינים את מגוון היכולות הקיימות בצוות הקרב הגדודי שלהם, והשימוש
ברחפנים למגוון משימות - מהכוונת טנקים למטרות ועד סריקת בתים
מפני מטענים - הפך למובן מאליו ביחידות השדה. גם התיאום בין כלי
הטיס השונים למפקדי השדה הפך למעשים שבכל יום. בניגוד גמור
לדבריו, השילוביות הייתה דווקא מנקודות החוזק של צבא היבשה בתמרון

״פיקוד העורף לא מוכן״

פרט לאמירות הפופולריות בענייני אפוקליפסה,
עיקר עבודתו של בריק הייתה בנושא מוכנות הצבא
ובניין הכוח לקראת מלחמה. ננסה לראות אם
טענותיו במרוצת השנים עמדו במבחן המציאות,
אבל לבדיקה הפרטנית צריך להקדים טענה
מתודולוגית. בריק צדק בחלק מהביקורות שלו על
צה"ל. על כך אין חולק. רק שהצדק הזה הוא לא
תולדה של יכולת חיזוי וניתוח מבריקה שמיוחסת
לו תדיר, אלא בנה הבלתי רצוי של הסטטיסטיקה.
אנסה להסביר בדימוי מעולם הכדורסל. אם
אספר לכם על שחקן שקלע 12 סלים מעבר לקשת

"קבוצת חזון" לא הפסיקה לצעוד הם פשוט מתחילים את המסלול בפרוטיאה

ניקיון ואחזקת
הדירה עלינו

דירות אירוח
למשפחה

בית דתי לאומי
עם חיי חברה עשירים

תוכנית מימון
בהתאמה אישית

פעילות סביב השעון- בריכה,
חדר כושר, קולנוע ועוד

סביבה יוקרתית ובטוחה
עם צוות רפואי זמין 24/7

פרוטיאה באלקנה הקהילה החדשה של ותיקי המגזר הדתי לאומי

פרוטיאה באלקנה
דיור מוגן דתי לאומי

הצטרפו לעשרות שכבר בחרו
לקביעת פגישה התקשרו עכשיו << **9405***

← תודו שאין לכם יכולת להיכנס למחנות רפיח, תשנו את התפיסה. מעבר רפיח לאחר כניסת כוחות צה"ל

צילום: אורן כהן פלאש 90

אם לפני המלחמה הייתה זו זריעת אימה בלבד, משנכנס עם ישראל למערכה גורלית, זו כבר הייתה דה־מורליזציה. בעיני בריק, כל מערכה נידונה לכישלון. בינואר 2024, עוד לפני שיששראל הספיקה לפגוע בחמאס אנושות, בריק כבר חשב שצריך לקפל. תחזיות האימה שלו על רפיח ציירו עיר מבצר שאין דרך לנצח, ולפיכך, כדאי לחתוך הפסדים

במלחמה כמפקדים שמבינים את מגוון היכולות הקיימות בצוות הקרב הגדודי שלהם, והשימוש בהם למגוון משימות - מהכוונת טנקים למטרות ועד סריקת בתים מפני מטענים - הפך למובן מאליו ביחידות השדה. גם התיאום בין כלי הטיס השונים למפקדי השדה הפך למעשים שבכל יום. במהלך התמרון בלבנון ובעזה תואמו אינ־ספור הפצצות של מטרות קרב או תיאומים של חיסולי מחבלים כירורגיים באמצעות כטמ"מים תוך הכוונה רציפה של הלוחמים בשטח. בניגוד גמור לדבריו, השילוביות הייתה דווקא מנקודות החוזק של צבא היבשה בתמרון.

התחזיות החדשות של בריק, כלומר אלה שבאו אחרי 7 באוקטובר, כבר איבדו כיוון לחלוטין. אם לפני המלחמה הייתה זו זריעת אימה בלבד, משנכנס עם ישראל למערכה גורלית, זו כבר הייתה דה־מורליזציה. בעיני בריק, כל מערכה נידונה לכישלון. בינואר 2024, עוד לפני שיששראל הספיקה לפגוע בחמאס באופן אנוש, הוא כבר חשב שצריך לקפל. תחזיות האימה שלו על רפיח ציירו עיר מבצר שאין דרך לנצח, ולפיכך, כדאי לחתוך הפסדים.

"יש אלפי חמאסניקים ששולטים ביד רמה במנהרות שחוצות את סיני מתחת לרפיח", תיאר

כוחות מספיקים כדי להחזיק בשטחים שכבש בעזה, אם כי יש מקום להתווכח אם שיטת הפשיטות היא פרי של חוסר יכולת או של חוסר רצון. ובכל זאת, נדמה שעומק הזלזול בצבא היבשה היה מוגזם. בריק טען שצבא היבשה גרוע כל כך עד שייכשל במבחן הראשון. בפועל, האוגדות המתמרנות עמדו בכל המשימות והביאו הישגים מצוינים, וכל זאת במספר נפגעים מינימלי.

את ביקורתו המקצועית על צבא היבשה הדגים בריק ביולי 2022 באמצעות אי־הטמעת ה"רב־ממדיות" שהמציא אביב כוכבי כרמטכ"ל. "לצה"ל יש עקב אכילס משמעותי גם ביחידות הסדירות", טען בריק, "הרעיונות של הרמטכ"ל כוכבי לבסס לחימה רב־ממדית בשילוב אוויר ויבשה לא תפסו תאוצה... על פי התפיסה הרב־ממדית של כוכבי, כל יחידה בגודל של גדוד, לרבות גדודי שריון בסדיר, צריכה להיות מסוגלת להפעיל רחפנים לאיסוף מודיעין, להפעיל ארטילריה לעבר המטרות ולהפעיל מטוסים. זו אופרציה מורכבת, ויש כיום רק יחידות בודדות הכשירות לכך... במצגות זה נראה נפלא, אך בשטח המצב שונה בהרבה".

גם כאן המציאות טפחה על פניו של בריק. למרות הזלזול שלו במפקדי גדודי השריון, הם התגלו

כל כך עד שחיל האוויר ידע לחסל את רוב מערך השיגור החיזבאלאי בכמה גלי תקיפה נרחבים עוד בטרם יצא לפעולה.

בהקשר הזה, הביטחון העצמי המופרז של בריק הוביל אותו לעוד טעות. במאי 2021 הוא הסביר בנחרצות שאי אפשר להתמודד עם איום טילי הקרקע-קרקע בלי לבנות חיל טילים משלנו. "חיל האוויר היה זרוע אסטרטגית של ישראל ונבנה להתמודדות מול מטוסי אויב", הסביר, "בינתיים האויב הבין שיש לנו יתרון ענק באוויר, אז הוא אמר 'לילחם עם טילים', ולמטוסים אין יתרון... המשגרים הניידים, ברגע שיורים לכיוון ישראל, אחרי רבע שעה הם כבר לא שם. טיל שתירה יכול לתפוס את המשגר לפני שהוא זז, מטוס לא".

ובכן, למרות הקביעה הנחרצת הזאת, מערך הכטמ"מים של חיל האוויר הציג פגיעות מרשימות ומהירות במשגרים ניידים - אצל רובם עוד בטרם הספיקו לשגר את הטילים, ואצל מיעוטם לאחר השיגור. בכל אופן, להיעלם בחזרה לאתרי האחסון המשגרים לא הספיקו, וזאת אף על פי שיששראל נמנעה מהקמת חיל טילים כעצת בריק.

חלק מהקטסטרופה הצפויה במלחמה הרב־זירתית שתיאר בריק הייתה קשורה בתפקודו של פיקוד העורף. באותו ריאיון במאי 2021 טען בריק ש"פיקוד העורף לא מוכן למשימה המרכזית, שהיא חילוץ והצלה... לא עוסקים בהכשרה, ואם הם מתאמנים, אז על בתים חד־קומתיים או דו־קומתיים. זה המודל, ותסתכל באיזה בית אתה נמצא כעת. ציודם מוגבל, כמות הגדודים קטנה, כלומר המשימה המרכזית לא מוכנה".

בפועל, הגם שאיני מבין גדול במלאכת החילוץ וההצלה, נדמה היה שבמבצע עם כלביא - ההזדמנות היחידה, לשמחנתנו, שבה פיקוד העורף נדרש להראות את כוחו - זירות מורכבות של קריסת חלקי מגדלים טופלו במקצועיות ובוריונות, ולא היה מקרה אחד שבו פינוי התושבים וחילוץ כל הפצועים אך ויותר משעות ספורות.

"אי אפשר להיכנס לרפיח"

אחת הביקורות היותר מוצדקות בדיעבד של בריק, היא גודלו של צבא היבשה. ניכר שצה"ל לא נערך למלחמות ארוכות בכמה חזיתות, ולא הכין כוחות סדירים שיחזיקו את החזיתות לזמן מספיק. בריק גם טען אחרי פרוץ המלחמה שלצה"ל אין

לציבור באולפן חדשות 12, "המעבר דרך מצרים, דרך חאן יונס, חופשי... אם אנחנו לא ניכנס לתוך רפיח ונגדע את ראש הנחש, לא נוכל לנצח. נשאלת השאלה איך עושים את זה בצפיפות הזאת. אני בא למנהיגות, קורא לגלנט וביבי שמכריזים על המטרות כל שני וחמישי - תגידו איך אתם מתכוונים לעשות את זה. תגידו לנו אם אתם יכולים להיכנס למחנות רפיח. אם אתם יכולים לחסום את הציר. אם אין לכם את היכולות - תודו בזה, ותשנו את התפיסה". כמובן, בריק לא שאל כדי לקבל תשובה, אלא כדי לקבוע שאי אפשר. "אם אתם מבינים שאתם לא יכולים להיכנס", המשיך, "ולדעת' זה המצב, תשנו קונספט. את המטרה של שחרור החטופים עוד אפשר להציל. צריך היום ללכת להסכם עם החמאסניקים שבו הולכים לתוכנית של שחרור החטופים. כמובן שיש להם תביעות מאוד קשות". את סופם של ציר פילדלפי, המנהרות החוצות תחתיו והעיר רפיח כולה על מחנות הפליטים שלה - כולנו כבר יודעים. רפיח הפכה לסמל, אבל סמל הפוך ממה שחשב בריק.

גם לגבי לבנון בריק טעה בגדול. שלושה חודשים לפני התבוסה שהנחילה ישראל לחיזבאללה, בריק ניבא תוצאה הפוכה. "אנחנו עומדים בפני תבוסה אסטרטגית שלא חוינו מאז קום המדינה", אמר בריאיון רדיו. "אם צה"ל לא מסוגל מול חמאס, איך הוא יכול להתמודד עם חיזבאללה, שמאה מונים יותר חזקה, בשטחים ענקים, עם מאות אלפי טילים ורקטות?". הוא חזר שם על תיאורי הזוועות של אלפי טילים ומאות אתרי הרס ביום, ואף סיפר על ניסיונותיו להזהיר את נתניהו בפגישותיהם. הוא תיאר את נתניהו כבר־כוכבא שמנסה להוביל מלחמה בלתי אפשרית רק כדי להציל את כבודו, והצליח להפיק משני המראיינים אנוחות שבר וייאוש כמיטב המסורת התקשורתית. מילא, זה בסדר שבריק לא היה מעודכן ביכולות ובתוכניות של צה"ל, אבל מי שלא יודע אינו מכריז בכזה ביטחון דברי הבל ושטויות.

את העיקר השארתי לסוף. לטעמי, בריק לא רק שלא יכול לשמש נביא קדוש של אסונות ומחדלים, אלא מחובתו לסכור את פיו עד עולם בכל מה שקשור למחדלים אסטרטגיים. בזמן שהאלוף במילואים מדקדק עם קציני צה"ל על מסדרי דגל והפעלת רחפנים, מר בריק בעצמו דחף ועודד את הצעד המופקר והמסוכן ביותר שביצעה ישראל בעשורים האחרונים, אשר הוביל ישירות לטבח הנורא של שבעה באוקטובר.

באפריל 2004, אחרי גל של התנגדויות ומחאות, חשבה חבורה של קצינים בכירים שיש צורך דחוף לחזק את ראש הממשלה שרון באשר לתוכניתו לפנות את יישובי גוש קטיף ולסגת מרצועת עזה. "ההתנתקות מעזה טובה לביטחון", הצהירו הקצינים במנשר שהפך לסמל האיוולת של הממסד הביטחוני. "לדעתנו המקצועית, בהעדר פרטנר להסדר, תוכנית ההתנתקות תורמת לחיזוקה של המדינה וחיונית לביטחון ישראל". אכן, כפי שניחשתם, בין עשרות החותמים התנוסס גם שמו של האלוף יצחק בריק. הוא תמך ועודד אקטיבית צעד מופקר שרבים התריעו נגדו בזמן אמת.

בימים אלה, כשאנו מציינים 20 שנים לגירוש הנורא מגוש קטיף, ואחרי שראינו את התוצאות הרוות האסון, אני חושב שמוטב היה למר בריק אילו היה נוקט צניעות יתרה בנוגע לתחזיותיו, מתנצל על הרוח הגבית שנתן לגירוש - ובטח שלא מוסיף לפזר נבואות ועם ללא כיסוי. ■

קרן קימת לישראל

טיולי חתולים

לבחירתכם:

סיורי חמישי בערב

או טיולי שישי בבוקר

אוגוסט 2025

עם מדריכי אשכולות בשיתוף חטיבת החינוך והקהילה בקק"ל

סטודיו בית עמי

או

שישי | 10:00-13:00
י"ד אב, 8/8 | כ"א אב, 15/8

חמישי | 17:30-20:30
י"ג אב, 7/8 | כ אב, 14/8

צפון

טבע ומים בנחל השופט
מסל"ל בשבילינו

מסע מוזיקלי בצפת העתיקה
מסל"ל רוח צפת

בעקבות המערה החרוב
והמעין - פקיעין
מסל"ל מורשת הגליל

יער שוויץ - טבריה כנרת ונוף
מסל"ל קשת

יער מבוא חמה ועין עקוב
מסל"ל מדרשת הגולן

טבע עירוני וגשרים תלויים
בפארק נשר
מסל"ל גליל

הרי ירושלים

אל הסודות אשר בגיא
מסל"ל עיר דוד

עין כרם

מסל"ל ראשית ירושלים

מהר הרצל לעין כרם

מסל"ל הרי גופנא

בקעת הירדן ושימרון

לחוות את החוות בצפון השומרון
מסל"ל שומרון

בקעת הירדן שלא הכרתם -
נופים ומעיין
מסל"ל בקעת הירדן

זרע

שביל הגתות ביער המלאכים
מסל"ל הדרום

עוז מול עזה
מסל"ל חברון

מדרס

מדריכי אשכולות

מרכז

אל המעיין אשר פועם בהר -
עין צובה
מסל"ל בשבילוד

סיור למזכרת... בתיה
מסל"ל ציוני דרך מזכרת בתיה

רכס שיירות

מסל"ל שער הגיא

סטף - בשבילי הכפר

מדריכי אשכולות

שימרון

מצודות ואגדות במערב
השומרון
מסל"ל שומרון

ירושלים

אל הסודות אשר בגיא
מסל"ל עיר דוד

נחלאות וזכרונות בירושלים
מדריכי אשכולות

מה בין תחנה לטחנה
מסל"ל ראשית ירושלים

מרכז

הגנים הנסתרים בגני יהושע
מסל"ל בשבילוד

התל הנשכח ביער בן שמן -
סיור בתל חדיד
מסל"ל ציוני דרך מזכרת בתיה

שביל תש"ח הר אדר - קענבים
בית ספר שדה שער הגיא

תל אביב הקטנה

מדריכי אשכולות

גבעת התיתורה מודיעין

מסל"ל הרי גופנא

צפון

זכרון יעקב שלי -
טיול במושב הברון
מסל"ל בשבילנו

מסע מוזיקלי לאור שקיעה
בצפת העתיקה
מסל"ל רוח צפת

מסע מעל התהום -
פארק אדמית
מסל"ל מורשת הגליל העליון

טבריה - טבורו של עולם
מסל"ל קשת יהונתן

עין פיק - מצפה סוסיתא
מסל"ל מדרשת הגולן

סיור מעיינות רטוב בצפון
בקעת הירדן
מסל"ל בקעת הירדן

עכו פנים רבות לה
מסל"ל גליל

זרע

שביל הגתות ביער המלאכים
מסל"ל הדרום

ניצנים הישנה וגבעה 69 (יער חסה)
מסל"ל חברון

להרשמה ופרטים נוספים

www.eshkolot-il.com | 053-4683128

גוש תקיף

הם היו הקודקודים של תנועות המחאה האלטרנטיביות, האנשים שניסו להוביל מאבק בדרך מיליטנטית מזו של מועצת יש"ע - אך נאלצו לראות באכזבה את דרך המיינסטרים נכשלת ואת גוש קטיף נחרב. במפגש מיוחד, חמישה ממנהיגי המחאה מספרים על תחושת הבגידה שחוו, עדיין מאמינים שהיה אפשר לעצור את הגירוש, ומסכימים שממרחק של שני עשורים, הדרך שהובילו ניצחה

←
"עד שמועצת יש"ע נכנסה למאבק ושאלה אותנו, כל אחד נאבק איך שרצה". מימין לשמאל: בעז העצני, מוסה כהן, גדי בן זמרה, עוז קדמון והרב יעקב סביר

צילומי כתבה:
ניצי אילן

הרב גדי בן זמרה:
"אני מאמין שבתחום
שבו פעלתי ואותו זיהיתי
כשובר שוויון - סוגיית
סירוב הפקודה - אם
הציבור היה נענה לזה,
הגירוש היה נמנע. אם
כמה אלפי חיילים היו
מביעים את דעתם כחצי
שנה לפני הגירוש, כמו
שר' אברום רצה, אזי
בנקודת הזמן המדויקת
ההיא יכולנו להכריע את
המערכה עם מעט חיילים,
עיין ערך קפלן"

תקיפה יותר, ששיאה היה ההתבצרות הממושכת על גג בית הכנסת בכפר דרום. בעז העצני, איש קריית ארבע, היה חבר מטה 'שנית גמלא לא תיפול', שעסק במגוון פעילויות הסברה ושטח, החתמת עצומות בעד סרבנות ועוד, ותמיכה בחסימות הכבישים. **האם לדעתכם המאבק הכתום יכול היה למנוע את הגירוש? האם היה אפשר לנהל אותו אחרת כך שננצח, או שבכל מקרה זה היה חסר סיכוי?** הרב גדי בן זמרה: "היעד היה עצירת הגירוש, ובוה נכשלנו. אבל אני מאמין שבתחום שבו פעלתי ואותו זיהיתי כשובר שוויון - סוגיית סירוב הפקודה - אם הציבור היה נענה לזה, הגירוש היה נמנע. אם כמה אלפי חיילים היו מביעים דעתם כחצי שנה לפני הגירוש, כמו שר' אברום רצה, אזי בנקודת הזמן המדויקת ההיא יכולנו להכריע את המערכה עם מעט חיילים, עיין ערך קפלן". בן זמרה מסכים שבזמן הגירוש עצמו היו תופעות מקומיות של סירובי פקודה ברמה זו או אחרת, "אבל בתוך האירוע עצמו זה כבר חסר משמעות, הרכבת כבר יצאה מהתחנה". עוז קדמון נועץ את הסיבה למבחן הזה חודש לפני הגירוש, בכפר מימון. האירוע הזה, אגב, יתברר במהלך השיחה כקו פרשת מים שעדיין מבעבעת בו לבה רותחת של תחושות תסכול ואף נבגדות מבחינת כל המשתתפים בדיון. "כפר מימון היה אבן בוחן", קובע קדמון. "אמרו לי מג"דים: אם היו פורצים את הגדר והייתה

מגרש יהודי, שעסק בעידוד חיילים ושוטרים לסרב לפקודת הגירוש. המטה, מבית ישיבת 'עוד יוסף חי' ביצהר והרב יצחק גינזבורג, החל בפעילות הציבורית בעקבות הפסק המפורסם של הרב אברהם שפירא זצ"ל שלפיו על חיילים להודיע מבעוד מועד למפקדיהם כי יסרבו לבצע את פקודת העקירה. משה (מוסא) כהן, ר"מ ויועץ חינוכי בישיבת בני עקיבא מטה בנימין, היה אז רכו השטח של מועצת יש"ע במחוז ירושלים. הוא ורכזים נוספים עבדו עם מועצת יש"ע בתחילת המאבק הכתום, אבל במהלך אירועי כפר מימון, "כשהבנו שעובדים עלינו ואין מאבק", פרשו ממועצת יש"ע והנהיגו קו פעולה עצמאי. אחרי הגירוש התאחדו חלק מהפעילים ההם והקימו את תנועת 'קוממיות'. עוז קדמון, מגורש מכפר דרום, הוא כיום חקלאי תושב כפר מימון. קדמון לא היה משויך למטה מסוים, אלא מגדיר את עצמו כמי שחבר לכל גוף שנאבק, "גם לגופים שמחו בדרכים משלהם. מריכוז העיר אופקים בתקופת משאל המתפקדים, ועד לתושבי גב ההר שהגיעו עם קו עצמאי, הן בכפר מימון והן בכפר דרום". קדמון היה מהתושבים המיליטנטיים ביותר מבחינת אופי המאבק בגוש קטיף. הרב יעקב (יקי) סביר היה במשך שנים רבות ר"מ בישיבת אלון מורה ותושב היישוב. בתקופת הגירוש היה גם הוא ממאוכזבי מועצת יש"ע, שאלהיה חבר בתחילה, ולאחר מכן הוביל התנגדות

היה חם בבית הקפה שבו התכנסו לשיחה, אבל אף אחד מהמשתתפים לא העז להתלונן. "מה יש, בכפר מימון היה יותר חם!" הם הבינו זה את זה בקריצה, והסכימו שהזיעה הניגרת דווקא מכניסה אותם לאווירה, 20 שנה אחורה במנהרת הזמן, אל קיץ שהיה חם בכל היבט אפשרי. חמשת המרואיינים התקבצו בזה אחר זה למקום המפגש, אך הטפיחות ההדדיות על השכם ולחיצות הידיים הסגירו היכרות עמוקה שכמו דילגה לה מעל שני עשורים, כאילו התרחש הכול רק אתמול. אולי עוד כמה שערות הלבנו ונוספו אי אלו קמטים, אבל הדיון הערכי סביב השולחן מתקיים באותו להט כאילו ממש עכשיו עומדים בחוץ שוטרים וחיילים בשחור, מחכים להרוס חיים שלמים, וזה הרגע להכריע כיצד להניא אותם ממעשה החורבן. את החום בחוץ מרעננת הרוח שנושבת בין הדוברים: לא הרוח שהתמקדה באהבה וסיימה בכישלון, אלא רוח שסירבה להתכופף גם מול סמלי שלטון ולא חששה מתדמית תקשורתית שלילית. על אף המפלה בגוש קטיף, הולידה הרוח הזו פירות ופירי פירות שהבשילו בשנים שחלפו להצלחות אסטרטגיות מסוג חדש, ועל כך עוד ידובר. סביב השולחן חמישה פעילים שהובילו קו מאבק תקיף במוצהר, לעומת זה של מועצת יש"ע וועד מתיישבי גוש קטיף. הרב גדי בן זמרה, ראש אולפנת מעלה לבונה, היה איש מטה 'יהודי לא

שבת פרשת מטות-מסעי

**"הַאֲחִיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה
וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ בָהּ?"**

והתשובה:

**"וְאַנְחֲנוּ נַחֲלֹץ חֲנָשִׁים
לְפָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל"**

**חברי ממשלת ישראל -
בלי שטיקים
ובלי טריקים**

פשוט תגייסו

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

להצטרפות
לקבוצת הווטסאפ
סרקי את הקוד

←
"צה"ל ראה בזה אבן בוחן
לנושא ההצלחה והציות".
אירועי כפר מימון, 2005

צילום: אוסף רפי בן בסט
מרכז קטיף

אם אתם רוצים תשפטו אותי ואני מוכן גם ללכת
לכלא'. הציור שלי היה שמאות צוערים מבה"ד 1
אומרים: 'אנחנו לא באירוע', מניחים את הנשק
בחיוך, הולכים לכלא ובוהו האירוע נגמר, הגירוש
ייעצר".

העצני: "המערכות כולן שמו אותנו על הכוונת,
אנחנו היינו אז האויב. התגובה הכי קיצונית שלנו
הייתה בסך הכול לסרב לפעולה עצמה, בלי לשרוף
ובלי לשבור כלים. השמאל, לעומת זאת, השבית
את הצבא על עילת הסבירות - משהו שבכלל לא
קשור לצה"ל. אנחנו קראנו לסרב לפקודה צבאית
שאינה הגנה מפני האויב, אלא צבא העם תוקף את
העם. 'אחים לנשק' הרסו את הצבא כשהוא יוצא
להתגונן מול האויב, חוללו מהפכה צבאית כשהכווח
הלוחם נמצא מול האויב".

מוסא כהן: "קראנו לסרב פקודה באירוע אחד,
בזמן ספציפי לגבי פקודה מסוימת. הקריאה שלהם
הייתה: אנחנו עוזבים את הצבא, נותנים למדינה
לפרפר בידי האויב".

ואחרי ביטול ההשוואה לסרבני קפלן, מסביר
בן זמרה את הקושי השורשי שהכשיל את מהלך
סירוב הפקודה בציבור הכתום: "זה לא הצליח כי
הציבור הדתי-לאומי מחויב למדינתו לפני שהוא
מחויב לתורתו", הוא אומר בחריפות. "זה מורכב
מאוד, כי אצלם זה לא התורה מול המדינה, אלא
המדינה מבחינתם היא עצמה עניין אלוהי, אז
ממילא בהיבט התורני הם הכריעו בעד הערך
התורני של המדינה לעומת האותיות הקטנות של
הרמב"ם. מעבר לקונפליקט הדתי, יש אצלם גם
את העניין הסוציולוגי - השייכות. לכן זו הייתה
גאונות של הצד השני, לשים את דגל המדינה
על המדים והכובע של החיילים. זה בעצם אומר
לדתיים-לאומיים: אני זה שבא בשם המדינה, למי
אתה שייך? אם אתה איתי, אתה בקבוצת השייכות
הנכונה. אם לא, אתה סתם כעדר שאין לו רועה.

זו גאונות מטורפת שלהם שישבה על
הקונפליקט הפנימי אצלנו. הם הפכו את

מוסא כהן:

"חשבנו שמועצת יש"ע
תעמיד את המדינה
במקום, שהולכים לסרב
פקודה למדינה, להשבית
את המדינה. חשבנו
שמועצת יש"ע באמת
תצא נגד הממסד, ותעמיד
את התורה במקום שבו
המדינה טועה. הבטיחו
שזה יהיה סירוב אמיתי,
אבל שיקרו לנו. כשגילינו
שעבדו עלינו, הבנו
שהמאבק נכשל"

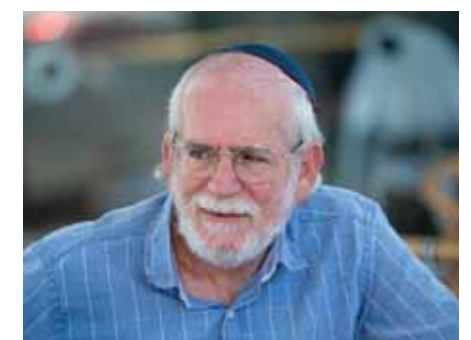
←
מתבצעת אלימות כלפי המפגינים, היינו
מורידים את החולצה והדרגות וקוראים
לחיילים להצטרף לצד השני. צה"ל ראה בכפר
מימון אבן בוחן לנושא ההצלחה והציות, כהכנה
לקראת הגירוש. הם בדקו אם הם מסוגלים לעמוד
מול 20-30 אלף אזרחים ולשלוט בכוח, והם
הצליחו. אם הייתה פריצה של הגדרות, ותופעה
נרחבת של סירוב כתוצאה מכך - זה היה אחרת".

בן זמרה ממשיך ומסביר מדוע סירוב פקודה
הוא בעיניו הדיקטיבה המכריעה באמת: "מעבר
לכך שמבחינה מצפונית ותורנית לחייל אסור
לציית לפקודה כזו, נשענו על מה שקרה אחרי
ברוך גולדשטיין, כשהממשלה החליטה לפנות
את שכונת תל רומיידה בחרון. בזמנו הרב גורן,
הרב נריה, ר' אברום שפירא ועוד רבנים חשובים
חתמו על קריאה לסירוב פקודה ובכך נמנע הפינוי
בחרון. מוזה גור, שהיה אז סגן שר הביטחון, אמר
לימים לר' יעקב שפירא: אביך עצר את הגירוש
מתל רומיידה. הבנו ששם רק עצם האמירה של
סירוב פקודה והפחד מקריסת הצבא הספיקו כדי
למנוע את הפינוי, ולכן הבשילה ההחלטה שגם
הפעם צריך ללכת על זה".

בעו העצני מזכיר שנושא סירוב הפקודה הדהד
גם מחוץ לגבולות המחנה: "גם במחנה הלא דתי
היו דיבורים על סירובי פקודה. פרסמנו מודעות
ענק בנושא הזה, וחתמו עליהן אנשים כמו מאיר
הר ציון, עידו נתניהו, בן ציון נתניהו ואחרים".

מה אתם אומרים על הטענה שאם אנחנו נסרב,
הסרבנות תהיה לגיטימית גם במחנות אחרים?
תראו לאן הגענו עם זה בסרבנות קפלן.

בן זמרה: "המאבק ברפורמה עשה יחסי ציבור
גרועים מאוד לסרבנות ולחסימת הכבישים.
בציבור הפטריטי נוצרה סלידה כלפי צורות
המחאה האלו. אבל אין בין הסירוב שלנו לשלהם
ולא כלום. הסירוב שלנו היה נעים, עם חיוך, בלי
אלימות, לא בא להכעיס. אמרנו בסך הכול: 'זה
לא התפקיד של הצבא ולכן לא נבצע פקודה כזו.

הרב יקי סביר:
"לדעתי יכולנו להוציא
עשרת אלפים איש מכפר
מימון ולפרוץ לגוש, בשביל
זה הם באו. לא הייתה סכנה
בתוואי הדרך שהובלנו,
ולא בחיתוך הגדרות. אלא
שבמועצת יש"ע היו גורמים
שהיו בקונפליקט פנימי כל
הזמן בנוגע לקו המאבק
והיחס לחוק, ובסופו של
דבר הם הוליכו אותנו שולל.
הייתה פה הונאה במיד של
כולם, חד וחלק!"

אדם. אקדמיה. ארץ. שלושה ערכים, מכללה אחת

מגוון מסלולי לימוד לתואר ראשון,
תואר שני והסבה»

בית ספר
למשפטים

מקצועות
הבראות

בי"ס לעבודה
סוציאלית

מדעי הרוח
והחברה

מערכות
מידע

ההרשמה בעיצומה > 1-800-344-544

אקדמיה בגובה העיניים

האקדמית
צפת

←
"בגירוש עצמו היה
ציבור גדול שהגיע בסוף
לעסקה מול הצבא".
תושבים מתפנים
מנווה דקלים

צילום: גדי קבלו, ארכיון
מרכז מורשת גוש קטיף

"מה הייתה המטרה שלהם?" הוא ממשיך ותוהה, "לדעתי יכולנו להוציא עשרת אלפים איש מכפר מימון ולפרוץ לגוש, בשביל זה הם באו. לא הייתה סכנה בתוואי הדרך שהובלנו, ולא בחיתוך הגדרות. אלא שבמועצת יש"ע היו גורמים שהיו בקונפליקט פנימי כל הזמן בנוגע לקו המאבק והיחס לחוק, ובסופו של דבר הם הוליכו אותנו שולל, הייתה פה הונאה במזיד של כולם, חד וחלק!" פוסק הרב יקי.

מוסא כהן: "כפר מימון נכשל בגלל המהלך שהיה באותו לילה. מועצת יש"ע הבינו שהם לא מסוגלים ללכת על זה, אז החליטו לשחרר את השסתום, לתת לנו להרגיש מנצחים ולצעוד לגוש, ועל הדרך להוציא את 'הקיצוניים' החוצה. אבל כשהגענו לאופקים פגשנו אנשים מכפר מימון שסיפרו שהתפרקה החבילה. זו הייתה הונאה גאונית".

בן זמרה: "הלקח הוא שבפעם הבאה שנצטרך להיאבק - לא נעשה שום דבר דרך גוף ממסדי. אם הממסד אומר לך שהשמש זורחת - תבין הפוך. יישמנו את הלקח הזה במאבק החזרה לחומש", הוא מספר, והעצני, שהיה שותפו למטה חומש, מהנהן באישור ומוסיף את הלקח שלו מהסיפור: "עד שמועצת יש"ע נכנסה למאבק ושאבה אותנו, כל אחד נאבק איך שרצה. כשהם נכנסו הם לקחו את כולם יחד בצורה מרוכזת למאבק שלהם וזה מה שקרה. המסקנה היא שכל אחד יעשה מה שהוא רוצה במאבק, שיהיה כאוס מוחלט, שלא יהיה גוף אחד שלוקח אליו את כולם".

הם ניסו בכלל לנצח, או לא באמת התכוונו לזה? כהן: "הם ניסו לשנות את רוח העם להיות בעד ההתיישבות, אבל ברגע שהבינו שזה לא יקרה, הם לא התכוונו לנצח את צה"ל, רק להסביר שעושים פה טעות. זכור המשפט של אורי אריאל - אי ואבוי אם ננצח את צה"ל, בזה מתפרקת המדינה". העצני צוחק ומזכיר: "ומה עשינו בכל גוש אמונים? ניצחנו את הצבא, לתיאבון!". אבל מלמד זכות: "מועצת יש"ע לא היו רעים, הם היו קורבנות שנקלעו לסיטואציה מהפכנית ← ולא היו בנויים לעשות מהפכה".

חגית רוזנבאום

עוז קדמון:
"אם הציבור היה נכון לסיים בבית המעצר ולהיאבק - שזה לא דורש הרבה יותר מאשר פשוט להיות שק תפוחי אדמה - זה היה מעמיד את המערכת במקום אחר. בבית שלנו לקח כמה שעות עד שהוציאו את כולם מהבית, כולל סירובי פקודה תוך כדי חיילים שפרשו הצידה. אם אנשים לא היו יוצאים מהבית על הרגליים, אפילו בנקודת הזמן ההיא עוד היה אפשר למנוע"

היישר לאוטובוסים. מי ארגן את זה?!" מסכם הרב יקי בשאלה שכל הנוכחים תמימי דעים בתשובה עליה.

וזמן קצר לאחר מכן נעצרו חלקם על ידי השב"כ, והוא באורח פלא נותר בחוץ. הרב יקי המשיך להגות תוכניות שמטרתן "יצירת כאוס", כלשונו. הראשונה הייתה לצאת מכפר מימון רגלית, בקבוצה גדולה, ולהסתנן לגוש קטיף, שכבר היה נצור, באמצעות חיתוך הגדרות סמוך לחממות כפר דרום.

הרב יקי ישב על התוכנית עם אחד מבכירי מועצת יש"ע, והשקיע בה תכנון וחשיבה רבים. "הוא אישר לי לצאת עם החברה שלי, כ־1,500 איש, ויחד עם ענר אפיריון התחלנו להוריד את זה לפרטים. פתאום הבכיר ההוא אומר לי: 'יש לי מישוה, קצין בסיירת מטכ"ל לשעבר, שרוצה להצטרף אליכם'. בתמימותנו הסכמנו שיחבור אלינו. הוא ישב איתנו על כל התוכניות, איפה הולכים, איפה חותכים, ידע את כל הפרטים".

ביום חמישי יצא הרב יקי עם הקבוצה מכפר מימון כמתוכנן, עם מפות, מכשירי קשר וכל הציוד הדרוש כדי לחלץ לחברי הקבוצה. "ביציאה מהשער תופסים אותי שני אנשי בילוש בלבוש אזרחי: אתה יעקב סביר? כן. מספר תעודת זהות? נתתי להם. מיד הוכנסתי לטיוטה משטרתית ונעצתי במקום. החברה נשארו עם ענר, ראו שאני לא עונה לטלפונים, והתחילו ללכת. הם חוצים את הכביש צפונית לצומת גמה ("בדיוק איפה שהנובה!") מזכיר עוז קדמון), שם מחכה ג'יפ של הבכיר ההוא ממועצת יש"ע עם המטכ"ליסט שהצניח לנו. המוצנח אומר לענר: הרב יקי אמר שאני מפקד הכוח! ענר מקבל, למרות שההוא היה איתנו בקושי ישיבה אחת".

מוסא כהן היה המאסף של אותה שיירת צועדים, ומספר גם הוא על ריח לא טוב של תרגיל שכבר היה באוויר: "חצינו את הכביש והיה ברור שיש פה משהו מאורגן. מישוה דואג שלא תהיה תנועה על הכביש, ואיך זה שלא מדווחים עלינו? יש משטרה בעסק. בסוף ראינו גם בילוש באזרחי מצטרף לאנשים שלנו". הרב יקי ממשיך ומתאר את שהתרחש בזמן שהיה עצור: "אותו 'מפקד' הוביל את הכוח שלנו לשדה ליד כיסופים, שם חיכו להם אוטובוסים, ניידות, בילוש, הכול. ענר לקח איתו 30 איש והם רצו בכל הכוח לכיוון כיסופים, פרצו את המחסום והגיעו לכפר דרום. אבל כל שאר הכוח, כמעט 1,300 איש, הובל

משמעות הסירוב לזה שאם אני מסרב פקודה - אני יוצא מכלל ישראל. לכן נכשלנו".

את מה שבן זמרה וחבריו למטה הבינו מתחילת הדרך, פעילים אחרים עיכלו מאוחר יותר. מוסא כהן וחבריו, שעבדו כאמור בתוך מועצת יש"ע, עשו את פניית הפרסה כשהבינו שהקונספט הכללי של נכונות לעמוד כנגד המדינה - סירוב במובן הרחב - לא תופס בממסד המתנחלי. "חשבנו שמועצת יש"ע תעמיד את המדינה במקום, שהולכים לסרב פקודה למדינה, להשבית את המדינה. חשבנו שמועצת יש"ע באמת תצא נגד הממסד ותעמיד את התורה במקום שבו המדינה טועה. הבטיחו שזה יהיה סירוב אמיתי. אבל שיקרו לנו. כשגילינו שעבדו עלינו, הבנו שהמאבק נכשל".

כהן מתאר כיצד הוא וחבריו הרכיזים במועצת יש"ע בנו תוכנית עם קו שהיה יכול לדעתם להגיב מאבק משמעותי, "אבל אחרי שבנינו תוכניות, הכנו את השטח - פתאום שינו לנו הכול והפכו את זה לכלום. תכננו שיצאו לצעדות רגליות מכל הערים לעבר גוש קטיף, היו אלפים שהיו מוכנים לצאת לצעדה כזו. הכנו ציוד בשטח בתחנות לפי ימים, אבל בסוף ביטלו לנו הכול".

"אם הממסד אומר לך שהשמש זורחת - תבין הפוך"

להזכיר בפורום הזה מושגים כמו מועצת יש"ע או כפר מימון זה כמעט כמו להוסיף גלון נפט לשריפת ענק שבוערת כבר 20 שנה. סביב השולחן אין מי שאין לו חוויה אישית כואבת, לחלקם עד רמת הבגידה האישית, מהאירוע ומאלה שתפעלו אותו.

הרב יקי סביר עוצר לרגע את הדיון העקרוני ומשתף בסיפורו האישי. נוכח התובנות העולות ממנו בנוגע לאופי המאבק ולהנהגת המתיישבים, קשה שלא לנוע באי־נוחות על הכיסא.

הרב יקי נמנה תחילה עם חבורת פעילים שנקטה קו אקטיבי ביותר, שהחברים בה כיום הם "אנשי משרד האוצר", הוא צוחק. בצלאל סמוטריץ' ועוד חברים ישבו איתו אז באותו חדר במושב נחלים,

סטנדרט חדש במטבח!

לצלוח, לאפות, לחמם ולהפשיר
בלי לחכות

תנור בנוי
ותנור מיקרו בנוי
סט מושלם למטבח

50
ליטר

72
ליטר

גריל, הפשרה
וחימום

בטיחות
ילדים

טורבו
אקטיבי

לוח בקרה
דיגיטלי

13

תפריטים

תנור בנוי
משולב מיקרוגל
דגם 200136

טיימר
9
שעות

מצב
שבת

פונקציית
AIR FRY

פונקציית
התפחה

מנוע
INVERTER

טורבו
אקטיבי

לוח בקרה
דיגיטלי

11

תוכניות

תנור בנוי
דגם 100136

מחסני חשמל

←
"גירוש דומה ביהודה
ושומרון כבר לא יקרה,
הרוח השתנתה".
משתתפי המפגש

דקלים, חוף ושאנטי

המאבק הכתום הלך והתקרב לנקודת האל־חזור - יום הגירוש עצמו. אחרי שכל השלבים הקודמים, שנידונו לעיל, נכשלו מסיבות כאלה ואחרות, נותרה הישורת האחרונה - המערכה של התושבים מול הכוחות האין־סופיים - בשחור שהגיעו להוציא אותם מהסלון, מהמטבח, מהחצר האהובה שבהם רקמו חיים שלמים. גם שם, טוענים משתתפי השיח, יש תסריטים אחרים שהיו יכולים להוביל לסוף אחר לסרט הכתום.

עוז קדמון, כאמור תושב כפר דרום שבעצמו גורש מהבית, השתדל ליצור סצנריו אחר עבור החיילים שהגיעו לביתו, קצת יותר קשוח מזה שהתרחש ב־99 אחוזים מבתי המתיישבים. "גם ביישובים שיותר נאבקו, בגירוש עצמו היה ציבור גדול שהגיע בסוף לעסקה מול הצבא: תשאירו אותנו לסוף, תנו לנו לעשות סיבוב עם ספרי התורה וכו'. הצבא הסכים לתת להם את זכות המחאה, את הבקשות האחרונות. גם בנקודה הזו, אם הציבור היה נכון לסיים בבית המעצר ולהיאבק - שזה לא דורש הרבה יותר מאשר פשוט להיות שק תפוחי אדמה - זה היה מעמיד את המערכת במקום אחר. בבית שלנו לקח כמה שעות עד שהוציאו את כולם מהבית, כולל סירובי פקודה תוך כדי, חיילים שפרשו הצידה. אם התופעה הזו, שאנשים לא יוצאים מהבית על הרגליים, הייתה רחבה יותר - אז אפילו בנקודת הזמן ההיא עדיין היה אפשר למנוע את הגירוש".

העצני: "לכל הפחות זה היה עושה את כל האירוע מכוער וקשה יותר, משאיר זיכרונות לא נעימים, בניגוד לזיכרונות הנעימים שנותרו לשלטון מהגירוש".

כהן מזכיר את מבחן עמונה לגבי שאלת התדמית השלילית של מאבק "לא נעים", ואת התוצאות הברורות: "עמונה בתשס" הייתה הראשונה מתוך סדרה של כמה נקודות שהיו אמורות להתפנות. אבל אחרי המאבק שהיה שם, אף אחד לא רצה להמשיך לנקודות הבאות. עמונה וצורת המאבק שלה הצילה את היישובים הבאים בתור".

הרב יקי מסביר כי אופייה של ההתיישבות בחבל קטיף פשוט לא תאם מאבק יותר תקיף, שכולל יציאה נגד בעלי הסמכות. "הגעתי מגב ההר לגוש קטיף, האווירה שם הייתה הפוכה ב־180 מעלות ממה שהכרתי. אנשים חיו בשאנטי, עם עצי דקל, חוף וים. אלה אנשים שבמקום הפנימי שלהם לא מסוגלים לצאת נגד הוראה של שוטר או חייל. אם בנווה דקלים בלבד כולם היו מתפנים בשיטת 'דג מפרפר' בידי החיילים, צה"ל היה נשבר כבר שם. היה לוקח לפחות שלושה שבועות לפנות יישוב אחד". קדמון מאשש מהחוויה האישית שלו: "חייל שגרר משפחה אחת בלבד, הלך אחר כך הצידה ובכה את נשמתו. הוא לא היה יכול אחר כך לתפקד ולעשות את זה אצל עוד משפחה". הרב סביר ממשיך: "עם אפקט דומינו כזה יכולנו ליצור דה־

בעז העצני:

"הציבור הלאומי נכנס למשפט, לתקשורת, לכל תחומי החיים של המדינה, כלקח מהכישלון בגוש קטיף. אי אפשר להשוות בכלל לוואקום שהיה אז. יש היום המון יוזמות פרטיות. גם נוער הגבעות זה מייד אין גוש קטיף. וגם האנשים שלנו שהיום בשלטון, בן גביר וסמוטריץ' שמחזיקים יחד 14 מנדטים, לעומת המפד"ל שנעלמו ופשטו את הרגל, זה תוצאה של הגירוש. ברור שכל המגמות הללו יתחזקו"

זרובב עזה יצאה מאנ"ש, מכאלה שהנאמנות שלהם למלך גוברת על הכול", הוא מכון לאנשי החוות, הגבעות ואחרים שהתגייסו ליחידות הצמ"ה, "הם הצליחו בחן ובמסירות לגרור את המערכת הצבאית למקום הזה, להבין שזו הפעולה האסטרטגית החשובה ביותר בחבל עזה. זוהי מטרת המלחמה וזה מה שיכול לגרום להתיישבות בעזה. זה בא מאנשי החוות, שהדנ"א שלהם הוא אנטי־ממסדי".

העצני אינו מודאג מתסריט של עקירה בסדר גודל כזה ביו"ש, "היום יש הרבה יותר תושבים, מה גם שאין את שרון - רק הוא היה מסוגל להחליט ולבצע דבר שכזה". הוא מצביע על לקחים שהופקו, והראשון מהם היה המאבק בעמונה. "החבר'ה מהגוש באו לשם לסגור חשבונות. אחר כך באו העליות לחומש, ואז תנועת נחלה עם הקמת היישובים מחוץ לגדר, ועוד תנועות. הציבור הלאומי נכנס למשפט, לתקשורת, לכל תחומי החיים של המדינה, כלקח מהכישלון בגוש קטיף. אי אפשר להשוות בכלל לוואקום שהיה אז. יש היום המון יוזמות פרטיות. גם נוער הגבעות זה מייד אין גוש קטיף. וגם האנשים שלנו שהיום בשלטון, בן גביר וסמוטריץ' שמחזיקים יחד 14 מנדטים, לעומת המפד"ל שנעלמו ופשטו את הרגל, זה תוצאה של הגירוש. ברור שכל המגמות הללו יתחזקו".

אתם חושבים שצריך כיום לחדש את ההתיישבות בחבל עזה?

השאלה אומנם כמעט מיותרת בפורום כזה, ובכל זאת יש מה לחדד באופי הדרישה: "השיעור שלנו לגבי ההתיישבות המחודשת בעזה צריך להיות תפיסת היקפים רחבים יותר", מסמן קדמון. "שדרות תהיה עיר נמל שעולה על עזה בכל ההיבטים. יהיו מגרשים וקרקע לבנייה ללוחמים בכל מקום. לעלות על הכול עם דינאמיק ולבנות, זה הפתרון".

העצני מאיר נקודה נוספת לחשיבות ההתיישבות בעזה: "קודם כול צריך. זה ארץ ישראל, חוף הנגב. זה גם שייך לנו לפי החוק הבין־לאומי. מעבר לזה, אם יהיו יישובים בחבל עזה, גם קיבוצי העוטף יתאכלסו מחדש. אם יהיה שם חמאס, הם לא יחזרו. אבל ייקח כמה שנים עד שנקבל את הלגיטימציה". ■

מורליזציה משמעותית בצבא, וזה יכול היה להפוך הכול. זה לא קרה כי אנשים לא היו שם מנטלית".

אבל גם במקומות שבהם היה מאבק תקיף, כמו כפר דרום וצפון השומרון, הגירוש הצליח. אז גם השיטה שלכם נכשלה?

"אחרי שהגוש כולו פונה תוך חמישה ימים, ברור שחומש ושאר־נור הבינו שהם קרב מאסף, שהם לבד וזה הסוף. זה שבר את הרוח", אומר כהן, והרב יקי מזכיר: "גם בכפר דרום המאבק היה רק בגג בית הכנסת. רק מעט משפחות נאבקו עם השוטרים".

מה לדעתכם הלקח המרכזי שיישמו יוכל למנוע פינוי עתידי ביהודה ושומרון?

כהן: "הציבור התפכח מאוד, ורואים את זה במפעל החוות והגבעות כיום, וגם בעובדה שאנשים שהיו בלב ליבה של ההתנגדות התקיפה אז, היום הם חברי כנסת, שרים, ראשי ישיבות ואנשי ציבור", הוא מכון לשרים כמו סמוטריץ', סטרוק ובן גביר ואנשיהם במשרות הממלכתיות. "זה מוכיח שיש שינוי ברוח הציבורית. אומנם יש לנו עוד דרך, אבל אני במקום אופטימי. לא נגיע לעוד מציאות של גירוש כמו בגוש, אנחנו במקום אחר".

גם הרב יקי, בדומה לקודמו, מצביע על מפעל הגבעות והחוות כסיבה לאופטימיות: "מתוך היכרות עם ההארד־קור של הגבעות והחוות, צה"ל היום יודע שזה לא הסגנון שהיה לו בגוש קטיף. אין דבר כזה שאנשים יצייתו לפקודות כאלה. הרוח השתנתה. למדנו לקח, והדור הצעיר חושב קצת אחרת".

בן זמרה: "בעיניי השאלה הגדולה היא הנאמנות. אני רואה את המדינה כשחקן על לוח השחמט, אבל היא ודאי לא המלך. הנאמנות שלנו צריכה להיות קודם כול למלך - מלכו של עולם, ולטובת הנאמנות הזו משתמשים בכל הכלים שעל הלוח, כולל במדינה. לכן ככל שהנאמנות למדינה לא תהיה עיוורת, שנשתחרר מזה, והנאמנות תהיה רק למלך - ממילא נוכל להיטיב גם עם המדינה. אנחנו רואים את זה בכל מה שקרה אחרי הגירוש - המאבק בעמונה, ההתיישבות בחומש, בחוות ובגבעות. אגב, הוא מוסיף, "גם הדירקטיבה של

מכונת כביסה ONE TOUCH ביצועים חזקים תוצאות מעולות

10
ק"ג

תוכנית
אדים

EL100786

מכבסת כמו גדולה!

תוף ענק - 10 ק"ג | שקטה וחسכונית | פונקציית אדים להפחתת קמטים וסילוק ריחות | פאנל דיגיטלי טאץ' צבעוני | שימוש בטכנולוגיית Ozone להגנה וניקיון, ידידותית לבגדים | מערכת חכמה לשקילה אוטומטית וכביסה מדויקת

מיחסני חשמל

בסניפים ובאתר | לפחות 30 יחידות למכירה

מזל טוב למשפחת בן יאיר

*זכייה בהגרלה הראשונה שנערכה בתאריך 20.7.2025

עקבו אחר רכב ההפתעות בסניפים

רוצים להיות הזוכים הבאים? יש לכם עדיין סיכוי!

קונים ב- 200 ₪ ומעלה,
נכנסים להגרלה ויכולים לזכות
בקה סלטוס או בקניות לכל השנה!

בשווי של
36,000 ₪*
קניות לשנה 3,000 ₪ x 12 חודשים

עוד לא חברים?
סרקו והצטרפו
עוד היום!

התמונות להמחשה בלבד. מבצע ההגרלות נערך בהתאם להוראות ההיתר הכללי לעריכת הגרלות לפרסומת מסחרית לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977. בכפוף לתקנון. בתוקף בין התאריכים 1.8.2025-29.6.2025. טל"ח. עורכת ההגרלה מ. יוחננובובניו (1988) בע"מ, ההגרלה בפיקוח עו"ד. לפרטים נוספים ניתן לפנות למחלקת קשרי לקוחות בטלפון/וואטסאפ: 053-7002121 או במייל Service@yochananof.co.il. פרטים נוספים ותקנון המבצע באתר: www.yochananof.co.il, בפייסבוק [f](https://www.facebook.com/yochananof) יוחננוף - סופרשוק לכולם, באינסטגרם [yochananof_supershuk](https://www.instagram.com/yochananof_supershuk) וב-yochananof_super tiktok ובאפליקציית יוחננוף.

←
כאב ראש גדול
לכוחות הביטחון.
דרוזים מישראל
מפגינים בגבול עם
סוריה

צילום:
אייל מרגולין
פלאש 90

ניצן קידר

יושבים על הגדר

מצד אחד, אסור לעמוד מנגד כשמיליציות של בדואים טובחות בדרוזים. מצד שני, צריך להיזהר לא אפשר לאיראן לנצל את הכאוס בסוריה כדי לחזור לשלוט שם. בתווך עומד מחבל בחליפה, הנשיא החדש א־שרע, והשאלה הגדולה היא האם הוא תומך בטבח – או פשוט לא מצליח להשתלט על המצב

לפה בכל הכוח. חזרת הגורמים הללו לסוריה תאיים על ביטחון ישראל, שתהיה המפסידה הגדולה במצב כזה", טען גורם סורי בכיר. גם בממשל בארצות הברית נשמעו קולות שלא היו מרוצים מהדרך שבה הגיבה ישראל לטבח בדרוזים. השגריר האמריקני בטורקיה ושלוח הנשיא לסוריה, טום ברק, הכחיש כי המשטר היה מעורב בטבח. הוא קרא לנשיא סוריה החדש, אחמד א־שרע, לשנות את מדיניותו ולהפעיל את משטרו בצורה שתכיל את כל הפלגים כדי לא להפוך את ארצו ל"סוג של אפגניסטן".

ד"ר יהודה בלנגה, מומחה לסוריה במחלקה למזרח התיכון ובמרכז בגין-סאדאת באוניברסיטת בר אילן, מזכיר את דילמת ההתנהלות מול נשיא סוריה: "צריך לזכור שהוא יציר כפיה של אלי-קאעידה, שנשלח לסוריה על ידי מנהיג דאעש כדי להקים את ארגון ג'בהת אל-נוסרה שתקף בעבר את הדרוזים בדרום סוריה. אחד הדברים המדהימים הוא שהמשר החל כבר ביום ראשון, והיינו מצפים מנשיא מדינה לצאת בנאום לאומה כדי לנסות להרגיע את הרוחות". וזה כמובן לא קרה.

צילום: דוברות אוניברסיטת בר אילן

ד"ר יהודה בלנגה, אוניברסיטת בר אילן:
"סוריה מפוצלת כיום למרחבי שליטה של כל מיני מיליציות. ההתנגשויות בין המיליציות מתרחשות דווקא בשל העובדה שארגונים רבים, שעדיין נאמנים לדאעש או לארגוני ג'יהאד קיצוניים אחרים, מרגישים שבהיעדר משילות הם יכולים להגיע לכל מקום, להפוך לשליטים בפועל, לחטוף נשים וילדים לשם כופר, לאנוס, לרצוח, לשדוד ולהטיל אימה. אלי-ג'ולאני פשוט לא שולט".
האם ההתנהלות של המשטר היא נקמה בדרוזים על תמיכתם בעבר במשטר אסד, שהופל על ידי הנשיא הנוכחי?
"הדרוזים בסוריה תמכו באסד בסוג של תמיכה בשתיקה, כי החלופה הייתה דאעש או ג'בהת אל-נוסרה שרצו להרוג אותם.

"אנחנו לא שומעים ממנו כלום. זה ממוחש בעיקר עד כמה הוא לא שולט בשטח - כי המדינה מפוצלת למרחבי שליטה של מיליציות שונות, שמרגישות שבהיעדר משילות הן יכולות לעשות כרצונן. הנשיא אלי-ג'ולאני הציג מתקפת חיוכים למערב כדי לקבל לגיטימציה, במיוחד מבחוץ, אבל ניכר שהוא לא באמת באירוע הזה".
"בעצם המדינה מפוצלת כיום למרחבי שליטה של כל מיני מיליציות, וביניהן גם הכורדים בצפון-מזרח סוריה שיש להם אוטונומיה משלהם - כפי שלדרוזים הייתה, פחות או יותר. ההתנגשויות בין המיליציות מתרחשות דווקא בשל העובדה שארגונים רבים שעדיין נאמנים לדאעש או לארגוני ג'יהאד קיצוניים אחרים, מרגישים שבהיעדר משילות הם יכולים להגיע לכל מקום, להפוך לשליטים בפועל, לחטוף נשים וילדים לשם כופר, לאנוס, לרצוח, לשדוד ולהטיל אימה. אלי-ג'ולאני פשוט לא שולט".
האם ההתנהלות של המשטר היא נקמה בדרוזים על תמיכתם בעבר במשטר אסד, שהופל על ידי הנשיא הנוכחי?
"הדרוזים בסוריה תמכו באסד בסוג של תמיכה בשתיקה, כי החלופה הייתה דאעש או ג'בהת אל-נוסרה שרצו להרוג אותם.

היכל שלמה
המרכז למורשת היהדות

מסתפקת האם היום אנשים תלויים?
מתי סוף לטן קריאת שמע? איזו מנהגים בכל חג?
הלוח שהותאם בשבילך ומלווה אותך כל השנה!

לוח היכל שלמה

זמני היום, זמני מולד החודש | לוח קריאות התורה והפטורות לשבתות ומועדים |
דינים כסדר חודשי השנה | הלימוד היומי - בתנ"ך, במשנה, בתלמוד ובהלכה

מותר לכל
עדות ישראל

ספר הגבאי ברכות והודאות
מהודר בנוסח לכל עדות ישראל

לרכישה באתר
24 שעות

סרקו אותי

hechalshlomo-store.org.il

או חפשו בגוגל "היכל שלמה סטור"

מחירים (לא כולל דמי משלוח*)
1-10 חוברות < 45 ש"ח ליחידה | 11-79 חוברות < 35 ש"ח ליחידה |
80-200 חוברות < 28 ש"ח ליחידה | לוח קיר < 35 ש"ח

לתמיכה טכנית 02-5889002 | lo.dinim@gmail.com

חגיגת קיץ מרגשת בהיכל הקרח חולון

באים עם כל המשפחה להחליק בהיכל הקרח ונהנים מחווית קיץ ייחודית בלתי נשכחת. הכנו לכם הפתעות מרגשות בכל יום.

נעל ההפתעות

בכל יום בחודש יולי יוטמנו 5 כדורים מפתיעים בנעלי ההחלקה. מצאתם כדור? זכייתם בכרטיס זוגי להחלקה חנים בפעם הבאה!

שעה מתוקה

רכשתם כרטיס החלקה בחודש יולי בין השעות: 14:00 ל-15:00 גשו למזנון וקבלו קרטיב קרח מרענן במתנה!

הגרלת ענק

היכל הקרח מצדיע לכוחות הבטחון וההצלה SKIDEAL SNOW EXPERTS

רוכשים כרטיס להחלקה על הקרח ומשתתפים בהגרלת 2 חבילות חופשות סקי זוגיות! באתר בנסקו שבבולגריה! לחורף 2026 כולל: טיסות, מלון 4 לילות (5 ימים) עם ארוחות, סקי פס וציוד החלקה מלא! *מיזעד לאנשי כוחות הביטחון וההצלה ומשפחותיהם

שעות הפעילות באתר הבית | חובה להזמין מקום מראש באתר | יש להצטייד בביגוד ובגרביו | הכניסה למשטח ההחלקה כרוכה בתשלום הכולל שימוש בציוד החלקה

ICE PEAKS
היכל הקרח של ישראל

מפרץ שלמה 1, פארק פרס | 03-5323008
היכל הקרח | www.icepeaks.co.il | www.facebook.com/icepeaks

קריית החינוך גבעת ושינגטון

מברכת את

פרופ' חיים ברייטברט

עם היבחרך

לנשיא המכללה

האקדמית לחינוך גבעת ושינגטון

אנו מאחלים הצלחה רבה בהובלת המכללה לעתיד של מצוינות אקדמית, חדשנות ותרומה לעולם החינוך בישראל. נמשיך לצמוח בהשראת מנהיגותך, ניסיוןך וראייתך הרחבה.

**יהי ה' עמך
"הנני נותן לו את בריתי שלום"**

בברכה,

שילה כץ
מנכ"ל קריית החינוך
גבעת ושינגטון

בנצי דל
יו"ר הועד המנהל
גבעת ושינגטון

← הקשר לארצות הברית עובר דרך ישראל. אחמד א־שרע ודונלד טראמפ

צילום: דוברות משרד החוץ הסעודי

← אסד אומנם היה דיקטטור עריץ שהפחד ממנו היה גדול, אבל בשבעת החודשים האחרונים סוריה עוברת הקצנה דתית, ואם לא תתלבש כמו שצריך או אם תלך עם אישה ברחוב, אתה עלול למצוא את עצמך בכלא".

"אין לדרוזים סיבה להניח את הנשק שלהם. הדרוזים רואים שאין גוף אחד שאחראי על היציבות במדינה, ומי שפועל הן אותן מיליציות שמסונפות לאל־ג'ולאני, אבל לא מקבלות ממנו בפועל הוראות או נשמעות לצווים של המשטר", הוא מוסיף.

רק לפני זמן לא רב השיח עוד היה סביב שיחות נורמליזציה או שלום עם סוריה. פתאום הדברים נראים רחוקים מאוד.

"אל־ג'ולאני הוא הריבון בסוריה כרגע וקיבל את הלגיטימציה גם מאירופה וגם מארצות הברית. טראמפ הרעיף עליו מחמאות וברגע שהסיר מעליו את הסנקציות - כנראה זה השותף שאיתו אנחנו צריכים לדבר. אין לדעת אם הוא ישרוד בטווח הארוך בשלטון".

"נורמליזציה עם סוריה לא יכולה לבוא כעת בחשבון, אבל צריכים להגיע להסדרה ביטחונית בסגנון של הסכמי הפרדת הכוחות מ־1974, שייתנו לצה"ל אוויר לנשימה. אנחנו נמצאים בשטח, באים במגע עם אוכלוסייה אזרחית, זה לא בריא באופן קבוע. צריך להיות שם כוח רב־לאומי שיהיה אחראי מבחינה ביטחונית גם על הדרוזים וגם על הגבול באופן שאפשר לסמוך עליו, לצד פירון של השטח וערביות בין־לאומיות. זה יהיה הישג. אין שום סיכוי שנפקיד את הביטחון שלנו בידי איזה צבא סורי או גוף שמכיל בתוכו מיליציות אסלאמיסטיות. זה דבר בלתי הגיוני שישיראל לא תסכים לו".

לא לזעזע את המשטר

אלוף משנה במילואים ד"ר ז'ק נריה, קצין מודיעין בכיר לשעבר, יליד לבנון וחוקר בכיר במרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון, מעריך שהתגובה הישראלית בסוריה הייתה קשה מדי ולא לקחה בחשבון את כל המשתנים בשטח. "אילו ההנהגה המדינית והצבאית שלנו הייתה מבינה את המציאות הפנימית של סוריה - אולי לא היו ממהרים כל כך לשלוף נשק, לעבור מאפס למאה ולהפציץ את ארמון הנשיאות והמטכ"ל הסורי, דברים שלא עשינו במשך 50 שנים של מלחמות עם סוריה. אילו ההנהגה הייתה מבינה, למשל, שהשבטים הבדואיים בסוריה מהווים 70 אחוזים מהאוכלוסייה, אולי היו חושבים כמה פעמים לפני התערבות בסכסוך היסטורי בין הבדואים לדרוזים".

גם בינם לבין עצמם הדרוזים חלוקים ונראה שאף אחד שם לא חובב ציון.

"העדה הדרוזית בסוריה חצויה לשניים. יש חלק שרוצה קשר עם ישראל והכורדים, וחלק שמגנה את הקשרים הללו ואף מכנה את הצד השני בוגדים. נוצר מצב של ברית וקרבה בין העדה הדרוזית בישראל והדרוזים בא־סווידא. האם

אלוף משנה במילואים ד"ר ז'ק נריה, המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון: "העדה הדרוזית בסוריה חצויה לשניים. יש חלק שרוצה קשר עם ישראל והכורדים, וחלק שמגנה את הקשרים הללו ואף מכנה את הצד השני בוגדים. לנצל את המצב הזה כדי לתקוף 200 מטרות בסוריה, מהן סמלי שלטון, ולזעזע את המשטר - כשרק שבוע לפני כן אנשיו של אחמד א־שרע ישבו ודיברו על נורמליזציה עם גורמים ישראליים? זה היה מיותר"

של שילוב אינטרסים אסטרטגיים, וצריך לטפח את זה. הרי המשטר הסורי יודע על הקשר שלנו עם הדרוזים והכורדים וגם מכיר את היכולת שלנו לזעזע אותו. מנגד, אנחנו זקוקים למשטר הזה כבלם נגד איראן וכדי שירחיק את המיליציות מהגבול עם ישראל".

"עלינו לסמוך על סידורי ביטחון. מה שרצו הסורים הוא שנחזור לקווי 74' ואז היו מדברים על נושא של אי לוחמה. לדעתי, יש לנו אינטרס עליון בכך. אני לא אומר לזנוח את הדרוזים, אבל יש לנו מספיק אמצעים לשכנע את המשטר לא להשתולל מול אוכלוסייה שחשובה לנו כמדינת

ישראל".

מה בעצם האינטרס של הנשיא הסורי בנוגע לישראל?

"המשטר הסורי מבין שהוא זקוק לשיקום ולקשר עם ארצות הברית. שתי המטרות הללו יתאפשרו רק דרך קשר עם ישראל וסעודיה. אנחנו המפתח לוויינגטון, וזו התפתחות היסטורית אסטרטגית שבהתקפות בסוריה כמעט הרסנו במו ידינו".

"צריך לחזור לשיחות עם הסורים ולקבוע כללים מה מותר ומה לא. מצד אחד אנחנו מתנגדים לכניסת הצבא הסורי לא־סווידא, ואחרי יומיים אנחנו מאפשרים להם להיכנס כי אנחנו מבינים שהכוח הזה חייב לחצוץ באופן קבוע בין הדרוזים לבדואים. צריך לפעול לפי המציאות בשטח. אנחנו ברגע שבו נוצר מצב של דינמיקה היסטורית בינינו ובין סוריה, וצריך לנצל אותו".

בארצות הברית עדיין מאמינים שאפשר להגיע להסדרה בין ישראל לסוריה - אבל היא תהיה כנראה רחוקה מהנורמליזציה או מהשיח של "לנגב חומוס בדמשק" שנשמע כאן אך לפני שבועות אחדים. ישראל אינה מוכנה לוותר על ביטחונה - במיוחד לאחר נפילת משטר אסד וכיבוש שטחים שולטים משמעותיים בסוריה - ודורשת שהשטח מדרום לדמשק וסמוך לגבול רמת הגולן יהיה מפורז לחלוטין מנשק, וכן שלישראל תהיה גישה צבאית חופשית אליו.

במערכת המדינית הישראלית כבר מחשבים מסלול מחדש בעניין הסורי. בהתאם לשיחות שנערכו בנושא עם האמריקנים, הכוונה היא להמשיך במגעים להשגת הסדר כלשהו עם משטר א־שרע, שיגובה על ידי הממשל האמריקני ושיאפשר לישראל חופש פעולה כדי להגן על עצמה ועל האינטרסים שלה במידת הצורך. קשה לומר לאן פני הדברים - אבל אין ספק שההתפתחות האחרונה בסוריה, על כל השפעותיה, מעידה שגם בגבול הצפון אתגר הביטחוני של ישראל רחוקים עדיין מלהסתיים. ■

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, מועצת התכנון העליונה, ועדת משנה להתיישבות

הודעה על מתן תוקף לתכנית מפורטת מספר 237/17 שינוי לתכנית מפורטת מספר:

סוג היחס מספר התכנית שינוי 732

מקום התכנית:

התכנית נמצאת בגוש פיסקאלי מספר 1 חלק ממוקע ג'בל אר-רהות באדמות הכפר א-סאוויה ביישוב: עלי, בצומת הרחובות: החצב-הנרקיס, מגרש מספר 89.

מטרות התכנית:

שינוי מחד לדו משפחתי וקביעת הוראות.

בהתאם לסעיף 24 (5), (6) לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת המשנה להתיישבות על מתן תוקף לתכנית מפורטת מספר 237/17 שינוי לתכנית מפורטת מספר 237.

תחילת תוקפו של אישור זה בתום 51 יום, מיום פרסומו בעיתון.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המיוחדת לתכנון ולבנייה ועדה מיוחדת לתכנון ולבניה מטה בנימין, גבע בנימין, טלפון: 02-9977178

ובמשרדי לשכת התכנון המרכזית איו"ש בטלפון: 02-9977398.

כל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אדריכל יהודה אלקלעי
יו"ר ועדת משנה להתיישבות
אזור יהודה ושומרון

10:30

פסח ואשנה
שאבי רח
אלי בשאתה!!!

הצטרפי לאלפי עובדות
שממלאות את היומן במשמעות!

רשת פרח מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד בשומרון:

גנות וסייעות

תנאי שכר	הטבות	תשלום	אזירה
מעולים	ופינוקים	חופשות	משפחתית

| מוכר כעבודה מועדפת |

לפרטים נוספים: 073.339.5500

←
"מה שאנחנו
רואים מהתקשורת
העולמית נגד
אובססיה נגד
ישראל". תמונה
שהפיץ חמאס
במסגרת הקמפיין

צילום: saher
ריטרס: alghorra

אסף משניות

קמפיין הדה-לגיטימציה שמנוהל נגד ישראל ממשיך להחריף. בשבועות האחרונים מרכז הקמפיין מופנה כנגד טענות על הרעבה מכוונת של אוכלוסיית עזה בידי ישראל, מה שלכאורה מהווה הפרה של חוקי המלחמה הבין-לאומיים. אלא שהטענות הללו עומדות בניגוד לעובדות: ישראל מכניסה יותר ויותר סיוע הומניטרי לרצועה, כולל לצפון הרצועה, ובדרך בלתי מפוקחת, מה שמאפשר לחמאס להשתלט על חלקים גדולים ממנו.

למעשה, קמפיין טענות ההרעבה מלווה את ישראל כמעט מראשית המלחמה, ועד היום ככל שישאל הכניסה יותר ויותר סיוע הומניטרי לרצועה, כך הקמפיין התגבר. למשל, רק השבוע המתונו אלף משאיות של סיוע וציוד הומניטרי לרצועת עזה, אלא שהאו"ם סירב לאסוף אותן לחלוקה תחת דרישות הפיקוח של ישראל שהסיוע לא ייפול לידי חמאס. העובדות משחקות תפקיד משני למדי בקמפיין נגד ישראל, שאליו שותפים ארגונים בין-לאומיים, גופי התקשורת הגדולים בעולם, וגם ממשלות של מדינות ידידותיות כדוגמת בריטניה. "מזעזע ומעורר בחילה. אלה המילים שהשתמשתי בהן אתמול בפרלמנט כדי לתאר את

עלילת דם, גרסת המאה ה־21

הנתונים היבשים מראים שלא רק שישאל לא מרעיבה – היא רק מגבירה עוד ועוד את הסיוע ההומניטרי לאויב. אבל בעולם שמחבק אנטישמיות ומתעלם מטבח הדרוזים בסוריה, למי בכלל אכפת מהעובדות

התמונות שיוצאות מעזה", אמר שר החוץ הבריטי דייוויד לאמי לרשת BBC ביום רביעי בבוקר, "אלה לא מילים שאני משתמש בהן בדרך כלל כשר חוץ שמנסה להיות דיפלומטי. כשאני רואה ילדים נורים למוות

כשהם מושיטים את הידיים שלהם לעבר משאיות הסיוע, ברור שאנחנו כבריטניה צריכים לזעוק ולפעול כדי לעצור את זה". בריאיון לרשת המתחרה, ITV, שם עומת לאמי עם העובדה שהבעיה היא לא בחוסר סיוע

פרופ' גיל טרוני, עמית בכיר במכון למדיניות העם היהודי: "בבסיס, ואי אפשר להתחמק מזה, מדובר באנטישמיות. בעבר היא הייתה מופנית כלפי העם היהודי, והיום היא מופנית כלפי המדינה היהודית. אבל זה רק הנדבך הראשון. הקמפיין הפך את ישראל להיות הנושא המרכזי שמביא רייטינג, והנרטיב הוא שישאל אלימה. עיתונאי או משפיע דעת קהל ברשתות החברתיות שרוצה רייטינג יודע שהדרך להשיג את זה עוברת דרך תקיפת ישראל"

אלא בהשתלטות חמאס עליו, התעלם שר החוץ הבריטי מהשאלות שהופנו אליו, וחזר לתקוף את ישראל. לאמי לא לבד. ביום שני השבוע חתמו שרי החוץ של 28 מדינות על הצהרה שקוראת לישראל לעצור את המלחמה בעזה. בין החותמות, מלבד בריטניה, נמצאות גם צרפת, אוסטרליה, יפן, בלגיה וספרד. גם מדינות כדוגמת הולנד, יוון וקפריסין חתמו על ההצהרה. במקביל לחתימה היוונית, אוניית ייירים ישראלים לא הצליחה השבוע לעגון ביוון, לאחר שמפגינים פרו-פלשתינאים חסמו את דרכה והיא נאלצה לעגון בקפריסין. גם האיחוד האירופי, שמנהל כבר תקופה ארוכה מערכה מדינית נגד ישראל, חזר להתבטא בחריפות נגד ישראל. "אי אפשר להגן על ההרג בעזה", צייצה ביום שלישי השבוע שרת החוץ של האיחוד האירופי, קאיה קאלאס. נציבת האיחוד, אורסולה פון דר ליין, הוסיפה כי "אזרחים אינם מטרות. התמונות מעזה בלתי נסבלות, והאיחוד חוזר על קריאתו לספק סיוע הומניטרי באופן בטוח ומהיר ולכבד את החוק הבין-לאומי. ישראל חייבת למלא את התחייבויותיה". למען הסר ספק, אין כל ראייה כי ישראל רואה בתושבי עזה מטרות. הקמפיין בבריטניה, בדגש על העיתונות הבריטית, הוא מהקולניים נגד ישראל. כך

קרן קימת לישראל

אשכולות
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

מסע ביו כוכבים

תצפיות כוכבים למשפחות ברחבי הארץ
האירועים יתקיימו עם מדריכי אשכולות וקרן קימת לישראל

19.8, כ"ה אב ★ 21.8, כ"ז אב ★ 28.8, ד' אלול
בין השעות: 19:30-22:30

בקעת הירדן:

אנדרטת הבקעה
מסו"ל בקעת הירדן

כוכב הירדן
מסו"ל אורות הגליל

מרכז:

הר איתן
מדריכי אשכולות

רכס שיירות
בית ספר שדה שער הגיא

מצפה משואה
מדריכי אשכולות

אנדרטת אלכסנדרוני
גבעת כ"ח
מסו"ל הרי גופנא

דרום:

פארק חצרים
מסו"ל בית מוריה

אגם ירוחם
מסו"ל ביחד ירוחם

חורבת ענים יער יתיר
מסו"ל סוסיא

יער המלאכים
מסו"ל מדרשת הדרום

משואות יצחק הישנה
מסו"ל מדרשת חברון

נחל שחמון
מסו"ל אל ארצי אילת

צפון:

אמפי גולן
מסו"ל מדרשת הגולן

הר תורען
מסו"ל גליל

הר ברקן
מסו"ל גלבע

חוף הכרמל
מסו"ל בשבילנו

מצפה הילה
מסו"ל מורשת הגליל

עלות למשתתף: 10 ₪

לפרטים נוספים: 08-6630030

ההשתתפות בהרשמה מראש באתר אשכולות www.eshkolot-il.com

←
הנתונים לא מתיישרים זה עם זה, העובדות בכתבות אינן נכונות. מרכז חלוקה הומניטרי ברצועת עזה

צילום: עלי חסן פלאש 90

ליאורה הניג'כהן, חוקרת בכירה במכון המחקר NGO Monitor:
"מדובר בארגונים שחלקם במוצהר הם ארגוני BDS, חלקם ארגונים שהם במוצהר פלשתיניים, ולכולם יש קשר כזה או אחר לחמאס. הם עובדים איתו ברמות שונות של שיתוף פעולה. בחלק מהארגונים הללו יש דמויות בכירות שאף ישבו בעבר בכלא בישראל בגין טרור. כולם לוקחים את הנתונים שלהם מחמאס"

במסגרת המכון למדיניות העם היהודי, שבה מתוארים בהרחבה הרקע לטבח, ההטיה העולמית נגד ישראל, והשוואה בין היחס העולמי למלחמה בעזה ובין היחס למלחמות אחרות ב-20 השנים האחרונות. במקור החוברת יצאה באנגלית ובצרפתית, והשבוע גם בעברית תחת השם "המדריך החיוני להבנת 7 באוקטובר".

"הסתמכות מתמשכת על נתונים שגויים"

"קמפיין ההרעבה ורצח העם נגד ישראל הוא הכול חוץ מענייני ומבוסס על עובדות", אומרת ליאורה הניג'כהן, חוקרת בכירה במכון המחקר NGO Monitor. "כבר בימים הראשונים שלאחר 7.10 ראינו את האמירות האלה, וזה כשישראל אפילו לא התחילה לפעול ברצועה. מי שמובילים את האירוע הם שורה של ארגונים שכבר יותר מ-20 שנה מנהלים קמפיין רחב נגד ישראל, קמפיין שהושקע בו עד היום כספים עצומים".

אנחנו יודעים מי הם הארגונים הללו?

"בהחלט. מדובר בארגונים שחלקם במוצהר הם ארגוני BDS, חלקם ארגונים שהם במוצהר פלשתיניים, ולכולם יש קשר כזה או אחר לחמאס. הם עובדים איתו ברמות שונות של שיתוף פעולה. בחלק מהארגונים הללו יש דמויות בכירות שאף ישבו בעבר בכלא בישראל בגין טרור".

הארגונים הללו הם למעשה מקורות המידע של הנתונים שיוצאים מהרצועה?

"במידה רבה כן. אבל בפועל כולם לוקחים את הנתונים שלהם מחמאס. מדובר בשורה של ארגונים שמתעטפים באצטלה של ארגוני זכויות אדם, ואף ממומנים שנים ארוכות על ידי ממשלות במערב. הנתונים שהארגונים האלה מוציאים נמצאים בשימוש של פוליטיקאים ברחבי המערב, שמשתמשים בהם שוב ושוב כדי לתקוף את ישראל".

למה ממשלות המערב עדיין סומכות על הגופים הללו, למרות שפעם אחר פעם הנתונים מראים שהגופים הללו מתבררים כשקריים?

"כי רבים מהגופים הללו, מלבד העובדה שהם מתהדרים בטייטל 'ארגוני זכויות אדם', עובדים תחת המטרייה של האו"ם. הדוגמה הבולטת היא OCHA - משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, שפועל בעזה, באיו"ש ובמזרח ירושלים. מדובר בגוף קיצוני ועיון לישראל, אך הוא משמעותי מאוד להזנת הנתונים והשפעה על מקבלי ההחלטות בעולם. חלק גדול מאותם ארגונים קיצוניים, כולל כאלה הקשורים לארגוני טרור, פועל במסגרת OCHA והם בין השאר אלה המזינים את הנתונים לדוחות התקופתיים שמפרסם OCHA. חלק גדול מהנתונים לגבי המלחמה בעזה - מספר ההרוגים, הרכבם, הרעב וכדומה - מקורו מדוחות תקופתיים ש-OCHA מפרסם. הנתונים שעליהם מסתמך OCHA כוללים משרדי ממשלה בעזה - קרי חמאס, ארגונים הקשורים לארגון הטרור החזית העממית, וארגונים שהצדיקו את טבח ה-7 באוקטובר, אך מכיוון ש-OCHA זה משרד של האו"ם, הנתונים בעיני העולם נתפסים כרשמיים ואמינים".

במסגרת המאבק על האמת העובדתית, כתבו שורה של חוקרים ישראלים מחקר אקדמי מקיף באורך של 277 עמודים, שמוכיח כי הטענות נגד ישראל בדבר רצח עם והרעבה כשיטת לחימה אינן מתיישבות עם העובדות בשטח, וכי המציאות רחוקה שנות אור מהאישומים נגד ישראל. מאחורי המחקר עומדים ההיסטוריונים פרופ' דני אורבך וד"ר יגיל הנקין, ד"ר יונתן בוקסמן, מומחה למחקר כמותי, ועורך הדין יונתן ברורמן המתמחה בדיני מלחמה.

לאורך עמודי המחקר, שהתפרסם תחת מרכז בגין-סאדאט באוניברסיטת בר אילן, מראים החוקרים כיצד שיטות המחקר ואיסוף הנתונים שעל בסיסן נולדו ההאשמות נגד ישראל שגויות מן היסוד, וכיצד העובדות הידועות לנו מוכיחות את ההפך המוחלט מהקמפיין שמתנהל נגד ישראל.

כך למשל מסיקים כותבי המחקר על טענות ההרעבה: "הטענות להרעבה טרם 2 במרץ 2025 בוססו על נתונים שגויים, ציטוט מעגלי וכשל בביקורת מקורות. לא מדובר בפרשנות מוסרית

←
למשל התבטאה העורכת הפוליטית של הגארדיאן, מהעיתונים החשובים בעולם: "חברי קבינט בבריטניה מפצירים בראש הממשלה להכיר במדינה פלשתינית, בזמן שהזעקות ברחבי העולם נגד הרצח בידי ישראל של אזרחים עותים שגוועים ברעב". ההתבטאות של הכתבת הבכירה בעיתון, שמקפיד לתקוף את ישראל שוב ושוב ומוזהה עם השמאל הבריטי, היא רק אחת משלל התבטאויות, כתבות ואפילו שערי עיתונים שהוקדשו בימים האחרונים לישראל, במסגרת קמפיין ההרעבה.

דוגמה מובהקת נוספת היא של עיתון הדיילי אקספרס, המזוהה עם הימין העמוק, שהציב בתמונת השער שלו את תמונתו של ילד עותי שדוף. אבל בעוד שהתמונה נועדה להעביר את מסר ההרעבה, הנתונים בכתבה עצמה כלל לא הסתדרו עם הנרטיב. כך למשל הוצגו טענות משרד הבריאות של חמאס כי 33 בני אדם מתו מרעב במהלך הימים שני ושלישי, 12 מתוכם ילדים. אלא שבמקביל לכך טענו בעיתון כי לפי ארגון הסיוע של האו"ם, כ-700 אלף עותים לא אכלו במשך כמה ימים, חצי מיליון נמצאים במצבים שונים של רעב, ו-100 אלף נמצאים במצב של רעב אקוטי. עוד טענו בעיתון כי מתחילת המלחמה לפני 21 חודשים מתו 101 עותים מרעב, 80 מתוכם ילדים.

ההפרש בין המספר העצום של הנתונים ברעב ובין המספר הזעום של המתים ממנו מלמד על סתירה קשה, כזאת שיכולה להעיד מדוע החליטו בעיתון להעלים את כתבת השער שלהם מדף הבית באתר ולקבור אותה עמוק במדור חדשות החוץ, הרחק מעיניהם של הקוראים.

פרט לעובדה שהנתונים בכתבה - שהיא דוגמה לשלל כתבות ברחבי העולם כולו - אינם מתיישרים זה עם זה, גם העובדות המצוינות בה ובגופי תקשורת ברחבי העולם אינן נכונות. כך למשל הטיעון כי מאז חודש מרץ, עם סיום עסקת החטופים, לא נכנס סיוע לרצועה - בזמן שכ-100 משאיות נכנסו מדי יום מאז סוף חודש מאי ולאורך כל חודש יוני וחלקים מיולי.

"מה שאנחנו רואים מהתקשורת העולמית זה אובססיה נגד ישראל", אומר פרופ' גיל טרוי, עמית בכיר במכון למדיניות העם היהודי, מחבר הספר 'איך להילחם באינתיפאדה האקדמית'. "רואים את זה בצורה מאוד ברורה בנתונים היבשים. הניו

יורק טיימס פרסם על המלחמה בעזה בתשעת החודשים הראשונים של המלחמה, התקופה שאותה בדקתי, יותר מ-6,650 אייטמים. לצורך השוואה, על תשעת החודשים שבהם ארצות הברית הובילה את המערכה נגד דאע"ש במוסול פרסם העיתון רק 80 אייטמים, וזאת מלחמה שארצות הברית הייתה הגורם המוביל שלה. על מלחמת האזרחים באתיופיה, שנהרגו בה מאות אלפי בני אדם, היו בעיתון פחות מ-200 אייטמים. ב-13 השנים הראשונות של מלחמת האזרחים בסוריה פרסם העיתון פחות מ-5,500 אייטמים. אי אפשר להסביר את הנתונים האלה שלא באובססיה מכוונת נגד ישראל, ואלה רק הדוגמאות מהניו יורק טיימס. בסך הכול, לפי הבדיקה שעשיתי בעזרת כלי בינה מלאכותית, בין 50 אלף ל-70 אלף אייטמים נכתבו בתקשורת העולמית על המלחמה בעזה בתשעת החודשים הראשונים, כשבפרק הזמן המקביל במערכה במוסול נכתבו רק כאלף".

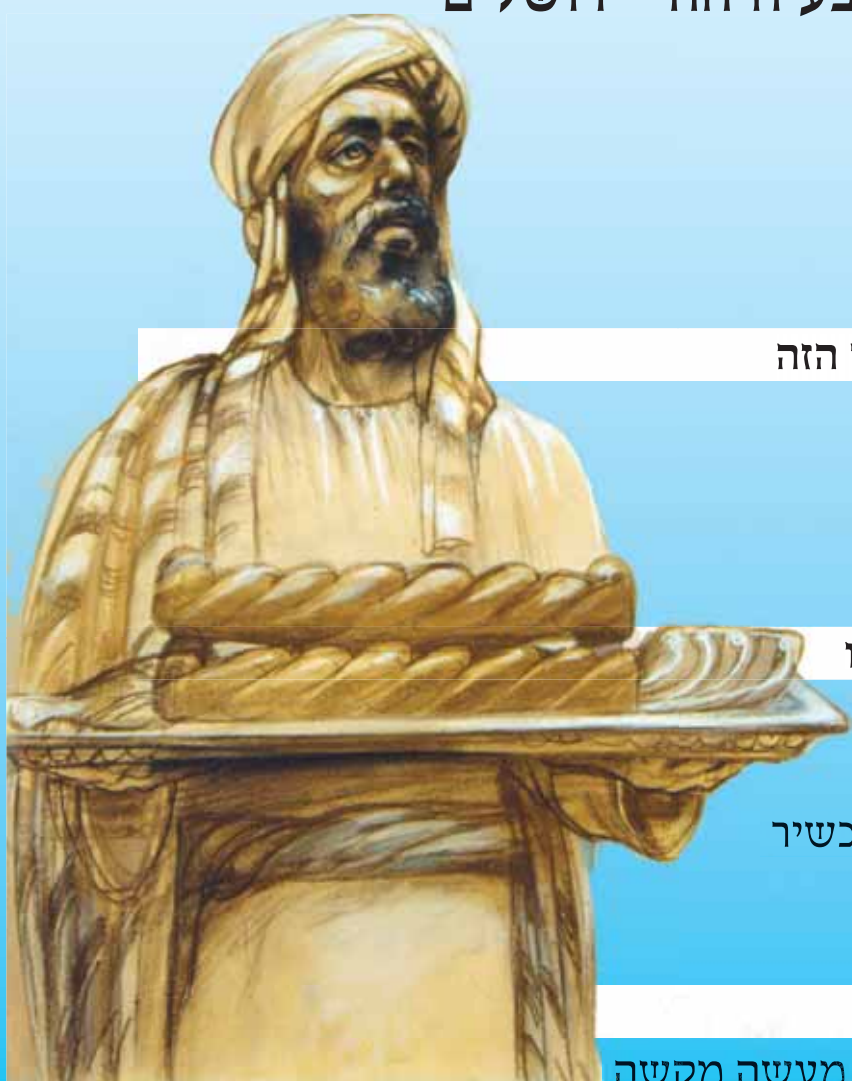
ואולי זאת לא אובססיה, אלא שהקשב למלחמות בעולם עלה אחרי פרוץ מלחמת רוסיה-אוקראינה?

"זה טיעון שהיה אולי אפשר לטעון אילו היינו רואים עקביות. אבל רק בשבועיים האחרונים, עם הטבח בדרוזים בסוריה, ראינו שזה לא נכון. הייתה כתבה אחת ודי נידחת שעסקה בנושא הטבח בסוריה. לקח זמן למצוא אותה. ורוב הכתבה בכלל תקפה את ישראל, בדגש על נתניהו,

הכנס ה-45 לחקר המקדש

יום חמישי ו' מנחם אב תשפ"ה (31.7.25)
ב'לשכת הגזית' במכון המקדש
רחוב משגב לדך 40 הרובע היהודי ירושלים

17:30 - מנחה

17:45 - התכנסות וכיבוד קל

דברי פתיחה: הרב מנחם בורשטיין

מושב ראשו: 'שתי הלחם' בזמן הזה

18:00 - אלי סיידל - לישת 'שתי הלחם' ואפייתן

18:30 - הרב ישראל אריאל ראש מכון המקדש

'שתי הלחם': האם צריך 'הסכמת הציבור'?

מושב שני: פרה אדומה ויישומה במציאות ימינו

19:00 - הרב עזריה אריאל - בעיות ופתרונות

בשחיטת הפרה האדומה

19:30 - הרב בנימין קוסובסקי - קבלת טומאה במכשיר

סוללרי

מושב שלישי: חקרי מקדש

20:00 - הרב יהושוע פרידמן - חצוצרות המלחמה מעשה מקשה

20:30 - ד"ר אלרון זבטני - סממני הקטורת בתעשיית הבשמים העתיקה

עזרת נשים פתוחה

לפרטים נוספים: 02-6264545 Office@temple.org.il

חיזיון חדש בתערוכת מכון המקדש

פתוח בין השעות: 9:30-16:00

←
"אני רואה ילדים נורים למוות
כשהם מושיטים את הידיים
שלהם לעבר משאיות הסיוע".
שר החוץ הבריטי, דיוויד לאמי

צילום: שאטרסטוק

ד"ר יגיל הנקין, ממחברי המחקר: "אחרי מלחמת העולם השנייה המערב השריש בתוכו את התפיסה שעצם קיומה של מלחמה הוא נוראי, וכל צעד מלחמתי הוא צעד פלילי. לכן אם התוצאות של המלחמה לא תואמות את איך שהמלחמה צריכה להיראות בעיניהם, הרי שהיא פשע. אבל החוק הבין־לאומי שונה מאוד מכך. כשמאשימים את ישראל לאחר שתקפה בתי חולים בכך שזה פשע מלחמה, זה ממש לא בהכרח נכון"

של המלחמה לא תואמות את איך שהמלחמה צריכה להיראות בעיניהם, הרי שהיא פשע. אבל החוק הבין־לאומי שונה מאוד מכך. כשמאשימים את ישראל לאחר שתקפה בתי חולים בכך שזה פשע מלחמה, זה ממש לא בהכרח נכון. הרי לפי החוק הבין־לאומי אם בית החולים משמש מסווה לפעילות טרור, הוא מאבד את ההגנה שלו והופך ליעד לגיטימי במלחמה. זאת רק דוגמה לעיוות שיוצרים בדיני המלחמה בגלל התפיסה שעצם המלחמה היא פשע".

המחקר של הנקין וחבריו זכה לביקורות רבות מחלקים מהאקדמיה בישראל. חלק ניכר מהביקורות לא היה על שיטות המחקר שבהן השתמשו החוקרים, אלא על עצם המחקר שעוסק בהפרת הטענה שישראל מבצעת רצח עם ברצועת עזה.

"זה חלק ממסע הדה־לגיטימציה שאנחנו רואים ברחבי האקדמיה בשלל נושאים", טוען פרופ' אשר כהן, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן ומומחה לפוליטיקה וממשל. "כבר לפני שנים האקדמיה איבדה את האיוון ואת הפתיחות המחשבתית שכה קריטית לה. פעם אחר פעם אנחנו רואים סתימת פיות של כל מי שלא מיישר קו עם המילייה המרכזי. ראינו את זה ברפורמה המשפטית, ואנחנו רואים את זה גם במקרה הזה של מחקרים שמוכיחים שישראל לא מבצעת רצח עם".

בנוגע לרפורמה עוד נניח שאפשר היה להבין שפגעו למרצים הללו בנימי נפשם. אבל מה האינטרס שלהם במקרה הזה לתמוך בקמפיין של מי שמנהל מלחמה נגד ישראל?
"בשביל להבין את זה צריך להראות מי היא קבוצת הייחוס שאלה פונים אותם אקדמאים. הם לא תומכים בחמאס, אלא רוצים להיות מקובלים על עמיתיהם ברחבי העולם. הם רוצים שלא יחרימו אותם, שיזימו אותם לסמינרים ושיהיה להם איפה להיות בשנת השבתון. הם סבורים שאם הם יהיו יותר צדיקים מהאפיפיור ויתקפו את ישראל בחריפות, זה ייתן להם תעודת כשרות אצל הקהל שהם מחפשים".

אבל בפועל זה לא עובד.
"בוודאי שלא. הדוגמה הכי מדהימה התרחשה בימים האחרונים, כשהאגודה הסוציולוגית הישראלית הוחרמה על ידי האגודה העולמית. ולמה זה כל כך בולט? כי ידוע בכל האקדמיה הישראלית שהמקום שבו נמצאים המרצים הכי פוסט־ציוניים הוא החוגים לסוציולוגיה. היו אפילו חברים באגודה הישראלית שהצדיקו את החרם על עצמם". ■

נמצאו שרידים במרחב העוטף. בקרב על גרונ'ני במלחמת צ'צ'ניה הראשונה היו מחלוקות עצומות על הנתונים, כי אף אחד לא ידע באמת כמה הרוגים היו שם. אלה פערים שנעו בין 6,000 הרוגים ל־25 אלף, וזה לא מקרה חריג בלוחמה עירונית. אבל מצד שני אנחנו רוצים להסתמך על נתונים, אז אנחנו תקועים עם הנתונים שיוצאים מחמאס ומשותפיו גם כשאנחנו יודעים שהנתונים הללו לא נכונים. אז לשם הזהירות אנחנו מנסים לצמצם את המספרים, אבל הם עדיין מגורמים לפי טענות חמאס. זה כמו שאני אגיע לשוק, ואכנס לבאסטה של מוכר השטיחים שיטען שהמחיר של שטיח מסוים הוא 500 שקלים. אני אוכל להגיד לו שזה נשמע לי מוגזם והמחיר הוא לא יותר מ־200 שקלים, אבל בפועל המחיר של השטיח הוא 20 שקלים. כלומר ברגע שכל הנתונים הקיימים הם הנתונים של חמאס, מראש הנרטיב של הנתונים יתייחס למספרים האלה, גם אם הם לא נכונים, ואנחנו יודעים שהם לא נכונים".

ובכל זאת, אנחנו רואים שלרוב מקבלים את המספרים שיוצאים מחמאס כאמת מוחלטת. למה?
"זאת כבר בעיה אחרת של קרימינליזציה של עצם הרעיון של מלחמה. אחרי מלחמת העולם השנייה המערב השריש בתוכו את התפיסה שעצם קיומה של מלחמה הוא נוראי, וכל צעד מלחמתי הוא צעד פלילי. לכן אם התוצאות

ואולי פשוט ישראל הייתה מוצלחת מספיק כדי שלא יהיו ראיות?
"בעולם שבו אנחנו חיים אין דבר כזה שאין ראיות למעשים שכאלה. אנחנו רואים את מה שקורה כרגע בסוריה ואת הטבח בדרוזים. הראיות החלו להתפרסם אחרי יומיים בערך, ומאז מי שרוצה למצוא סרטונים של הווועות שם יכול להגיע אליהן בקלות. כאן במשך שנה ותשעה חודשים אין שום ראיות. אנחנו רואים המון פברוקים, כמו אותו סיפור מראשית המלחמה שחמאס טען שישארל הפציעה בית חולים ויש שם 500 הרוגים, נתון שיצא דקות לאחר נפילה של רקטה של חמאס בחניית בית החולים המדובר שהסתיימה ללא נפגעים. מאז חמאס השתכלל בשיטות שלו, אבל הבסיס נותר זהה. אין ראיות לטענות שהוא טוען, אלא לכל היותר דברים שהוצאו מהקשרם, ובעיקר ראיות הפוכות".

בסוף אנחנו מדברים פה על עובדות שמתעלמים מהן מצד אחד, ושימוש בנתונים שניתנים על ידי גופים שכבר הוכיחו את עצמם ככאלה שמעבירים נתונים כוזבים מהצד השני. איך זה מתיישב עם העובדה שהגופים שמהדהדים את הנתונים הללו אמורים לשאוף לחקר האמת?

"יש בעיה מובנית. אנחנו מדברים על מציאות שבה כמעט אי אפשר לדעת מה הנתונים האמיתיים. לנו לקח זמן רב לפנות את כל החללים מהטבח, וגם חודשים אחר כך עוד

"אנחנו רואים המון פברוקים"

"הנקודה הזאת חשובה מאוד כדי להבין עד כמה הטענות נגד ישראל אינן מתבססות על מקורות אמין", אומר ד"ר יגיל הנקין, מרצה במרכז האקדמי שלם, עמית במכון ירושלים לאסטרטגיה וביטחון ומעורר במחקר. "כשיש אירוע חמור, כמו הירי על הפרמדיקים, יש לא מעט ראיות שמוכיחות אותו. אבל בכל שאר המקרים שבדקנו עד לתאריך כתיבת המחקר אין שום ראיה. ולמרות זאת האשמות הללו נאמרו שוב ושוב כלפי ישראל".

מה אנחנו יכולים ללמוד מפרשת הירי על הפרמדיקים?

"הרבה מאוד דברים. קודם כול, שבמלחמה קורות גם תקלות, וישראל יודעת לחקור את התקלות הללו ולטפל בהן. אבל מעבר לכך, מדובר בתקלה קשה שהתרחשה שנה וחצי אל תוך המלחמה. זאת הראיה הראשונה שיש לנו לאירוע מהסוג הזה. אין ראיות חזקות יותר להוכיח שישראל לא מבצעת מעשי טבח מכוונים, ובטח שלא כמדיניות, ברצועת עזה. תקלות יכולות להיות, כמו שהיה עם שלושת החטופים שנורו על ידי כוחות צה"ל, אבל האשמה ברצח עם או בהרעבה היא האשמה במדיניות מכוונת לביצוע הפשעים הללו. רואים מההתנהלות של ישראל שזה לא המצב בכלל".

←
או משפטי אלטרנטיבית לנתונים השניים במחלוקת עובדתית, אלא בהסתמכות מתמשכת על נתונים שגויים אמפירית, תחזיות שלא התממשו, ואי־הכרה בשגיאה גם לאחר זניחת הנתונים השגויים. בפועל, בממוצע, ברוב אזורי הרצועה ולאורך רוב המלחמה, הכניסה ישראל לרצועה יותר סיוע הומניטרי מכפי שנכנס בשנים שלפני 7 באוקטובר, גם אם נתחשב באובדן מקורות הייצור המקומי".

לגבי הטענות על רצח העם, טוענים כותבי המחקר כי הטענות מתעלמות במכוון מאופי הלחימה של חמאס, שמשפיע דרמטית על מספר המתים האזרחיים: "מאפיין מרכזי בגוף המחקרי שמאשים את ישראל בפשעי מלחמה חמורים ומכוונים בעזה, לא כל שכן רצח עם, הוא התעלמות מוחלטת מהצד השני במלחמה, קרי חמאס, ומשיטות הלחימה שלו. לא ניתן לנתח את פעולות צה"ל, או כל צבא אחר, ללא ההתייחסות לתנאי הלחימה יוצאי הדופן שבהם הוא פועל. קל וחומר - לא ניתן לגזור מסקנות מוסריות או משפטיות ללא הבנה והתייחסות לבסיס העובדתי של הלחימה, וזאת מכיוון שמלחמה היא פעילות הדדית מטבעה, שבה פעולות צד אחד משפיעות על הצד האחר, על האמצעים שהוא נוקט ועל מרחב הפעולה האפשרי שלו".

כמו כן מתמודדים כותבי המחקר עם הטענות על מעשי טבח שישראל כביכול ביצעה ברצועת עזה לאורך המלחמה: "חשוב לציין כי עד לתאריך כתיבת שורות אלו בשלהי מאי 2025, לא מצאנו ולו עדות פורנזית אמינה אחת לטבח אזרחים המוני מטווח קרוב, או להוצאות להורג של חסרי ישע מטווח קרוב, וטענות מסוג זה מגיעות לרוב מגורמים תומכי חמאס שלא מגבים את טענותיהם בראיות ממשיות. זאת לעומת שפע ראיות פורנזיות לטבח או הוצאות להורג כאמור לעיל, שיצאו מהעימות בחוף העלאווי בסוריה ב־2025, מהקרבת על מוסול, ממלחמת עיראק השנייה וכמובן גם מטבח 7 באוקטובר 2023. עם זאת, ישנן ראיות פורנזיות חמורות ומבוססות כנגד חיילי צה"ל מתקרית הירי בפרמדיקים בתל א־סולטן במרץ 2025".

שירות
לאהבה

◀ **ערב לקראת ט"ו באב** ▶

Singing is Believing

הרבנית ימימה מזרחי
הזמרת רוחמה בן יוסף
שירת המונים קולולם
מירי פטל J.D. ≡

במעמד סגן ראש העיר אריה קינג

20:30 ~ 19:30

תחילת אירוע

פתיחת שערים סדנת קצב ותנועה

יום שני, י' באב 4.8.25
עין יעל, ירושלים

עלות כרטיס 50 ₪ | חברי מועדון ירושלמי 30 ₪

ירושלמי

**לפרטים ורכישת כרטיסים
כנסו לאתר עיריית ירושלים
בשיתוף המחלקה למורשת ישראל**

ללא עלות

מחזקים את הבית
קבוצות העצמה וחוסן
למשפחות נפגעי הולם קרב
(PTSD)

סדנאות חוויתיות

כלים ומיומנויות

שייכות

הרבני, אסתר אהרן

רחוב האומן 27, תלפיות ירושלים

ילדים (בני 10-14)

ימי א' אחה"צ
פתיחה ב 10/8

הורים

ימי ג' אחה"צ
הקבוצה נפתחה
ניתן להצטרף בכל עת

אחים/ות (בני 18-30)

ימי א' ערב
פתיחה ב 7/9

בנות זוג

ימי ד' ערב
פתיחה ב 0/7

02-5953567/5
marina.meir@aguda.co.il

marina.meir@aguda.co.il

תושייה

העצמה וחוסן למשפחות נפגעות פוסט טראומה
מבית האגודה לבריאות הציבור

הקרן לירושלים
مؤسسة صندوق القدس
THE JERUSALEM FOUNDATION

האגודה
לבריאות הציבור

←
"ברגע שטנק
המרכבה האחרון
יחצה את הגבול
זה יהיה הניצחון
הערבי הגדול
ביותר מאז קום
המדינה". תהלוכת
ניצחון של חמאס
בעזה

צילום: עבד רחים
קאטיב פלאש 90

מחדש ללחימה - כולל התארגנות, הצטיידות באמל"ח ואימון לוחמים חדשים, וכן מלכוד מבנים וצירים - מה שיוביל בהכרח לפגיעה בחיילי צה"ל עם החזרה ללחימה.

אין חולק כי מדובר בחלון הזדמנויות כמעט אחרון להשבת חטופים, שמצבם הולך ומדרדר מיום ליום. התומכים בקידום עסקה כוללת מתריעים כי עסקה חלקית שלא תשחרר את כל החטופים כולם מהשבי, תהפוך לגזר דין מוות לאלה שייותרו מאחור. נוסף על כך עולה הטענה כי לאחר שנה ועשרה חודשים בשבי, החטופים כולם במצב של סכנת חיים מיידית. מנגד עולה החשש כי במקרה שישאל תיתן את התחייבותה להפסקת המלחמה, חמאס עתיד להישאר בעזה, לשקם ולבסס את שלטונו מחדש. עסקה שתשאיר את חמאס ברצועה עלולה לסכן את חיי תושבי מדינת ישראל, ותשאיר את איום ה-7 באוקטובר הבא על כנו.

סעיף קריטי נוסף בעסקה, שכמעט אינו מדובר, הוא זהות המחבלים שישוחררו מהכלא הישראלי ומידת סכנתם. בשלב זה ההערכה היא שבמידה שהמשא ומתן יבשיל לכדי עסקה, ישראל תשחרר מאות מחבלים, מהם מחבלים כבדים וכאלה שנידונו לכמה וכמה מאסרי עולם. סוגיית שחרור מחבלים במסגרת עסקה, בוודאי כאלה עם דם על הידיים, היא נושא טעון ומורכב שנוגע לסוגיות ביטחוניות, אבל גם לשאלות של מוסר וצדק. וכשעל

צילום: דרור מולדובן

תת־אלוף במילואים

ארז וינר: "מטה

החטופים לקח בעלות

על סוגיית החטופים,

התעלם מהעובדה

שלא כל החטופים ולא

כל משפחות החטופים

חושבים כמוהו, וניסה

להעלים את קולם

של האחרים. ברגע

שהלחץ מופעל על

ממשלת ישראל וראש

ממשלת ישראל,

וברגע שחמאס מבין

שיש לו גורם מסייע

בצד שלנו, שרק קורא

לישראל להתפשר

ולעצור, אזי המחיר

רק עולה ועולה"

חוזר, חלילה

השיח הציבורי מדבר על עסקה ורעב כביכול בעזה. רק דבר אחד מושתק: המחירים הכבדים שיהיו לעסקה המסתמנת ← מחבלים שיחזרו לתכנן פיגועים, מסר לאויבינו שכדי לנצח צריך רק לחטוף ישראלים, ומעל הכול: ניצחון אסטרטגי של ארגון טרור אכזרי שגם ביצע בנו את הטבח הנורא ביותר מאז השואה וגם מוריד אותנו על הברכיים לעיני העולם כולו ← האם ההנהגה הישראלית באמת ויתרה על הכרעה?

העסקה כולל שחרור של עשרה חטופים חיים ו־18 חללים לאורך תקופת הפסקת האש. סיוע הומניטרי יזורם לרצועת עזה בכמויות גדולות. צה"ל ייסוג מחלקים ברצועה, כשעיקר המחלוקת היא, כאמור, על ציר מורג, ציר פילדלפי וסוגיית עומק הפרימטר (מרחב החץ). בנוסף לכך, ישראל תתחייב לשחרור של מאות מחבלים פלשתינים מהכלא הישראלי.

נסיגת כוחות צה"ל במסגרת ההסכם מחלקים נרחבים ברצועה מהווה ויתור על נכסים אסטרטגיים שעלו בדם חיילים, ויעלו בחיי חיילים חלילה בעתיד. לעת עתה מדובר ב־60 ימי הפסקת אש שבמהלכם יוכלו מחבלי חמאס להיערך

לכניסת סיוע רק במתווה האו"ם ולא באמצעות מרכזי החלוקה, שטח פרימטר מצומצם מכפי שישאל הגדירה, שחרור מספר רב יותר של מחבלים, ביטחונות וערבויות חלוטות לסיום המלחמה, ובנוסף לכך מתן אפשרות לחזרת עזתים דרך מעבר רפיח. בשלב זה ייתכן שמדובר בהפעלת לחץ לצורך ויתורים נוספים מצד ישראל ועדיין לא נחתם הגולל על העסקה.

פרטי העסקה האפשרית טרם פורסמו לאשורם, אבל בשלב הזה נראה כי לא מדובר בעסקה כוללת לשחרור החטופים כולם אלא בעסקה חלקית להפסקת אש שעתידיה להימשך כ־60 יום. מתווה

רבקי גולדפינגר

על רקע המגעים המתקדמים לעסקה בין ישראל לחמאס התקיימה בתל אביב במוצאי השבת האחרונה הפגנה שקראה לממשלת ישראל ללכת לעסקה "עכשיו ובכל מחיר". לעסקה שעל הפרק יש ללא ספק מחירים כבדים וכואבים, אבל באופן תמוה סוגיית המחירים וההשלכות הרוח הגורל של עסקה כזאת, אם תצא לפועל, כמעט נעלמת מהשיח הציבורי ומהדיונים באולפנים. זאת אף על פי שמדובר בהשלכות דרמטיות שמדינת ישראל תצטרך להתמודד איתן בשנים הבאות, ושחיילי צה"ל ואזרחי ישראל יאלצו לשלם במחיר דמים. ולמרות שלאור ניסיון העבר תג המחיר הוא ודאי, הנושא כמעט מושתק לחלוטין ומתקבל כאילו מדובר בגזירת גורל.

המשא ומתן עם חמאס נמשך מזה כמה שבועות וכלל הבהרות חוזרות ונשנות של בכירים בישראל כי ישראל חפצה בעסקה ומוכנה להתגמש בתנאיה. מנגד, כסוחר ממולח, העלה חמאס כל העת את דרישותיו וזאת, יש לומר, למרות מצבו המורכב והקשה בשטח. חמאס הקשיח את דרישותיו וניסה להכתוב את מסגרת התנאים לעסקה, כולל מפת הנסיגות של כוח צה"ל, המפתח לשחרור מחבלים וזהות החטופים שישוחררו.

ביום רביעי החזיר חמאס את תשובתו העקרונית למתווה עם הסתייגויות רבות להצעה הישראלית, ובהן דרישות

←
"כל הזמן אומר הכרעה
והכרעה, אבל זה לא יכול
להישאר בגדר אמירה". ראש
הממשלה נתניהו

צילום: POOL יריב כץ

הכף מונחים חיי חטופים, הדבר הופך מורכב שבעתיים. בשביל משפחות נפגעי הטרור מדובר בידיעה קשה ומטלטלת ביותר. האופציה שישוחררו מי שרצחו את יקיריהן בדם קר היא מכמירת לב. אך יותר מכך, היא מכרסמת בהרעתה הישראלית ובתחושת הצדק הלאומי.

זאת ועוד, שחרור מאות רבות של מחבלים עלול לגבות מחיר דמים כבד בעתיד. בעוד פני החטופים מוכרים לכולנו, לקורבנות שירצחו בידי משוחררי העסקה הנוכחית אין עדיין פנים ושמות. על פי ניסיון העבר, שחרור סיוטני של מחבלים יביא לחזרתם לטרור ביהודה ושומרון, ברצועת עזה וברחבי העולם. רבים מהמשוחררים לא יניחו את נשקם. על פי הערכת גורמי ביטחון, יותר מ־50 אחוזים מהמחבלים ששוחררו בעסקת שליט שבו לעסוק בטרור. חלקם אף עתידיים להתברג בשדרה השלטונית והפיקודית של חמאס ושל ארגוני טרור נוספים, בדומה למנהיג חמאס יחיא סינוואר, ששוחרר מהכלא הישראלי במסגרת עסקת שליט, הנהיג את חמאס בעזה והוביל לטבח הנורא ב־7 באוקטובר. לזאת יש להוסיף את העובדה כי המחבלים בכלא הישראלי נתפסים בחברה הפלשתינית כמודל לחיקוי, ושחרורם באמצעות חמאס מצייר את ישראל ככנועה ומושפלת ומעלה את ערך חמאס בעיני הציבור הפלשתיני.

גם להכנסת כמיות גדולות של סיוע הומניטרי לרצועה במסגרת העסקה יש השלכות דרמטיות על המשך המלחמה. עד כה חמאס, שהשתלט על הסחורה הנכנסת, הרוויח מאות מיליוני דולרים מהסחר בסיוע, ומשאבים אלה עזרו לו להמשיך ביתר שאת בלחימה. הקמת מרכזי חלוקת הסיוע בדרום הרצועה בידי ישראל פגעה בחמאס, ובשל כך התעקש במשא ומתן על סגירתם של המרכזים הללו במהלך הפסקת האש. עם כניסתה של סחורה והשתלטותו מחדש על הסיוע יזכה חמאס ברווחים מחודשים, כאשר חלק מהשלל הרב ייאגר במחסני הארגון ויעניק לאנשיו אורך נשימה וחמצן ארגוני לקראת חידוש הלחימה.

המשא ומתן נמשך כל העת, ולמרות הקשחת עמדות חמאס ההערכות הן כי קיים סיכוי להבשלת עסקה בימים או בשבועות הקרובים.

המחיר רק הולך ועולה

תת־אלוף במילואים ארו וינר יוצא נגד התנהלות צה"ל והדרג המדיני בסוגיית העסקה להשבת החטופים, שבעקבותיה חמאס מעלה עוד ועוד את דרישותיו: "הבעיה הגדולה בתהליך היא האופן שבו

פרופ' הלל פריש, חוקר בכיר במכון ירושלים (JISS): "אנחנו עושים טעות פטאלית שגורל של יחידים קובע בסוגיות של ביטחון לאומי. ואני חושב שאם היה כאן בן גוריון הוא אפילו לא היה נושא ונותן עם חמאס לגבי החטופים. פורסמה המסקנה מוועדת שמגר שאסור למנהיגים להיות חשופים למשפחות החטופים, כדי שהם לא יושפעו בעניינים גורליים לביטחון הקולקטיבי של המדינה. היום קורה בדיוק ההפך"

להתפשר ולעצור, אזי המחיר רק עולה ועולה".

"גורם מסייע לחמאס", זו אמירה שאנשים יתקוממו עליה.

"כן, לפני שבוע חטפתי כשהשתמשתי בביטוי 'דת החטופים'. הסברתי אז - וזו הזדמנות טובה לשוב ולהדגיש - שאני לא מתכוון למשפחות החטופים, אלא למי שעושה בהן שימוש פוליטי ובכך מעלה את המחיר. העניין הוא שהתהליך הזה של אותה קבוצה, שפועלת כל הזמן בלחץ על ממשלת ישראל, לא על העולם ולא על האו"ם ולא על האחרים, מוביל לעליית מחיר החטופים", הוא פוסק.

"מצד שני, גם בתוך הצבא, האחראי על סוגיית החטופים מטעם צה"ל - האלוף במילואים ניצן אלון - מפקד על גוף שמטרתו המקורית הייתה לאתר את החטופים וכמובן ליצור את ההזדמנויות המבצעיות לחילוץם. באיזשהו שלב במהלך המלחמה - אחרי שהיו כמה פגיעות בשגה בחטופים - הוא החליט לשנות את הגדרת משימתו להגנה על החטופים. הגנה, הכוונה לכאורה גם מפני חיילי צה"ל, עד כמה שזה נשמע אבסורדי", הוא מפתיר, "וכך למעשה הוא פועל כשהוא כל הזמן שם סייגים הולכים וגדלים על אופן הפעלת הכוח של צה"ל ברצועה, ומגביל את יכולתו לפעול באזורים נרחבים. כך יוצא שגם הגוף הזה מצהיר שהדרך הנכונה, היעילה ואפילו הבלעדית לשחרור חטופים היא ללכת לעסקה. ומאותו רגע אנחנו רואים שמחיר העסקאות רק הולך ותופח, וגם חמאס - שקורא נכון את תמונת המצב - אומר לעצמו: רגע, למה אני צריך לתת חטופים במחיר זול, אם אני יכול לקבל יותר".

היא נכנעת לתכתיבי ארגון טרור. "בעיקר אני מדבר על הנסיגה מצפון הרצועה ונסיגה מציר נצרים, שמאפשרת חזרה בלתי מבוקרת ובלתי נשלטת לצפון הרצועה. שחרורנו מחבלים עם דם על הידיים, נסוגונו משטחים, וכמובן הכנסנו סיוע הומניטרי בכמויות אדירות מדי יום, כשהיה ברור שזה הרבה מעבר למה שצריך באמת. חמאס השכיל להשתלט על אותן משאיות ולשמר אצלו במחסנים, וכך הוא יצר לעצמו יכולת עמידה קדימה של עוד כמה חודשים", הוא מצביע על הנזק הרב הטמון בעסקה מסוג זה, "צריך לומר גם שכלל שמכניסים יותר משאיות מכל מיני מקורות וגורמים כאלה ואחרים, היכולת באמת, עם כמה שמשתדלים, לבדוק אותן ביסודיות ולהימנע מהברחה של כל מיני חומרים דו־שימושיים ואחרים, קטנה והולכת. ובימים אלה אנחנו מדברים על עסקה נוספת שמתוכננת".

לאן אנחנו הולכים להערכתך?

"כרגע לפחות, על פניו נראה שראש הממשלה נחוש להגיע לעסקה".

וגם חמאס יודע את זה.

"חמאס גם רואה איך הצבא מדבר על עסקה ולא על שום דבר אחר. יותר מזה, חמאס שומע את התדריכים של בכירי הצבא שנגמר הכוח ונצמצם במילואימניקים ונעשה מצור ונעשה כיתור. כל הדברים שחמאס לא מתרגש מהם ויודע שהיהודים לא באמת יודעים לעשות אותם, בטח ובטח כשהעולם מתחיל ללחוץ, והם יוצרים את נרטיב הרעב ונרטיב הסבל הנוראי. ולכן, אנחנו נמצאים בסיטואציה שהיא לא טובה ולא בריאה".

"צה"ל צריך לדהור להכרעה"
מה ישראל אמורה לעשות עכשיו? לו היית לוחש על אוזנו של ראש הממשלה, מה היית אומר לו?

"הייתי אומר לראש הממשלה שעסקה חלקית היא רעה למציאות הביטחונית, היא רעה גם בשביל החטופים שיישארו מאחור", אומר וינר, "כי מה יישאר לך כבר כדי לחלץ את השאר? רק נסיגה כוללת ואתה תדרוש כמובן הפסקת אש כוללת ופירוק של חמאס וכדומה, ואני לא רואה איך זה קורה כל כך מהר. חמאס יעשה איתך עוד פעם את אותו סיבוב, ועוד פעם אתה תתקוף, ועוד פעם שניים או חמישה חטופים, וחוזר חלילה. אנשים אומרים, רגע, כיסחתם את איראן ב־12 יום, כיסחתם את נסראללה בכמה שבועות, סוריה התרסקה ונפלה ואתם גיבורים, אבל החמאס האלה עושים לכם בית ספר. כבר אפשר לשמוע את הקולות שהולכים ומתרחבים, כולל במחנה שלנו, ש'כנראה אי אפשר להכריע', וכנראה זה מה שאפשר לקבל מחמאס'. קולות של חולשה מול חמאס".

ונראה שחטיפת יהודים זה העסק הכי משתלם במזרח התיכון.

"כן, זו סוגיה שהיא בכלל סוגיה אסטרטגית, ולא נוגעת רק למערכה הזאת", הוא מדגיש, "כי אם אני איראן או חיזבאללה, אני לא

←
"טרוריסטים מקצועיים קרי
רוח, ושלא נשלח את עצמנו:
הם לא ישתנו". שחרור
מחבלים בעסקת שליט

צילום: עבד רחים חטיב
פלאש 90

→
משקיע עכשיו לא בגרעין ולא
בטילים ולא בכל שאר הדברים
שעולים הרבה כסף, אלא אני בונה חיל
חטופים והולך לחטוף יהודים בארץ
ובעולם. בעלות מול תועלת, זו ההשקעה
הכי כלכלית. אם אני עכשיו מפקד
משמרות המהפכה, ובטח אם אני חמאס
או מארגוני הטרור השונים, אני אומר:
הבנו, זאת נקודה".

לא שהם לא ידעו את זה קודם.
"הם ידעו, אבל זה הומחש להם באופן
ברור".

ונתניהו לא מבין את זה?
"נתניהו מבין את זה לחלוטין. קודם
כול אני אומר ליזכרתי, שהוא מבין ושהוא
אסטרטגי-על הכי גדול, בטח בתקופה
הזאת. אני לא חושב שהוא לא מבין.
יחד עם זאת, אני חושב שהוא מכניס
בסל השיקולים היבטים נוספים שאני
לא בקיא בהם, כמו כל מיני סוגיות
אסטרטגיות ואחרות, ועד סוגיות כמו
למשל שהוא רואה שהצבא שלו גורר
רגליים, שהצבא שלו לא דוהר להכרעה,
ושהצבא שלו, כולל ראש המטה הכללי
החדש שהוא בחר, מדבר רק על עסקה
ועסקה", מאשים וינר, "אני לא פוטר
אותו מאשמה, בסוף הוא ראש הממשלה.
בכל מקום ובכל ראיין ובכל שיחה נתניהו
אומר הכרעה והכרעה. אבל זה לא יכול
להישאר בגדר אמירה גרידא. זה צריך
לבוא לידי ביטוי בפרקטיקה, ביישום",
הוא אומר.

"כשאנחנו קוראים שהיה ויכוח
בקבינט והוא דפק על השולחן ואמר
שהוא מתעקש שתהיה הפרדה אזרחית
- השאלה בסוף מה קורה. ובסוף מה
שקורה זה שהרמטכ"ל הוציא שתי
חטיבות סדירות מעזה, כנראה בצדק, כי
המילואימניקים כבר גמרו את הסוס של
הסייב הזה, הם באו להכריע והם עשו
אומנם דברים חשובים. הם לא דשדשו.
הם הרגו מחבלים, השמידו תשתיות
טרור ועשו הרבה מאוד ברצועה, אבל יש
טקטיקה ויש אסטרטגיה", הוא מחדד,
"הטקטיקה של להשתלט על שטח
ולהשמיד תשתיות אויב היא טקטיקה,
וככל שאתה משמיד בתת-הקרקע ועל
הקרקע ומרחיק ודוחק באויב זה בסדר
גמור, אבל זה לא פותר את הבעיה
שנקראת חמאס. זה לא פותר את העובדה
שחמאס עכשיו, אם הוא מקבל חודשיים
הפסקת אש וכמות בלתי מוגבלת של
סיוע הומניטרי - הוא משתקם. החמאס
שנפגוש ביום ה-61, אחרי הפסקת האש,
יהיה חמאס יותר חזק ויותר מאורגן. הוא
יכין לנו בשטח מטענים ומבנים ממולכדים
ועוד הפתעות שעולות בחיי חיילים".

פרופ' הלל פריש: "בפעם הבאה שנצטרך להיכנס, ונצטרך להיכנס כדי להשלים את המלאכה,
זה יעלה בחיי עשרות חיילים. משום שתמיד ההבקעה הרשמית אחרי נסיגה היא המדממת
ביותר. כלומר אנחנו דנים על גורלם של 10 או 15 אנשים - משום שעל החמישה האחרונים
חמאס לעולם לא יוותר - ובעדם אנחנו מוכנים לשלם פי כמה מונים בחיי חיילינו"

מסביר, "בחודש הראשון להבקעה נהרגו
89 חיילים, לעומת ממוצע של 22 הרוגים
בחודשים שלאחר מכן. זאת אומרת
שבפעם הבאה שנצטרך להיכנס, ונצטרך
להיכנס כדי להשלים את המלאכה, זה
יעלה בחיי עשרות חיילים. משום שתמיד
ההבקעה הרשמית אחרי נסיגה היא
המדממת ביותר", הוא קובע, "כלומר
אנחנו דנים על גורלם של 10 או 15 אנשים
- משום שעל החמישה האחרונים חמאס
לעולם לא יוותר - ובעדם אנחנו מוכנים
לשלם פי כמה בחיי חיילינו. ואני לא מדבר
על ההשלכות הכלכליות של גיוס של
כל מערך המלחמה לעוד שנים, שיעלה
עשרות מיליארדי שקלים", הוא מדגיש,
"אנחנו חייבים להיות צ'רצ'יליאניים.
אנחנו חייבים ללמוד מהתנ". אנחנו לא
יכולים להשאיר את חמאס בלי להכריעו".
אולי הלוגיקה היא לשחרר כמה
חטופים שאפשר, ואז להכות בהם אחר
כך עד הסוף.

"גם לעסקה חלקית יש מחירים. זה
יעלה בשחרור מחבלים, זה יעלה בכמויות
עצומות של סיוע הומניטרי שיסופק
לחמאס, זה יעלה בנסיגות משמעותיות,
וזה יעלה בחיי חיילים. זה אולי אפשרי
אבל חמאס לא מטומטמים, וזאת הסיבה
שהם לא ישחררו את כל החטופים בשום
מצב. והם גם לא ישחררו את כולם
על בסיס ערבויות כי הם לא מאמינים
לטראמפ".

ההשלכות של שחרור המחבלים מבתי
הכלא הישראליים, קובע פרופ' פריש, הן
דרמטיות. "הייתי אומר שבשלב המידי
זה אולי פחות קריטי, אבל לאורך זמן זה
קריטי ביותר. באינתיפאדה הראשונה,
שדרת הפיקוד הייתה ברובה ממשוחררי
עסקת ג'יבריל. המחבלים האלה מביאים
אידאולוגיה, ניסיון והמון ידע. האנשים
שנכנסו למעצרים ארוכים או למאסר
עולם אלה טרוריסטים מקצועיים קרי
רוח. הם מתחילים את היום בחשיבה איך
לנצח ולהשמיד את ישראל, והם הולכים
לישון עם אותה שאלה, ושלא נשלה את
עצמנו, הם לא ישתנו".

**מספיק מחבל אחד כמו סינוואר
ששוחרר כדי לעשות טבח.**

"וזה ההוכחה הכי טובה לגדול האיווולת.

כמה חבל ששחררנו אותו ושכמותו".

**לאור כל הדברים שמנית והמחירים
הצפויים, לשיטתך אסור לישראל ללכת
לעסקת חטופים?**

"עסקה כוללת לשחרור וסיום
המלחמה? זו קטסטרופה. זה ניצחון
חמאס בסדרי גודל היסטוריים. זו תהיה
הפעם הראשונה שהערבים ניצחו אותנו
על מלא, כשניסינו בכל האמצעים
להביס אותם", הוא מתריע ומוסיף כי
"יש מאמר מצוין של מיכה גודמן על
נתניהו. נתניהו הוא באמת תלמידו
המובהק של אביו, שהיה היסטוריון
ידוע. האמרה הכי בסיסית לגבי החוויה
היהודית מבחינתם היא תפיסה חילונית
מאוד, שהיהודים תמיד נכשלו בהבטחת
הביטחון הקולקטיבי שלהם. הם אף פעם
לא הצליחו בכך. אני חושב שנתניהו חושב
שהוא האדם שמוסוגל לשנות את זה, ואני
חושב שהוא מתנגד בכל תוקף לעסקה
שתביא לסיום המלחמה לפני שמחסלים
את חמאס".

של מחבלים מהכלא. מציאות כזאת תוצג
על ידי חמאס כהישג וכהוכחה לצדקת
דרך הג'יהאד ותחזוק את התמיכה בו
ובדרכו. זה יהיה הניצחון הערבי הגדול
ביותר מאז קום המדינה, ברגע שטנק
המרכבה האחרון יחצה את הגבול. כלומר,
זה יהפוך לתמונה אייקונית. אני משוכנע
שאל-ג'זירה יחד עם חמאס כבר עובדים
על איך לתפוס את זווית הצילום הטובה
ביותר של אותו טנק. משום שזה יהיה
ניצחון כל כך גדול לחמאס אם לא נכריע
אותו ונסיים את המלחמה בשלב הזה",
הוא מזהיר.

**יש לנו פה סוגיה מוסרית של חטופים
חיים, חיילים ואזרחים, שנמקים במנהרות
חמאס ואי אפשר להישאר אדישים
אליהם.**

"אני לומד את הלכות עניים בי"ד
החזקה של הרמב"ם. מצד אחד הוא כמובן
אומר שאפשר להמיר הכול, כולל אפילו
כספים לקניית ספר תורה או בית כנסת,
לצורך פדיון שבויים. אבל מצד שני,
אחרי שהוא אומר את כל זה, הוא מציין
שאין פודים שבויים יותר מכפי דמיהם,
וכאן מדובר רק באספקט הממוני, ולא
באספקט האסטרטגי הקולקטיבי של
שבעה מיליון יהודים".

פרופ' פריש מצביע על מחיר דמים
שתגבה נסיגה משטחים ברצועה במסגרת
עסקה. "אסביר על פי נתון אחד כמה זה
יעלה לנו, ומדוע אולי דמם של החטופים
לא יותר אדום מזה של אלה שיקריבו
את חייהם על מזבח הנסיגה הזאת. יש
לשער שבמהלך ימי הפסקת האש שיהיו
במסגרת העסקה עד לחידוש הלחימה
החמאס יתבסס, כך שנראה את ההשלכות
על ההבקעה מחדש, שיהיו דומות
להבקעה בחודש הראשון של הלחימה
מסוף אוקטובר 2023 לסוף נובמבר", הוא

לחמאס. לכן אני מאמין שהכרעת החמאס
אפשרית ומחויבת המציאות, צריך פשוט
ליישם את העקרונות המפורטים. הצבא
צריך לדחוף להכרעה ולהשאיר לדרג
המדיני לדון בעסקאות".

"חייבים להיות צ'רצ'יליאניים"

פרופ' הלל פריש, חוקר בכיר במכון
ירושלים לאסטרטגיה ולביטחון (JISS)
ומומחה לעולם הערבי, מתריע מפני
השלכות הרוח האסון של נכונות ישראלית
לעסקה עם חמאס. "יש לי תפיסות
מאוד נחרצות בעניין המחירים שישראל
נדרשת לשלם על שחרור חטופים", הוא
מבהיר בפתח דבריו, "אנחנו עושים טעות
פטאלית שגורל של יחידים קובע בסוגיות
של ביטחון לאומי. ואני חושב שאם היה
כאן בן גוריון הוא אפילו לא היה נושא
ונותן עם חמאס לגבי החטופים. ועדת
שמגר, שבחנה את העסקה לשחרורו של
שליט, לא פרסמה את מסקנות הדוח אבל
כן פרסמה מסקנה שאסור למנהיגים
להיות חשופים למשפחות החטופים,
כדי שהם לא יושפעו בעניינים גורליים
לביטחון הקולקטיבי של המדינה. והיום
קורה בדיוק ההפך. ככל שאני קורא
ולומד את האתרים של חמאס, אני מבין
שזה הקלף החזק שלהם. הם רואים עד
כמה אנחנו רגישים לעניין החטופים,
כשבמפורש אסור לנו לנהוג כך".

פרופ' פריש מציין כי הדרך הסלולה של
חמאס לניצחון היא באמצעות החטופים:
"תשלום המחירים שחמאס דורש תמורת
שחרור חטופים משמעותו השלמה שלנו
עם המשך שליטה של חמאס בעזה,
נסיגה של צה"ל מהרצועה ושחרור נרחב

**אתה סבור שרק על ידי הכרעת
חמאס אפשר לשחרר חטופים?**
"מציאות שבה נוכל באמת לשחרר
את כל החטופים תקרה רק מתוך הכרעת
חמאס. או שחמאס נכנע, על פי מודל
ביירות '82 כשערפאת עלה על אונייה
והלך, או מתחיל להתפרק הלכה
למעשה. זאת אומרת, כשאין שטח
בשליטת חמאס ואין שלטון חמאס".
אנחנו רחוקים מהנקודה הזאת?

"אנחנו לא שם, ואנחנו לא פועלים כדי
להגיע לשם", הוא פוסק בנחרצות, "אנחנו
מפעילים לחץ סכמטי, רחב יריעה, אבל
כשאתה מפעיל לחץ והאויב מבין שהלחץ
שלך הוא מוגדר, וכשהוא מבין שאתה לא
תפנה אותו מצפון הרצועה כי אתה חושש
לחטופים, וכי הפצ'רית לא מרשה לך,
וכשהוא מבין שבגלל שהשארית שם כמה
מאות אלפי עותים אז אתה גם תכניס להם
מזון, והמזון שנכנס, בטח לצפון הרצועה,
נכנס בלי שום בקרה ובלי שום שליטה -
אז כשזה מתנהל ככה, אי אפשר לצפות
שנגיד הוקוס פוקוס ונכריע את חמאס".

אז מה כן?
"הסוד להכרעת החמאס הוא הנעת
אוכלוסייה, בעיקר מצפון הרצועה, כדי
לייצר שטחים שאין בהם אוכלוסייה
אזרחית, ואז לא צריך לספק שם סיוע,
ואפשר להטיל עליהם מצור ולטפל בהם
בנוהל יום. כל עוד אתה לא נוגע בליבה,
לא משתלט על הסיוע האזרחי השתלטות
מלאה ולא מתחיל להפריד אוכלוסייה
מחמאס, זה לא יקרה. יש את עניין
ההפרדה האזרחית והעברת האוכלוסייה
העזתית למרחבים שבשליטת צה"ל
לאחר סינון ובדיקה, מה שמאפשר גם
להתחיל את סוגיית ההגירה בצורה
נוחה ויעילה וגם שליטה מלאה בסיוע
האזרחי, לוודא שכל מה שנכנס לא מגיע

שבת הכנה לראש השנה
של אתר ישיבה

**עם יצחק מאיר
והרב ינון גרוסברג**

קבלת שבת והבדלה מוזיקלית,
התוועדות, שיחות וניגונים

**לשמוע אל
הדינה
והדתפילה**

מלון המלך שלמה, טבריה
כי תצא | י"ג אלול תשפ"ה | 5.9

כשרות: חומרי גלם מהדרין, בשרים ועופות מחפוד, ביטול יהודי

צילום: חיים טייטל, אלשען גרוסברג

שבת תשובה

עם הרב חגי לונדין

במלון קסיה ירושלים

וילך | ה' תשרי | 26.9.2025

סיור קסום במשכנות שאננים

קבלת שבת בכותל

אירוח ברמה גבוהה

כשרות: גלאט מהדרין רבנות ירושלים

055-2901010

yeshiva.org.il/sales

לפרטים
והרשמה לשבתות:

ישיבה

בשכיל זה"ש אינטרנט

בס"ד

**בואו להכיר
את הנפש מהשורש**

אמונה. אשנות. אינץ'

מכללת 'תורת הנפש'

פותחת את ההרשמה לשנת תשכ"ו
למחזור ה-19 בתוכנית לימוד חד-תלת שנתית
של הכשרה מקיפה בתחומי הייעוץ והעזרה הנפשית.

**בואו לגלות את העוצמות הפנימיות שיש בכם
ולפתור את האתגרים החדשים באמצעות שפה עתיקה
של פנימיות התורה, החסידות והקבלה.**

הרב משה גונן

הרב נעם שפירא

ריקי שפירא

אורלי טוויטון

אורה רבקה רינגרט

ירושלים, תל אביב, רחובות, בית אל ובזום

להרשמה ופרטים: **02-5662323**

תורת הנפש
בראשות הרב גיטבורג

**נפתל מס' מקומות
אחרונים לשבוע האחרון של אוגוסט**

בית הארחה
פנינת השומרון
פסל לנאמן גרין

119 ₪ לאדם ללילה!

בהזמנת חדר משפחתי ל-2 לילות
(מינימום 4 אנשים)
// ימי א'-ד' //

אוירה פסטורלית // חדרים למשפחות גדולות - עד 9 אנשים //
שפע אטרקציות אזוריות // 45 דק' מפתח תקווה, 60 דק' מירושלים

להזמנות: 02-9972614 // pnh.co.il

**צמיחה מתוך
השבירה**

ללמוד לפתור את הבעיות מהשורש

9 שיעורים מוקלטים ומעמיקים על פי תורת הקבלה והחסידות

הרב אליהו לוי

טראומה

קורס טיפול
והתמודדות עם
טראומות
צמיחה מתוך השבירה

זוגיות

קורס הקוביה
הזוגית
לטפל בכל הבעיות
מהשורש

**כלים מעשיים לטיפול עצמי ולמטפלים
מתחילים ומנוסים**

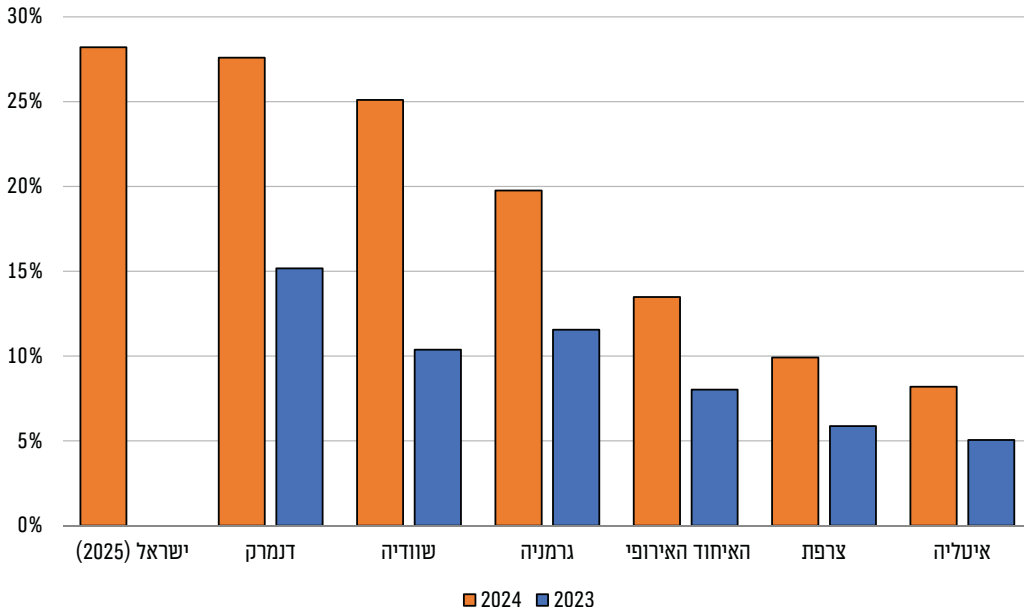
לפרטים והרשמה: hanna.tipul@gmail.com

**עלות כל קורס:
990 ש"ח**

יותר מאלף מילים | ערן רופאלידיס

השוואה בין-לאומית של השימוש בבניה מלאכותית בעסקים

מדינות האיחוד האירופי מציגות שיעורים נמוכים יותר, אך כולן מראות מגמת עלייה ברורה לעומת 2023, המעידה על חדירה מתמשכת של טכנולוגיית ה-AI לחיי היומיום.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

השימוש בבניה מלאכותית בעסקים בישראל בהשוואה למדינות נבחרות.

מהנתונים עולה כי ישראל מובילה עם שיעור שימוש של 28.2% (נכון ל-2025), לפני דנמרק (27.6%) ושוודיה (25.1%), אם כי הנתונים של מדינות אירופה מתייחסים לשנת 2024, ולכן ייתכנו פערים הנובעים מהבדלים בשנות הדיווח.

בשנים האחרונות הולכת וגוברת החשיפה לטכנולוגיות בינה מלאכותית (AI) שמשמשות עסקים, מוסדות ואזרחים בכל תחומי החיים, מתעשייה וחינוך ועד בריאות ושירותים ציבוריים.

הגרף המצורף, שמבוסס על סקר מדגמי שביצעה הלמ"ס בקרב עסקים, מציג את שיעור

יש מושג

עלות שכר

כשמדברים על שכר, מספר הייחוס המקובל הוא הברוטו - הסכום הרשום בחוזה. אבל זהו מספר מטעה. למעשה קיימים שני מספרים אמיתיים: הנטו שנכנס לכיס העובד, ועלות השכר שיוצאת מכיס המעסיק.

עלות השכר כוללת את הברוטו בתוספת כל ההפרשות וההטבות: ביטוח לאומי, פנסיה, פיצויים, קרן השתלמות, חופשה, מחלה, הבראה ועוד. בישראל העובד מקבל נטו בדרך כלל 60-70% מעלות השכר, כשהיתרה מממנת את רשת הביטחון הסוציאלית. בשכבות שכר גבוהות, מדרגות המס ותקרות הביטוח עלולות להוריד את הנטו אף מתחת ל-50%.

הברוטו עצמו הוא למעשה קו דמיוני. אם המעסיק משלם 15,000 שקלים והעובד מקבל 10,000 שקלים נטו, לא משנה אם נגדיר את הברוטו כ-12,000 או כ-13,000. זו החלטה חשבונאית גרידא.

גם החלוקה בין הפרשות המעסיק להפרשות העובד מטעה. מבחינה כלכלית, כל שקל שהמעסיק מוציא הוא חלק מעלות העבודה. עצמאים צריכים להשוות את כל ההפרשות שלהם לפער בין עלות השכר של שכירים ובין הנטו שלהם, לא לפער בין הברוטו לנטו.

ברחבי העולם, הפער בין הנטו לעלות השכר נע בין 30% ל-50%. פער זה קריטי בקביעת מדיניות. הוא משפיע על גמישות שוק העבודה, יכולת המשיכה של מעסיקים זרים ותחרותיות המשק. מדיניות עם פער גבוה מתקשות למשוך חברות בין-לאומיות. לכן, כשמסתכנים רפורמות מס או בוחנים את המדיניות הכלכלית, חובה להתמקד במספרים האמיתיים - העלות למעסיק והנטו לעובד.

על הפרק | ערן בר טל

בשורה לצרכנים: אחרי עשורים של ריכוזיות חברות פינטק יציעו חלופה לבנקים

כשבועיים אחרי ש"חוק שירותי התשלום" נכנס לתוקפו, השבוע (שלישי) הנפיקה רשות ניירות הערך אישור לארבע חברות פינטק להענקת שירותי תשלום ללקוחות ובתי עסק. מדובר בסגנונית ראשונה של חברות המורשות למעשה לנהל שירותים של הפקדת כספים, כמו העברת המשכורת לחשבון, הנפקת כרטיסי אשראי ושימוש באפליקציות תשלומים שונות לשם קבלה והעברה של כספים וסליקה. החברות שאושרו כעת הן רבולוט, ראפיד, Mesh ו-Airwallex. מדובר בלא פחות ממהפכה בשוק הישראלי, שבו שירותי הבנקאות והתיווך הפיננסי ריכוזיים במיוחד בהשוואה למקומות אחרים בעולם.

לפי רשות ניירות ערך, כבר בקרוב ייכנסו לתחום עוד עשרות חברות שיוכלו להציע שירותים דומים ולהוות תחרות אמיתית לבנקים בתחום שהיה בשליטתם המוחלטת ומכניס להם נתח משמעותי מהרווחים. לקוחות חברות הפינטק יוכלו לבצע רכישות און-ליין באופן מאובטח יותר, בדומה לתשלום פיזי פאל שמהווה חסם לגישה לפרטי האשראי בהמשך והן יציעו אפשרויות תשלום מגוונות כבר במהלך הרכישה. החברות מחויבות להפריד את כספי הפיקדון של הלקוחות מכספי החברה, כדי להגן על כספי הפיקדונות.

צפי להטלת מס רכוש: 12% ממשקי הבית בארץ מחזיקים בקרקעות לבנייה

לראשונה מזה 25 שנה מפרסם הכלכלן הראשי באוצר דוח על הקרקעות הפרטיות המוחזקות על ידי

מכת פתיחה

אגו ארגוני בממשלה: המחיר הנסתר של חוסר היעילות

אגו ארגוני, כמו כל תכונה אחרת, יכול להיות מועיל ואף חיוני במינון ובתזמון הנכונים, אך כאשר הוא חורג מכך הוא הופך להרסני ועלול לגרום לנזקים משמעותיים. ברמה המאוזנת והחיובית שלו, האגו הארגוני מתבטא במה שמכונה "גאוות יחידה" - תחושת השייכות שמעודדת את היחידה להשתדל יותר, להתבלט, לשאוף למצוינות, לשמור על מוניטין חיובי ולהיות טובה יותר באופן כללי. לעומת זאת, כשהאגו הארגוני יוצא משליטה, הוא פוגע בשיתוף הפעולה ובזרימת המידע בין ארגונים, מונע שינויים חיוניים ויוצר חיכוכים המונעים מהממשלה לעבוד ביעילות.

כאשר הציבור הרחב מדבר על בזבזנות ממשלתית או על הוצאות לא נחוצות, הוא בדרך כלל מסתמך על דיווחי התקשורת הכללית והכלכלית, המתמקדת בסעיפי הוצאה חריגים ובכספים קואליציוניים. כתוצאה מכך, הציבור אינו מודע מספיק להיקפי הבזבז וחוסר היעילות המבניים שקיימים בממשלה כבר עשרות שנים. ההיכרות וההבנה של מרבית הכתבים בתהליכים הממשלתיים נמוכות יחסית, וכאשר משלבים זאת עם אג'דות פוליטיות ורצון לפגוע ביריבים פוליטיים, נוצרת בורות ציבורית נרחבת.

הממשלה מלאה בכיסו חוסר יעילות רבים, שרובם המכריע אינו מוכר לציבור הרחב, אך מי שנחשף בקביעות לתהליכים רוחביים בממשלה מכיר אותם היטב. דוגמה מובהקת היא כפילות במשרדים וברגולטורים. הבזבז אינו מתבטא רק בעלויות שכר עודפות - אלו בדרך כלל זניחות יחסית - אלא בעיקר בהשפעות השליליות על השוק. כך למשל, קיומם של שלושה רגולטורים פיננסיים נפרדים (רשות שוק ההון, רשות ניירות ערך והמפקח על הבנקים בבנק ישראל) נחשב מוסכמה מוכרת כבזבז וכגורם לעיוותים משמעותיים בשוק. עם זאת, מעטים יעזו להציע איחוד בין שלושת הגופים, לא משום שזה לא נכון מקצועית, אלא משום שהציבור כלל אינו מודע לחשיבותו של מהלך כזה לחיי היומיום שלו. כאשר מצד אחד יש ציבור אדיש ומהצד השני שלושה ארגונים שמרגישים מאוימים, יוזמה לאיחוד נתפסת כהתאבדות פוליטית.

דוגמה נוספת היא החלוקה בין משרדי הממשלה ליצרני מידע ולצרכני מידע, הזקוקים לו לצורך תכנון יעיל של מדיניות. גם כאן, האגו הארגוני מונע שיתוף נתונים יעיל, והתוצאה היא שיתוף מידע מוגבל מאוד.

בחברות פרטיות האגו הארגוני נשאר בדרך כלל בשליטה, שכן ארגון שבו האגו פוגע ביעילות באופן משמעותי לא ישרוד לאורך זמן. לעומת זאת במשרדי הממשלה אין את מנגנוני האיוון והבקרה הטבעיים הקיימים בשוק החופשי. המחיר של האגו הארגוני נמדד לא רק במיליארדים מבזבזים, אלא בהזדמנויות שהוחמצו - בחינוך, בבריאות, בתשתיות. כל יום שעובר בלי רפורמה אמיתית הוא יום שבו האזרחים משלמים מחיר כפול: גם במיסים וגם בשירותים ירודים.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבורי סמקאי TCG

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

ערי מקלט

משה רבנו לא זכה להיכנס לארץ ישראל, אולם הוא טרח לציין ערי מקלט בעבר הירדן ולתכנן ערי מקלט בארץ ישראל. רבים מציינים את חיבת ארץ ישראל של משה רבנו, שטרח ביישוב הארץ ככל יכולתו אף שלא זכה להיכנס אליה, וודאי שהדברים ראויים להיאמר. אבל במצוות ערי המקלט יש אמירה חשובה אף יותר: יישוב הארץ דורש תכנון יסודי ריאלי, הלוקח בחשבון גם את הגרוע מכול.

בניגוד לחשיבה אידאית, שהיא אופטימית בטבעה, חשיבה ריאלית לוקחת בחשבון גם תקלות. ארץ ישראל נבנית לא רק על ידי צדיקים ואנשי מעשה שמשליכים נפשם מנגד על כיבוש הארץ ובנייתה, אלא גם על ידי אנשים חלשים באופיים וגם על ידי פושעים. בניין הארץ טומן בחובו בניית בתי כלא, ובמקרה זה - ערי מקלט. העובדה שתכנון ערי המקלט קודם לכניסה לארץ ישראל מעידה עד כמה חשובה תפיסה זו. הכרה אמיתית של טבע האדם היא הכרה בחולשותיו, לא רק במעלותיו. היום ברור לנו שתכנון עירוני מתחיל בתכנון קו הביוב, תכנון של מוסד חינוכי לוקח בחשבון כשלים חינוכיים, תכנון של חברה כלכלית מצריך מינוי של אדם הממונה על טיפול בפגיעה מינית בחברה, ויועץ משפטי שיוכל לטפל בחריגות מן הדין.

תכנון טוב לעולם איננו נשען רק על חזון אופטימי, אלא לוקח בחשבון גם כישלונות ושוקד מראש על פתרונם.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

אשראי. מדובר בגישה קלאסית של השקעות ערך או השקעות בדיסטנס.

בעשור שלאחר מכן הפכה אפולו לשחקנית מרכזית בשוק הפרייבט אקוויטי, כאשר היא מתחרה בקרנות מנוסות וגדולות ממנה כמו בלקסטון ו־KKR. במהלך המשבר של 2008 ניצלה החברה הזדמנויות ופעלה באגרסיביות בשוק הנדל"ן ובשוק האשראי הפרטי.

נכון לדוחות הכספיים של הרבעון הראשון של 2025, מנהלת אפולו 785 מיליארד דולר בנכסים על פני קרנות השקעה במגוון תחומים: פרייבט אקוויטי, אשראי וביטוח. באמצעות חברת הבת שלה, Athene, כיום אפולו היא שחקנית מרכזית בתחום ביטוח הפרישה ותוכניות אנונה.

אחד ממנועי הצמיחה המשמעותיים של החברה הוא מיקור אשראי, כלומר תהליך יציאת הלוואות ומבני מימון ישירות מול לווים. לאפולו יש כיום 16 פלטפורמות למיקור אשראי (Credit Origination), בהן הלוואות למימון פעילות עסקית, מימון מגובה בנכסים, הלוואות נגד תיקי משכנתא, רכבים ונכסים לוגיסטיים, מימון ממונף LBO וחוב מובטח.

באמצעות מנגנונים אלו, לאפולו יש שליטה ענפה על איכות וסיכון תיק האשראי שלה. באמצעות מיקור האשראי היא שולטת על הפרמטרים העיקריים של עסקאות האשראי: ריבית, ביטחונות, תנאי פירעון, מבנה חוזי, תנאים שומתאמים לצרכים של Athene או של גופים מוסדיים אחרים ועוד. תחום ה־Credit Origination הוא לב מערכת ההשקעות שלה. הוא מאפשר לחברה ליצור תשואות מבוססות סיכון בקרה מבנית על איכות החוב ושילוב הדוק עם תזרים הביטוח. נכון לזמן כתיבת שורות אלה, שווי שוק החברה נושק ל־90 מיליארד דולרים, עם תזרים מזומנים שמהווה כ־4.6% מהשווי. התשואה על ההון העצמי (ROE) נאמדת ב־18.7%, והיקף הנכסים המנוהלים (AUM) צומח.

הכותב הוא מנהל ההשקעות בקרן פלקון קפיטל

על הנייר | שחר חן

Apollo Management (\$APO)

בנק ההשקעות דרקסל בורנהם למברט קנה לעצמו שם במהלך שנות ה־80 וה־90 בזכות סוחר אג"ח אחד בשם מייקל מילקן. מילקן זיהה כי גופים מוסדיים נוטים לא להעריך את כושר החזר החוב של חברות שמנפיקות איגרות חוב שאינן בדירוג השקעה, מה שלימים נקרא אג"ח זבל. מילקן פיתח באמצעות כושר השיווק שלו שוק שלם סביב אותן איגרות חוב. הוא גייס חוב לחברות קטנות ובינוניות, שתרים להאצה של עסקאות Leveraged Buyout - רכישות ממונפות של חברות באמצעות חוב.

אבל למרות סיפור הצמיחה היפה של דרקסל, בשנת 1986 פתחה הרשות לניירות ערך בארצות הברית בחקירה מעמיקה על פעילותו של בנק ההשקעות.

חקירה זו התפתחה בעקבות חקירה אחרת, שבה נחקר המשקיע איוון בוסקי, שהורשע בהמשך בסחר במידע פנים. בחקירתו העביר בוסקי לרשות לניירות ערך מידע שהפליל בהמשך את מייקל מילקן, שלדבריו היה מעורב בהונאה בניירות ערך, אי־גילוי עמלות והשפעה לא הוגנת על שוק איגרות החוב. מאז הלכו וגברו הקשיים של דרקסל, עד שבפברואר 1990 הגיש בנק ההשקעות בקשה לפשיטת רגל (Chapter 11).

חוץ מן העובדה שלקוחות הבנק נפגעו, תיקי האג"ח והמסחר שלו נמכרו לחברות כמו ג'פרס, מריל לינץ' ופירסט בוסטון, ועובדים רבים איבדו את מקום עבודתם - דרקסל הוציא מתוכו כמה ממנהלי הנכסים המוכשרים ביותר בצפון אמריקה כיום.

למשל, חברת ההשקעות אפולו מנג'מנט, שנוסדה על ידי שלושה בוגרי דרקסל: לאון בלאק - ראש חטיבת בנקאות ההשקעות, ג'וש האריס - שעבד בתחום המיזוגים והרכישות, ומארק רואן - מומחה לעסקאות LBO.

אפולו החלה את דרכה עם גיוס הון בסך 400 מיליון דולר מקרנות פנסיה, גופים מוסדיים אחרים ומשקיעים פרטיים. זאת בעיקר בזכות הרקורד של לאון בלאק. הקרן הראשונה שהקימה אפולו התמחתה ברכישת נכסים, שהיו לדעת המייסדים "זולים מדי", בעקבות משבר

* אין לראות באמור שום המלצה ו/או ייעוץ המותאם לנתוניו, צרכיו ומטרותיו של כל אדם. אין לראות במידע זה משום המלצה או הצעה לביצוע פעולות כלשהן בניירות ערך

עצם העניין | סיימון מונק

מה ישראל יכולה ללמוד מהמשבר הכלכלי בבריטניה

הממשלה הבריטית תסייע לדרום אפריקה בשיפור התשתיות ובניהול יעיל יותר של נכסי המדינה, באמצעות העברת ידע מקצועי, ייעוץ ותמיכה טכנית. ההסכם בנושא נחתם השבוע בדרבן, בשולי כינוס שרי האוצר של ה־G20, בין שרת האוצר הבריטית רייצ'ל ריבס לשר העבודות הציבוריות והתשתיות הדרום־אפריקני, דין מקפרסון.

הסכם זה זכה לסיקור בעיתונות הכלכלית הבריטית בשבוע האחרון. על אף שכוונת בריטניה לסייע ראויה לשבח, קשה שלא לתהות אם רוב אורחי בריטניה היו מעדיפים שהממשלה תתמקד תחילה בשיפור התשתיות ובניצול טוב יותר של נכסי המדינה בבריטניה עצמה.

בריטניה עדיין מתמודדת עם ההשלכות המתמשכות של הברקזיט. התקוות לעידן חדש שהבטיחה הממשלה הקודמת לא התממשו, וגם ממשלת הלייבור החדשה, המציינת כעת שנה לכהונתה, טרם הצליחה להציג הישגים משמעותיים.

כדי להבין את עומק המשבר הבריטי, חשוב

להכיר את ההיסטוריה המורכבת של יחסי בריטניה-אירופה. במשך מאות שנים התאפיינו יחסים אלה במתח מתמיד בין שיתוף פעולה לעימות. בעוד שרעיון השוק המשותף קסם לבריטים מבחינה כלכלית, האיחוד האירופי תמיד ראה בו רק צעד ראשון לאיחוד פוליטי מלא - חזון שדרש ויתור על ריבונות שהבריטים מעולם לא היו מוכנים לקבל.

הברקזיט, שהוצג כהחזרת השליטה על הגבולות וכהזדמנות לצמצום הגירה והורדת מיסים, נתקל בתגובה קשה מצד האיחוד האירופי. תגובה זו, שרבים רואים בה ניסיון להעניש את בריטניה על עזיבתה, הקשתה משמעותית על הסחר והכלכלה הבריטית. התוצאה: ההגירה דווקא גברה, והמיסים והאינפלציה עלו.

נתוני האינפלציה האחרונים, העומדים על 3.6%, הם הגבוהים ביותר מאז ינואר 2024, וגם הגבוהים ביותר במדינות ה־G7, עם סכנת סטגפלציה ממשית. מחירי המזון עלו ב־4.4%, וזאת בכלכלה התלויה בייבוא של כ־40% מצורכי המזון שלה.

מדאיג במיוחד הנתון על כך שבריטניה איבדה בשנתיים האחרונות יותר מיליארדרים מכל מדינה אחרת בעולם. במדינה זו אחוזון המס העליון אחראי ל־30% מהכנסות המדינה ממס הכנסה. דיבורים על מס עושר הובילו לעלייה נוספת במספר העוברים, ופגעו בשוק הנדל"ן - מנוע מרכזי בכלכלה הבריטית.

כצפוי, עיקר הנטל של העלאות המסים נפל על מעמד הביניים, שחושש מעליית יוקר המחיה ומהירידה בביטחון התעסוקתי. חששות אלה התעצמו לאחר הטלת המע"מ על שכר הלימוד בבתי הספר הפרטיים, שהעביר תלמידים רבים נוספים למערכת החינוך הציבורית.

המצב הבריטי מהווה אזהרה חשובה לישראל, במיוחד כשאנו ניצבים בפני אתגרים כלכליים משמעותיים בעקבות המלחמה. מה ניתן ללמוד מהניסיון הבריטי?

ראשית, יש צורך בתוכנית כלכלית סדורה וארוכת טווח, מעבר להתמודדות נקודתית עם משברים. הנזקים שגרמו הטילים האיראניים מחייבים תוכנית שיקום שתפחית משמעותית

את הבריוקרטיה ותעודד את קרנות הפנסיה הפרטיות להשתלב באופן פעיל במאמץ השיקום. שנית, ובאופן קריטי, אין לפגוע בהטבות המס שניתנות לעולים חדשים. הטבות אלו מושכות יהודים אמידים מכל העולם להשקיע בישראל, ויש לזכור כי מדינות כמו איטליה, שווייץ וקפריסין מתחרות בנו על אוכלוסייה זו.

לבסוף, היתרון הטכנולוגי של ישראל מאפשר לבצע מהפכה משמעותית בניהול ההוצאות הציבוריות: לצמצם את ההוצאות המיותרות ולהגדיל את המעורבות של המגזר הפרטי בפרויקטים ארוכי טווח, במיוחד בתחום התשתיות.

הלקח הבריטי ברור: מדיניות כלכלית בלי חזון ארוך טווח, בריחת הון ומיסוי כבד על מעמד הביניים הם מתכון לאסון. ישראל חייבת לפעול עכשיו כדי להימנע מגורל דומה.

הכותב הוא פרשן לבנקאות בינלאומית בערוץ הכלכלה 10

מנהגי תשעת הימים

כבר בימי הראשונים נהגו בקהילות ישראל להימנע מאכילת בשר ושתיית יין בימי האבלות על החורבן – משקאות אלכוהוליים מותרים בתשעת הימים – במוצאי שבת שבתוך תשעת הימים מותר למבדיל לשתות מהיין – מותר לבנות בתים, אבל אסור להרחיב דירה או מרפסת בלא שיהיה בכך צורך חיוני – לצורך מצווה, מותר אף לסייד ולצבוע, ולהתקין וילונות ותריסים – אין קונים דברי מותרות כתכשיטים, בגדים, כלים נאים, רהיטים חדשים ומכונית משפחתית – אסור לכבס בגדים בשבוע שחל בו תשעה באב – יוצאי אשכנז נוהגים להחמיר באיסור כיבוס מראש חודש אב

בשר ויין

מדין המשנה (תענית כו, ב), רק בסעודה המפסקת שלפני תשעה באב אסור לאכול בשר ולשתות יין, וכן נוהגים עד ימינו עולי תימן. אולם כבר בימי הראשונים נהגו בשאר קהילות ישראל להימנע מאכילת בשר ושתיית יין בימי האבלות על החורבן. יש שהחמירו בזה בכל ימות החול שבשלושת השבועות, ויש שהחמירו בשבוע שחל בו תשעה באב. בפועל, מנהג יוצאי אשכנז ומקצת מיוצאי ספרד להחמיר בכל תשעת הימים, כולל ראש חודש אב, וכן נהג האר"י. למנהג רוב יוצאי ספרד מחמירים מב' אב, אבל בראש חודש, שהוא יום חגיגי, אין נמנעים מבשר ויין.

שתיית אלכוהול

משקאות אלכוהוליים מותרים בתשעת הימים, כי אין להם החשיבות היתרה שיש ליין, שאותו היו מנסכים על גבי המזבח בזמן שבית המקדש היה קיים. ועל כן מיום שנחרב המקדש ובטלו הקורבנות וניסוך היין היה ראוי להימנע מבשר ומיין, אלא שאין אנו יכולים לעמוד בכך, אבל לכל הפחות נמנעים מהם בתשעת הימים (ראו בבא בתרא ס, ב).

יין הבדלה

במוצאי שבת שבתוך תשעת הימים מותר למבדיל לשתות מהיין שהבדיל עליו. אפשר לשתות את כל היין שבכוס, אך עדיף להבדיל על מיץ ענבים, שאינו משמח. יש מיוצאי אשכנז שנוהגים שאם יש שם קטן שהגיע לגיל חינוך לברכות הנהגין ועדיין לא הגיע להבנת האבל על ירושלים (בין גיל שש לתשע), שיכוון המבדיל בברכת הגפן עבור הילד, והילד ישתה את היין. אבל כשאין שם ילד בגיל זה, ישתה המבדיל את היין (רמ"א תקנא, י, ומשנה ברורה ע).

יוצאי אשכנז שרוצים לשתות את יין ההבדלה רשאים, שכן כתב הרמ"א (דרכי משה תקנא, ט, בשם מהר"ל), שגדול יכול לשתות לכתחילה את יין ההבדלה, שאם בסעודת מצווה מותר לשתות יין, קל וחומר להבדלה, שבה המצווה היא לשתות יין. ולכן בפניני הלכה (זמנים ח, יג) כתבתי ששותים את יין ההבדלה בלא חלוקה בין העדות, ורק בהערה הזכרתי שרבים מיוצאי אשכנז מעדיפים כשאפשר לתת את היין לקטן שהגיע לחינוך.

בנייה ושיפוצים

מותר בתשעת הימים לבנות בתים, אבל אסור להרחיב דירה או מרפסת בלא שיהיה בכך צורך חיוני. וכן אסור לסייד ולצבוע את קירות הבית, או לעשות שיפוצים שנועדו לנוי או למותרות שאין בהם צורך הכרחי, כמו החלפת ארונות, וילונות ותריסים. וכאשר דחיית עשייתם לאחר תשעת הימים עלולה לגרום להפסד גדול, מותר לעשותם.

לצורך מצווה, כגון בניית בית כנסת, מותר אף לסייד ולצבוע, ולהתקין וילונות ותריסים. וכל דבר שהוא לצורך רבים, כגון בית ספר, נחשב צורך מצווה לעניין זה. נוהגים שלא להיכנס לדירה חדשה, קנויה או שכורה, בתשעת הימים. אבל אם עיכוב הכניסה גרום להפסד גדול, מותר להיכנס.

משא ומתן

הורו חכמים למעט במשא ומתן בתשעת הימים, ובכלל זה להימנע ממשא ומתן של שמחה. כלומר, אין קונים דברי מותרות כגון תכשיטים, בגדים, כלים נאים, רהיטים חדשים ומכונית משפחתית. בנוסף, הורו חכמים שטוב למעט גם בקניית דברים שאינם משמחים. לדוגמה, אדם שרגיל אחת לכמה שבועות לערוך קניות גדולות של מזון ושאר צורכי הבית, לכתחילה טוב שיבצע את הקנייה לפני או אחרי תשעת הימים (על פי שולחן ערוך תקנא, ב; משנה ברורה יא, יג). אמנם אדם שנפלה לידו הזדמנות לקנות דבר משמח במחיר זול במיוחד, ויש חשש סביר שאם ימתין עד לאחר תשעה באב יפסיד אותו - רשאי לקנותו בתשעת הימים, ויתחיל להשתמש בו רק לאחר תשעה באב.

קניות באינטרנט

שאלה: האם אפשר לבצע קניות באינטרנט בתשעת הימים, כאשר ידוע שהמוצרים יגיעו לאחר תשעה באב? ומה דין קניות שהזמנתי לפני תשעת הימים והגיעו בתשעת הימים?

תשובה: בכלל ההוראה למעט במשא ומתן ולהימנע ממשא ומתן של שמחה, יש להימנע מביצוע קניות בתשעת הימים. ואף שהמוצרים יגיעו לאחר תשעה באב, עצם חוויית הקנייה, גם דרך האינטרנט, היא בכלל משא ומתן, ויש בה צד של שמחה וביטול האבלות. אומנם מוצרים שאין בהם שמחה, ואין אפשרות לדחות את ביצוע קנייתם לאחר תשעה באב, אפשר לקנותם בתשעת הימים. במקרה שמוצרים שהזמנו לפני תשעת הימים הגיעו בתשעת הימים, כדי להימנע מהשלב האחרון והמשמח במיוחד של המשא ומתן, יש להימנע מלפתוח את החבילה עד אחר תשעה באב. ורק אם יש בכך צורך גדול, מותר לפתוח את החבילה בתשעת הימים.

שמיעת מוזיקה בשלושת השבועות ובתשעת הימים

שלושה סוגים של שירים ומנגינות ישנם: האחד הוא שירי שמחה, דוגמת שירי חתונה, שמהם יש להימנע מתחילת שלושת השבועות. השני, שירים שאין בהם לא שמחה מיוחדת ולא עצב מיוחד, ובכללם רוב השירים כיום, וכן רוב היצירות הקלאסיות, ומהם יש להימנע מראש חודש אב. השלישי, שירים עצובים דוגמת שירי אבל על אדם שמת או על החורבן, שאותם מותר לשמוע גם בתשעת הימים.

אומנם חשוב להדגיש שכאשר שומעים מוזיקה בקול רם, גם כאשר היא סתמית, העוצמה נותנת לשיר

חגיגיות, והרי הוא נעשה כשיר של שמחה. לכן גם שירים שמותר לשמוע בשלושת השבועות או בתשעת הימים, אין לשומעם בקול רם.

אירועים חינוכיים־תרבותיים

שאלה: האם מותר לנגן ולשיר באירוע חינוכי־תרבותי בתשעת הימים?

תשובה: מותר בתנאי שאלו מנגינות ושירים שמתאימים לאופיים של תשעת הימים, שמבטאים את הצער על החורבן ומבטאים כיסופים לבניין התורה, העם והארץ (ראו פניני הלכה זמנים ח, ד).

איסור כיבוס

אמרו חכמים במשנה (תענית כו, ב) שאסור לכבס בגדים בשבוע שחל בו תשעה באב. וזה אחד מביטויי האבלות, שמתוך צער והזדהות עם הנפטר או עם חורבן הבית, האדם מפסיק לטפח ולפנק את עצמו. בכלל האיסור גם גיהוץ בגדים או כיבוסם בכיבוס יבש. גם כיבוס בגדים כדי ללבושם אחר תשעה באב אסור, משום שהמכבס נראה כמי שמסיח את דעתו מהאבלות על החורבן.

זמן האיסור למנהג אשכנז ורוב יוצאי ספרד

רוב יוצאי ספרד נוהגים כדין המשנה, שאיסור כיבוס חל רק בשבוע שחל בו תשעה באב, והשנה שתשעה באב חל ביום ראשון, האיסור הוא רק ביום תשעה באב עצמו. יוצאי אשכנז נוהגים להחמיר באיסור כיבוס מראש חודש אב, ורק לכבוד שבת חזון נוהגים ללבוש בגדי שבת מכובסים ומגוהצים.

מנהגי מרוקו, ג'רבה ולוב

חלק מקהילות מרוקו וקהילת ג'רבה נוהגים להחמיר מב' באב (ברית כהונה אורח חיים ר, ט). יוצאי לוב נוהגים כיוצאי אשכנז להחמיר בכל תשעת הימים.

איסור לבישת בגדים מכובסים והבגדים המותרים

בכל הימים שאסור לכבס, כל עדה לפי מנהגה, גם אסור ללבוש בגד מכובס. וכן אסור לפרוש מצעים מכובסים על המיטה, או מפה מכובסת על השולחן, או להתחיל להשתמש במגבות מקלחת מכובסות. אומנם מותר ללבוש בימים אלו לבנים וגרביים מכובסים ולהחליף מגבות ידיים שנזדחמו, כי מאחר

שרגילים להחליפם לעיתים תכופות, אין בהחלפתם תענוג או פינוק אלא רק הסרת מיאוס. בשעת הצורך, אם לא נותרו לבנים נקיים, מותר לכבסם. בגדים ומצעים של תינוקות וילדים שרגילים ללכלך את בגדיהם אינם בכלל האיסור.

לבישת בגדים חגיגיים

כיוון שבתשעת הימים יש למעט בשמחה, לכל המנהגים, מיום ב' באב, אין לובשים בגדים חגיגיים כבגדי שבת, אפילו אם אינם מכובסים. לקראת ברית מילה האב והאם, המוהל והסנדק מתרחצים ולובשים בגדי שבת, ובשעת הצורך הגברים מתגלחים ומסתפרים עד שבוע שחל בו תשעה באב. והקרובים להורים בדרגה ראשונה, כהוריהם ואחיהם, רשאים ללבוש בגדי שבת, אבל אין מסתפרים. ושאר המזומנים לובשים בגדים מכובדים, אבל לא בגדי שבת גמורים (פניני הלכה זמנים ח, ט). וכן הדין לגבי פדיון הבן, שבו בעלי השמחה הם האב, האם והכהן.

רחצה - מנהגי המקילים והמחמירים

אף שמצד תקנת חכמים איסור הרחיצה חל בתשעה באב בלבד, נהגו הראשונים להחמיר ברחיצה גם בימים שלפני תשעה באב. למעשה, שני מנהגים עיקריים רווחו בקהילות ישראל.

המקילים נהגו שלא לרחוץ במים חמים בשבוע שחל בו תשעה באב, ומרחיצה בקרים לא נמנעו כלל. והמחמירים לא רחצו אף בקרים במשך כל תשעת הימים, ורק לקראת שבת חזון התרחצו מעט במים קרים.

כיום, בעקבות השינויים הגדולים בהרגלי הניקיון, המחמירים נוהגים שלא לרחוץ רחצה של תענוג במשך תשעת הימים, אבל אין נמנעים מרחצה לצורך ניקיון בפושרים עם סבון ושמפו, באופן שמצד אחד אין הנאה מהרחצה, ומצד שני גם לא סובלים ממנה, וכל מגמתה היא לשם ניקיון. והמקילים נוהגים כך רק בשבוע שחל בו תשעה באב, והשנה אין לכך משמעות, מאחר שתשעה באב חל ביום ראשון.

המחמירים - יוצאי אשכנז, צפון אפריקה ובבל

יש טועים לחשוב שכל יוצאי ספרד והמזרח מקילים, אולם בפועל גם בקהילות רבות של יוצאי ספרד נהגו להחמיר, כך שבפועל ברוב קהילות ישראל נהגו להחמיר שלא לרחוץ לתענוג בכל תשעת הימים. כך נהגו ברוב קהילות צפון אפריקה, וכן נהגו בבבל (בן איש חי דברים טז). מנהג המקילים היה רווח בקהילות יוצאי ספרד בסביבות ארץ ישראל (שולחן גבוה תקנא, מט) ובמקצת קהילות בצפון אפריקה.

שחייה בבריכה

כאשר המטרה היא בילוי, גם למנהג המקילים מראש חודש אסור, מפני שכבר מתחילת חודש אב צריך למעט בשמחה. ואם המטרה בריאותית, כדרך אנשים שרגילים לשחות בכל יום כחצי שעה בבריכה, מותר עד שבת חזון.■

הצלחת לסיים
עשר מסכתות?

בוא ללמד אותם על
המתיקות של דף גמרא

חינוך האתגר הבא שלך!

בהרצוג נלווה אתכם לאורך כל הדרך להצלחה

הסבת
אקדמאים
להוראה

תואר
שני

תואר
ראשון

יום
היכרות
י"א אב
5.8.25

הרצוג. לדעת. לחנוך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הרב רועי זאגא והרב **בועז מלט**

בין מדיניות לפוריות

הצעת החוק שמסדירה לקיחת זרע מחללי צה"ל עלולה להפוך את התופעה של נשים רווקות שמתירות לעצמן להרות לנפוצה יותר, ולכן אינה עומדת בקריטריונים שקבעו גדולי הפוסקים לחקיקה שמצמצמת איסורים באופן חלקי – תגובה

בפתח הדברים ברצוננו להבהיר שאנו מעריכים מאוד את פועלם של רבני מכון פוע"ה ככלל והרב אריה כ"ץ בפרט. עזרתם למשפחות רבות בישראל להביא ילדים לעולם ראויה להערכה גדולה. ולגופם של דברים.

1. ההיבט ההלכתי: הרב אריה כ"ץ כתב כי נטילת הזרע מהחלל והשימוש בו אינם אסורים במקרה של הסכמה מפורשת, לפחות לפי דעות מסוימות, על אף שהדבר אינו מומלץ. כמקור לדבריו הפנה למאמרו של הרב ליאור שגב בתחומין מד.

המעין במאמרו החשוב של הרב שגב יראה כי הוא הציע היתר הלכתי ללקיחת הזרע במקרה של הסכמה (סוגיית ניוול המת), אך כלל לא עסק בשימוש בזרע ובנושאים ההלכתיים הכרוכים בו (איסור ההנאה מן המת, וההפריה לפנויה). ניתן לקרוא עליהם במאמרנו בתחומין מד. איננו מכירים אף פוסק בעל שם שהתיר לקיחת זרע לאחר מיתתו והפרייתו לפנויה. בין גדולי ישראל שאסרו זאת נמנים הגרש"ז אוירבך והרב מרדכי אליהו, וייבדלו לחיים טובים גם הרב דב ליאור, הרב יעקב אריאל, הרב אשר וייס והרב יגאל שפרן.

2. מדיניות נכונה: הרב אריה כ"ץ הציג את הדברים כך שהמצב היום פרוץ לחלוטין בכל התחומים, הן בכריתת האשכים, הן בשימוש בזרע החללים לפנויות, והן בתופעה הכללית של פנויות הנוטלות זרע מבנק הזרע. מדבריו עולה שהצעת החוק תגרום אך ורק לצמצום התופעות השליליות.

גם אנו סבורים שיש לתקן את המצב הפרוץ הקיים. אולם בשונה ממכון פוע"ה שעוסק בפוריות, אנו מכון העוסק בעיצוב מדיניות על פי תורה, וככזה אנו רואים את הנזקים שעלולים לצמוח מהצעת החוק בנוסח הקיים. בשונה מלקיחת הזרע מחללי צה"ל, שהיא אכן פרוצה כיום, השימוש בזרע של חללי חרבות ברזל לפנויות טרם התרחב. למעשה, רק לאחרונה התיר בית המשפט שימוש ראשון בזרע של חלל רווק, וזאת בשני מקרים בלבד. כיום כל מקרה של חלל רווק דורש הליך בבית המשפט

דעות

תגובת רבני מכון פוע"ה:

תודה לרבנים זאגא ומלט על תגובתם החוזרת. נפתח במשפט מתגובתם שלעניות דעתנו הוא לב ליבה של המחלוקת: "בשונה ממכון פוע"ה שעוסק בפוריות, אנו מכון העוסק בעיצוב מדיניות על פי תורה". בניגוד לדברים, מכון פוע"ה אינו מכון "שעוסק בפוריות", אלא עוסק ב"פוריות ורפואה על פי ההלכה". ככזה, אנו משתדלים לשלב ביחד את הבידורים ההלכתיים המקיפים עם הבנה מעמיקה של המציאות.

אחד המשפטים שנהוג לומר אצלנו בפתיחת קורס פסיקה מעשית בטהרת המשפחה הוא שמי שנבחן בהלכות טהרת המשפחה וחושב שמדי לאחר מכן הוא יכול לפסוק למעשה בהלכות אלו, מראה שאינו מבין כלל מהי פסיקה הלכתית. ממכון שמטרתו "עיצוב מדיניות" (ולא רק כתיבה בית־מדרשית) מצופה קודם כול להכיר את המציאות לפרטיה, מה שלצערנו אינו משתקף גם בתגובה זו. בראש ובראשונה, יש לצפות ממי שרוצה להשפיע על החקיקה, שיהיה נוכח במקום שבו מתרחשת חקיקה זו, קרי ועדת הבריאות של הכנסת, שבה התנהלו דיונים רבים בעניין (ובה הצלחנו בשיתוף גורמים נוספים לסכל חקיקת חוק גרוע שהיה פורץ את הגדר כמעט לחלוטין).

לגופו של עניין, הצעת החוק הנוכחית נוסחה בהתייעצות עם גדולי הפוסקים, בהם הרב יעקב אריאל, הרב אליקים לבנון, הרב אליעזר איגרא והרב שמואל אליהו, וזכתה להסכמתם.

המחשבה כאילו אם נחוקק חוק נפתח את הדלת בפני אלפי רווקות שסירבו להשתמש בתרומת זרע ועכשיו תצטרפנה למעגל הילודה החד־הורית היא מחשבה מופרכת

	הרב אריה כץ והרב ליאור שגב
ומנותקת מהמציאות. למרבה הצער, המציאות כיום היא שרק נשים רווקות בודדות עומדות בניסיון, וגדר זה נפרץ כבר מזמן. עוד אפשרות חוקית (שברוך ה' אינה קיימת בזמניות גדולה כל כך) בוודאי לא תשנה את התמונה.	
הטענה שהאפשרות לזכות במעמד של יתום צה"ל תעודד נשים להשתמש בזרע מנותקת גם היא מהמציאות. נכון לעכשיו, הכרעת בית המשפט העליון מלפני כמה חודשים נותנת מעמד של יתום צה"ל לילד שנולד מזרע החלל, כולל הכרה ותמלוגים כספיים. לעומת זאת, הצעת החוק שהוגשה קובעת בפירוש שלא יינתן לו מעמד כזה.	
בניגוד לטענות רבני תורת המדינה, אם הצעת החוק הנוכחית תיגנו, הדבר לא יעצור את שטף תרומות הזרע מן המת. הצעת החוק היא זו שמטרתה לגדור את הדברים. אנו עומדים רגע לפני השיטפון, ובלי הצעת חוק מסודרת - השיטפון יקרה (בקשר לניוול המת בכריתת הזרע אחרי הפטירה - השיטפון כבר אירע).	
ונסיים בהתייחסות לדברי בעל העקדה: הפשיעה כאן היא ציבורית, לא פרטית. הטענה שמדובר "רק" בפסיקת בתי המשפט (מדוע זה אינו ציבורי?) מתעלמת בתי מכך שבמקרה הנוכחי פסיקה זו משקפת מוסכמות ציבוריות שכבר קיימות במקרים רבים.	
אנא אל תהיו רבי זכריה בן אבקולס המודרני, שחששותיו מגושפנקא לדברים אסורים הביאו את החורבן.	

הכותבים הם חברי בית המדרש 'תורת המדינה'

נועה איתם

תורה ומדים

הוויכוח על חוק הגיוס מגיע שוב לנקודת רתיחה, אבל פתרון מוצע אפשרי יהיה לחתור לעיגון מעמד לימוד התורה לצד חובת שירות, בלי להיכנע לפופוליזם ובלי לפגוע בשוויון. המטרה: פתרון מאוזן שיזכה ללגיטימציה ציבורית וחוקית

נסיעה לחו"ל תתאפשר, בתנאי שהמשתמט משירות יסדיר מראש באמצעות הוראת קבע את תשלום הקנס לכל תקופת היעדרותו.

זו ענישה מרתיעה שאינה דורשת מאבקים וכליאה, וגם אינה מצריכה הקמת מנגנון מיוחד. היא הוגנת, כיוון שראוי שמי שאינו משרת ישלם את משכורתו של מי שמגן עליו, וייקנס על כך שהוא עושה לביתו בזמן שאחרים ממלאים את חובתם ועושים למען הכלל.

במקביל, ראוי כמובן לתגמל חיילים המשרתים שירות ממושך ומשמעותי, ולתת להם קדימות בלימודים אקדמיים, במרכזי דיור ובהנחה ממיסוי, בהוקרה על התמסרותם להגנת עמם. מי שיבחר לעבור על החוק ולא יתגייס לשירות צבאי או לאומי, לא רק ישלם קנס כבד, אלא גם ידע שבחירתו תפגע בסיכוייו בכל מקום שבו תיבחן זכאותו ליהנות ממשאבי המדינה.

נהג כי כן, שתי הצעות חוק שחלות על כלל האזרחים, מבטאות את ערכי המדינה, משקפות את דעת רוב הציבור, ועשויות ליישב את המחלוקת הקשה הזאת. לפעמים גם להדיטות יש מה לתרום.

כשם שהיא מתקצבת את המוסדות להשכלה גבוהה. ההכרה בחשיבותו הלאומית של לימוד התורה תגרום גם לדחיית שירותו הצבאי של מי שמקדיש את עצמו ללימוד. הדחייה הזאת תחול על חניכי המכינות הקדם צבאיות, ועל בני ישיבות ההסדר והישיבות הגבוהות, הציוניות והחרדיות.

וכעת לחוק הגיוס. כל מי שהתורה אינה אומנותו, יתגייס לשירות צבאי או לאומי. משרד הביטחון יחויב לדאוג לכל צרכיו של המתגייס, הפיזיים והרוחניים. הרבנות הצבאית תהיה הפוסק האחרון בכל סוגיה הנוגעת לצרכים הדתיים, שירות בהפרדה מוחלטת בין המינים, מזון מתאים, ופקודות על פי ההלכה. מי שלא יתגייס לצבא למרות שאינו לומד תורה ואינו זכאי לפטור על פי הכרעת ועדה שתוסמך לכך, יחויב לשלם קנס חודשי בגובה משכורת צבאית עד הגיעו לגיל הפטור משירות.

המשכורת הצבאית לחייל עורפי היא בערך 1,400 ש"ח לחודש, וזה מה שישלם כל מי שאינו משרת - ערבי, חרדי או סתם סרבן. לא יהיו סנקציות ועונשים שאינם ממין העניין, כגון שלילת רישיון נהיגה או מניעת תמיכות הנובעות ממצב סוציאי־אקונומי. גם

את המחלוקת הזאת בבת אחת, וגם לא נכון לעשות כן, כאשר הדעות כל כך קוטביות. כדאי להגיע להסכמות בתחומים ספציפיים ולקבע אותן בחקיקה, עד שבהדרגה ייפתרו המחלוקות ונגיע לחוקה מוסכמת. הדיון עם החרדים ממקד אותנו ביחסה של המדינה היהודית ללימוד התורה, ועל כולנו להודות להם על כך. התורה היא מרכיב חיוני בזהות העם היהודי ובקשר שלנו למקום הזה. רבות המחלוקות סביב דרכי לימוד התורה, אבל נדמה שקיימת היום הסכמה רחבה בציבור באשר לעצם חשיבות הלימוד. הגיע הזמן, אם כן, לחוקק את חוק יסוד: לימוד התורה. חוק זה יקבע את מעמדו של לימוד התורה כערך עליון בזהותה היהודית של המדינה.

אפשר לדון אם לפתוח אותו ב"אין אומתנו אומה אלא בתורתה" או ב"תורה ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקב", אבל המשמעות המעשית של כל ניסוח שייבחר תהיה מחויבות של המדינה להנחלת לימוד התורה. מחויבות זו תשתקף בתוכניות הלימודים של משרד החינוך, שיחייבו לפחות 8 שעות שבועיות במקצועות התורה בכל בתי הספר. המדינה תתמוך מתוקף חוק זה באברכים ותסדיר את תקציבי הישיבות,

אנו באנו ארצה לבנות ולהרוס

הרב קוק חזה בדיקנות מדהימה את הייאוש, הדכדוך והפילוג שמציפים את החברה הישראלית. על פוסט־ציונות, ניתוח אלילים והראייה לרחוק של הראי"ה

אור: שאל נרד

שמנותקת מארץ וגוף, כך, וביתר שאת, אין קיום למדינת חולין שמנותקת מרוח. מה שנבנה על בסיס הניתוק הזה גם הוא אינו אלא אליל, אליל של חומר במקום אליל של רוח, ומנבא הרב קוק בחוכמתו שבזו פסל החול הזה יהיו הראשונים לנתן אותו. זוהי תופעת הפוסט־ציונות, זוהי התופעה של אנשים עתירי זכויות במדינה שהפכו לראשי מבקריה ומוציאי דיבתה, רבים מהם, הם או ילדיהם, כבר אינם רואים בה את ביתם.

זה אולי השורש הרוחני של מעשה החרבת גוש קטיף על ידי מי שהגה והנהיג את הקמתו. בפיהם של כל אלה הסברים רבים, אבל הרב קוק טוען שכל זאת מפני שבעומק נפשם הם חותרים אל האחדות ואינם יכולים לשאת את הפסל החומרי שהקימו במו ידיהם. מדינת ישראל בלי רוח - כמו בגדים על בובה בחלון ראווה, יפים וחסרי חיים.

אוירת ייאוש

לאחר מכן עובר הרב קוק לנתח את אוירת הייאוש הצפויה להיות בימי האכזבה ממדינה שאין לה דבר עם הרוחניות, והוא מתאר כמעט לפרטים את האווירה בקרב רבים מהמשוררים והסופרים, ואת הפילוג החברתי הפנימי.

מזמר לקרוא איך הוא הטיב לחזות חלק נכבד מהאווירה הציבורית ובעיקר התקשורתית של היום: "אז מתעוררות מלחמות המפלגות והמעמדים, והמלחמות הקשות והאכזריות מרעילות את נעיות החומריות. קשה לאדם ליהנות מסעודתו אם בידו האחת הוא אוזח את הפרוסה ובידו השנית חנית ורובה לבתק את חברו, הבא גם הוא לנגדו מזוין לגזל את הפרוסה מידו. ומצד השני החומריות כשהיא לעצמה נעשית לאה, מאין קורטוב של רוחניות אמיתית, ואכולי ספק ונגועי שעמום אינם מוצאים דרך אחרת אלא איבוד עצמם לדעת. והספרות עוד באה ומוסיפה שמן על המוקד, כמעט מכל שיר ושיר, מכל סיפור וציור בוקעת ועולה אנקת חלל, הקורעת שמיים מעל ומפעפעת כארס מתחת עד קצווי שאול. החוקרים מבקשים איזה תכלית לחיים ואינם מוצאים, אין קו של אור להאיר ולחמם את הנפש הרועדת מקור. גם מקול המחרפים והמגדפים, החצופים ועזי הפנים, אתה שומע תרעומות של איוב, הסובל ייסורים אין קץ ומרוב כעסו הוא נכון לרמוס, לטרוף ולהשחית את הכול".

ומה בסוף?

אבל הרב קוק, כדרכו, רואה גם בתהליך ההתפוררות הזה הכנה למקום שלם יותר: "כך הולכים פושעי ישראל ושוברים בעצמם את אלילי הזמן, שוברים ומנפצים ומנקים את המקום מהרוחניות המזויפה ומהחומריות הריקה והשפלה ומפנים דרך לקדושה העליונה. שתשלח היא את אורה להשיב לב בני ישראל אל אמונת האחדות". האחדות, לדברי הרב קוק בהמשך המאמר, איננה דוגלת בתרתי דסתרי, היא לא נבהלת מהפער שבין הרוח לחומר. אדרבה, היא מאמינה שחיבור שלם בין הכוחות הללו הוא הכרח בקיומו של העם היהודי, גוף לאומי עם נשמה, תסיסה של חיים לאומיים שמאחוריה דחף של שליחות ערכית מלאת אמונה. ■

בדיוק מאותה סיבה שאין קיום ליהדות רוחנית שמנותקת מארץ וגוף, כך, וביתר שאת, אין קיום למדינת חולין שמנותקת מרוח. מה שנבנה על בסיס הניתוק הזה גם הוא אינו אלא אליל, אליל של חומר במקום אליל של רוח, ומנבא הרב קוק בחוכמתו שבזו פסל החול הזה יהיו הראשונים לנתן אותו. זוהי תופעת הפוסט־ציונות, זוהי התופעה של אנשים עתירי זכויות במדינה שהפכו לראשי מבקריה ומוציאי דיבתה

סולדים מהפסל הרוחני שקם בגלות. ניפוץ הפסל הזה מתרחש באופן עוצמתי מאוד, כלשון הרב קוק: "פושעי ישראל סוף סוף גם הם בני עם אחד, גם הם אינם יכולים לסבל את השניות, ועל כן הם מקדימים בעבודת הנתיצה... נותצים הם מתחילה את הרוחניות החלוקה מעל החומריות וסותרת לה. בבקורת עזה הם מבקרים אותה ומראים את כל שקרה והפסדה. מנתצים ומשברים הם רוחניות זו בקנאות המיוחדת לעם ישראל ושומחים רגע לראות כי האליל של הרוחניות היה למעי מפלה".

הרב קוק מתאר בהמשך דבריו כיצד מנפצי הפסל הרוחני מדמים לעצמם שכבר הצליחו להחריב את הרוחניות מן העולם, בשעה שלמען האמת הצליחו להחריב רק את הרוחניות הדמיונית, זו שחושבת שהיא יכולה להתקיים בעולם בלי בסיס חומרי. אבל הרוחניות הזאת קיימת, תובעת את שלה, והעולם אינו יכול להתקיים בלעדיה, בוודאי לא המדינה שעתידיה להקים הציונות החילונית.

פוסט־ציונות

והנה מגיע השלב הבא, לשחלק ניכר ממנו אנחנו עדים היום: "ואחרי שגמרו את עבודת הנתיצה של אליל הרוחניות, הם על כורחם באים לנתן גם את אליל החומריות, כי אחרי שהחומריות נפרדת מהרוחניות גם היא אינה אלא אליל ואין לה זכות הקיום".

בדיוק מאותה סיבה שאין קיום ליהדות רוחנית

שביהדות יש אהבה ויראה, הרמוניה, אחדות הכוחות ולא ריבוי כוחות. מכאן גם האמונה הבלתי־מתפשרת בשלום אמת שיהיה באחרית הימים. הקדוש ברוך הוא שמו שלום, הכול בא ממנו והכול עתיד להתאחד. לכן גם השפה הזווגית היא שפת השלום, שלום בית, ולא שפת הגישור.

על פניו אחדות היא האמונה היהודית, ושניות היא האלטרנטיבה הזרה לנו. אלא שבמאמר "אחדות ושניות" מראה הרב קוק שבמהלך ההיסטוריה אנחנו עצמנו כעם נשאבנו אל השניות, אל האדרת כוח אחד על חשבון האחר.

פסל הרוח

הרב קוק קובע שהיהדות במהלך גלות יצרה סוג של שניות, שהרי בכל השנים הארוכות ההן לא היו לנו כעם ממדים גשמיים, לא מדינה ולא ארץ, לא צבא ולא מערכת כלכלית, היינו למעשה עם של רעיון רוחני בלי הגשמה מעשית. החילוניות שעזבה את עולם התורה - וכשמה כן היא, חילוניות מלשון חולין - הרימה את דגל החול. היא עשתה זאת בין השאר מפני שזיהתה שיש כאן שניות - קם סוג של פסל רוחני, עם שבהיבט הלאומי מנותק מכל ממד גשמי ומעשי, וחי רק על הפן הרוחני של התורה.

עמידתה של האומה רק על הרגל הרוחנית שלה, עם כל חשיבותה, היא שניות, ואפילו החילונים, בשל היותם יהודים, אינם מוכנים לשאת את השניות הזאת, דווקא בשל השורש היהודי שלהם הם

נבואה מתוך חוכמה

בספר 'מאמרי ראי"ה' כונסו מאמרים ונאומים חשובים של הרב קוק, ויש בהם לא מעט מאמרים שצופים את העתיד בדיוק מדהים. היום, במרחק כמאה שנים מכתירת המאמרים, אנחנו יכולים לראות במו עינינו את התגשמותם.

אחד המאמרים המכוננים הללו הוא המאמר "אחדות ושניות", שמתאר תהליך עמוק וארוך שהתרחש והתפתח לאורך זמן בעם ישראל. המאמר מצליח לזהות תופעות שאנחנו מכירים מקרוב כמו פוסט־ציונות, תהליכי ייאוש מהמדינה שניכרים דווקא אצל אנשים שהיו ממקימי המדינה או תרמו שנים רבות מחייהם לביטחונה, כמו גם את רוח הנכאים, הדכדוך והייאוש שיהיו מנת חלקם של אנשי תרבות ויצירה רבים, סופרים ומשוררים, מחזאים ותסריטאים, שייצרו אומנות של צער חסר תקווה. את כל זה חזה הרב קוק לא כנביא אלא כחכם שעדיף מנביא, שמנתח את המציאות הפנימית ויודע לאן היא מובילה.

אבל נתחיל בהתחלה.

שניות

שם המאמר הוא "אחדות ושניות" (מאמרי הראי"ה, עמ' 234), ועל מנת להעמיק בו יש להבין את המושגים הללו, אחדות ושניות. ככלל, ניתן לומר שהאמונה שלנו היא אמונת האחדות, והעבודה הזרה לסוגיה השונים מאמינה בשניות. היום אנחנו מתקשים להבין את כל עולם העבודה זרה, נראה לנו רחוק ולא מתקבל על הדעת לסגוד לאלילים, אבל לתפיסה האלילית יש היגיון שהצמיח אותה.

העולם שלנו מלא ניגודים וסתירות. האדם מורכב מטוב ורע, מגוף ונשמה, מתכונות שסותרות זו את זו. האנושות בנויה מאנשים שונים ומנוגדים זה מזה בתכלית, ואפילו בעולם החומר יש הפכים כמו אש ומים. קשה להאמין שכל הניגודים הללו מונעים על ידי אותו מנגנון פועלה, והמסקנה הפשוטה היא שעל העולם שלנו פועלים כוחות שונים ומנוגדים. אל הוא כוח, אלילים הם כוחות רבים, שסותרים זה את זה ואף נלחמים זה בזה.

זו היא תפיסת השניות, האמונה בריבוי. על פי התפיסה הזאת על האדם לבחור לו אליל, כוח שאיתו הוא מזדהה, ערך שאליו הוא נמשך, ואין כל יומרה לאחד בין הערכים השונים וליצור הרמוניה ביניהם. בעומק התפיסה גם לא ייתכן שלום בעולם, כי יש מתח מובנה בין עמים שונים, ולכל היותר נלמד להסתדר יחד (כל פילוסופיית הגישור יושבת כך או אחרת על הבסיס הזה).

אחדות

האמונה היהודית היא אמונת האחדות. היא לא מתווכחת עם המציאות שזיהו אנשי השניות. אכן העולם מלא סתירות, אלא שגם הסתירות הללו נובעות ממקור אחד, ריבוננו של עולם שהוא בעל הכוחות כולם. על פי האמונה הזאת אין ערך אחד חשוב, הכול בעל ערך, ולכן בתורה יש סל ערכים הרמוני ושלם.

בניגוד לנצרות שדברה רק על ערך האהבה, ובניגוד לאסלאם שמעלה על נס את החרב והגבורה, הרי

הבינה המלאכותית כחברותא

אם נרצה ואם לאו, הבינה המלאכותית כבר הפכה לעובדה מוגמרת. פרט לצורך לעגן את יחס ההלכה אליה, היא מאתגרת את אופן לימוד התורה המסורתי. עלינו להפוך אותה למעין חברותא, לנצל את יתרונותיה כדי לגדול בתורה, ולהיזהר מפני החולשות שהיא עלולה לפתח בקרבנו

הבינה המלאכותית. הראשון הוא משימתה הגדולה להדריך, לפסוק ולקבוע מהם מצוותיה ואיסוריה של תורה ביחס ל־AI. כיצד מיישמים את יסוד דיני נזיקין - אדם מועד לעולם - בעולם שבו האדם אינו מסוגל להיות אחראי מראש לתוצאותיה של הבינה המלאכותית? אילו שינויים בהלכות נזיקין נדרשים כדי לבטא את עצמאותה של הבינה המלאכותית? עד כמה פעולותיה של הבינה המלאכותית העצמאית, בעיקר בבית חכם ובעולם שבו מחוברים חיישנים וצ'פים למוחו של האדם, הן מלאכה לגבי דיני שבת?

האם יש השפעה לדמות אדם המתוארת על ידי בינה מלאכותית על דיני לשון הרע, רכילות והלבנת פנים? מהם אמות ושקר ביצירות של בינה מלאכותית? האם הלכות ייחוד, איסור ניאוף וכדומה מושפעים מהדמיון המתקרב והולך בין המציאות הריאלית ובין המציאות הווירטואלית? האם הגדרת מציאויות שונות כפיקוח נפש תיעשה על ידי הבינה המלאכותית, ומה תהיה משמעותה ההלכתית? האם

טוב לאדם לראות כיצד הבינה המלאכותית מציעה לקרוא את הסוגיה, לפסוק את ההלכה, לפרש את הפסוק וכדומה, אך לעולם נותר חוש הביקורת במוחו, והבחירה בין האפשרויות השונות בנפשו. בדרך זו אפשר שתלמוד התורה שלנו יגיע למחוזות רחוקים בהרבה ממה שיכולנו להגיע לבד

אפליקציה לטיפול פסיכולוגי של בינה מלאכותית היא כלי לגיימיז, או שההלכה תגדיר אותה כגנבת דעת מעוותת מאוד וניצול מצוקה עם סיכונים גדולים, ותאסור זאת? ועוד ועוד. סוגיות אלה הולכות ונערמות, וקשה לי כבר למנות כמה מהן הגיעו אליי ולתאר את העיסוק המתמיד בהן.

שאל את ה'ז'

הרובד השני הוא רובד פסיקת ההלכה עצמה, ותפקידו של הרב. לפני כמה עשרות שנים, כאשר מנועי החיפוש ברשת ומאגרי המידע באו לעולם, נערכו אין־ספור דיונים בשאלה האם תם זמנו של פוסק ההלכה, שהלוא כל אחד יוכל למצוא את התשובות לשאלותיו אצל הרב הווירטואלי. דומני שהמציאות לימדה אותנו שלא כך הם פני הדברים, ולהפך - המפגש עם הרב הלך והתעצם, גם בשל הבקשה לעשות סדר בין התשובות השונות שניתנו לשאלות שונות, וגם בשל העובדה שיש צורך ביותר מתשובה טכנית למציאות מסוימת.

גם לעולם הרגש, האמפתיה, עצם השיח,

הדיאלוג, ואפילו לשפת הגוף יש משמעות גדולה. אין אנו יודעים עדיין אם יתרחש אותו הדבר בעולם הבינה המלאכותית, או שאנו נמצאים בסדר גודל אחר לגמרי של האירועים. לא זו בלבד, אלא שכעת מופנית השאלה גם לרב עצמו - עד כמה הוא יכול להשתמש בכלי הזה כדי לראות לאן ההלכה נוטה ומהי עמדת הפוסקים השונים, ועד כמה פסיקת ההלכה היא מלאכת יצירה העומדת בפני עצמה, שאסור להעביר את האחריות עליה לעולם הבינה המלאכותית, והיא נותרת ומוטלת על הרב עצמו. הדבר מעביר אותנו לרובד השלישי, שהוא מטבע הדברים הקרוב ביותר לעולמי כראש ישיבה, והוא סוגיית תלמוד תורה. קיומה של הבינה המלאכותית קורא תיגר על התפיסות הקודמות שלנו בנוגע לידע, הבנה, היעדים של הלימוד, הבחינה והבקרה, ועוד ועוד. הנטייה הטבעית הראשונית היא לנווט בתוך המים הסוערים והגלים המטלטלים באותה דרך שעשינו עד כה: ביסודו של דבר הלימוד הוא מה שנמצא בעולמו הפנימי של האדם ולא במכונות, הידע נוצר כתוצאה מהבנה עצמית מעמיקה, חזרות, שינון, ושלפיה בהקשר המתאים. תלמוד תורה אינו מכון לשכל בלבד, כי אם לעולמו האמוני, המוסרי, המידותי של האדם, ואת כל אלה אין אנו משיגים בעזרת מחשבים, והשבת הנפש, כמו גם שמחת הלב, נוצרות בדרך הישנה, הטובה והבטוחה. זו לא רק עמדה שמרנית מצד עצמה (אם כי יש גם בשמרנות תועלת), כי אם תפיסה המתחדשת בכל יום תמיד.

מאידך גיסא, יהיה זה עוול גדול לעולם התורה עצמו להחמיץ את השפע הגדול שהבינה המלאכותית מאפשרת, את קיצור הזמן, את העריכה והסידור, ואת כל הדברים הנוספים שהיא טומנת בחובה. על כן, הצעתי היא להתייחס לבינה המלאכותית כאל חברותא!

אנו לומדים בחברותא כי הלימוד הזה מאתגר אותנו, מעלה אפשרויות אחרות ממה שהיינו סוברים לבד, מחייב אותנו להסביר טוב יותר ולהקשיב להסבריהם של אחרים, להביא לנו עולמות נפשיים אחרים מההתבשלות העצמית שלנו בתוכנו, ולהעצים את האופק האישי שלנו. ברם, החברותא אינה הופכת לאוטוריטה שלנו, והיא לא משתלטת עלינו, ואף אין אנו מטיילים עליה את האחריות ללימוד שלנו.

כאשר אנו מתייחסים לבינה המלאכותית כאל חברותא, אנו מנצלים את יתרונותיה ונוהרים מהחולשות הגדולות שהיא עלולה לפתח בתוכנו. טוב לאדם לראות כיצד הבינה המלאכותית מציעה לקרוא את הסוגיה, לפסוק את ההלכה, לפרש את הפסוק וכדומה, אך לעולם נותר חוש הביקורת במוחו, והבחירה בין האפשרויות השונות בנפשו. בדרך זו אפשר שתלמוד התורה שלנו יגיע למחוזות רחוקים בהרבה ממה שיכולנו להגיע לבד, אך אנו עצמנו ניוותר עם החובה ועם האפשרות שלא ניכשל בדבר הלכה, ולא נאמר על טהור טמא ועל טמא טהור, ולא על מותר אסור ולא על אסור מותר, וישמחו בנו חברינו, ולא ייכשלו חברינו בדבר הלכה ונשמח בהם. ■

הכותב הוא ראש מרכז האתיקה בארגון רבני צהר. בכנס הקיץ של ארגון רבני צהר שיתקיים השבוע בגני התערוכה בתל אביב יעסוק הרב שרלו בהשפעת הבינה המלאכותית על מערכת החינוך

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

מעבר דירה בתשעת הימים

שאלה: האם מותר לעבור דירה בתשעת הימים? כמו כן, האם מותר לסייד דירה שאני צריך להחזיר לשוכר?

תשובה: אין לעבור לדירה חדשה החל מראש חודש אב שממעטין בו בשמחה. אם אי אפשר לסייד לפני ראש חודש או אחרי תשעה באב, מותר לסייד במקרה מיוחד זה בתשעת הימים, כי אין כוונת שמחה אלא מילוי תנאי שהשוכר התחייב בו.

הרב יעקב אריאל

בנייה ושיפוץ בתשעת הימים

שאלה: האם מותר להתחיל בנייה להוספת חדר לבית בתשעת הימים, ומה הדין בשיפוץ והכנה לדיור בחדר קיים?

תשובה: בניין שחז"ל אסרו היינו דווקא בניין של שמחה, בניין חדש למותרות. אבל אם יש לאדם צורך לטובת בני ביתו להרחיב את ביתו ברור שמותר, כל שכן בארץ ישראל שיש בכל תוספת של בניין יישוב ארץ ישראל ודאי שדבר זה מותר. גם אם לא התחיל קודם.

הרב דב ליאור

הזמנת מוצרים בתשעת הימים

שאלה: האם מותר לקנות שולחן ולקבל אותו לאחר תשעה באב?

תשובה: במקום צורך, מותר לקנות שולחן בתשעת הימים ולקבל אותו לאחר תשעת הימים (הליכות שלמה יד, כב).

הרב דניאל קירש

בניית בית בשלושת השבועות

שאלה: אני נמצא בשלבי קבלת היתר בנייה. האם יש מניעה להתחיל בבניית בית בשלושת השבועות? כמו כן, במידה ומתחילים לפני שלושת השבועות, האם ניתן להמשיך בבנייה? האם ישנו הבדל אם מדובר בתשעת הימים או שבוע שחל בו בכל הקשר בהתחלת הבנייה או המשך הבנייה?

תשובה: מותר לבנות בית מגורים בימי בין המצרים וגם בשבוע שחל בו תשעה באב, ואין הבדל בין התחלת הבנייה להמשכה. מה שנאסר מראש חודש אב והלאה הוא "בניין של שמחה", שאין בו צורך ממשי אלא ליופי וכדומה. גם במקרה זה, אם סוכם עם קבלן גוי לפני ראש חודש אב - אין צורך למנוע ממנו להמשיך, אלא אם כן הדבר ניתן ללא הפסד כספי משמעותי (שולחן ערוך סימן תקנא סעיף ב, ומשנה ברורה סעיף קטן יב).

יש נוהגים להימנע בימי בין המצרים מלקנות או מלהיכנס לדירה חדשה ('ארחות רבנו הקהילות יעקב' עמ' שפח בשם החזון איש), כנראה משום שהבחירה דווקא בימים אלו היא הסחת הדעת מן האבלות. אבל מצד הדין מותר לקנות דירה ולחתום על חוזה אפילו בתשעה באב עצמו, וכן לעבור דירה בשבוע שחל בו תשעה באב (אור לציון חלק ג פרק כו,א).

גם מצד המנהג, אם יש צורך ממשי - אין להימנע. קל וחומר לגבי בנייה של בית בארץ ישראל. עיכוב בקניית דירה וכניסה אליה אינו מעכב בהכרח את יישובה של ארצנו (ואם משום כך מישוהו מתעכב בחז"ל - בוודאי ראוי לקנות ולהיכנס בימי בין המצרים), לעומת זאת ההימנעות מבנייה היא עיכוב מיותר ביישוב הארץ, ומסתבר שגם החזון איש לא התכוון לכך.

הרב דניאל קירש

על מה באמת מצטערים בשלושת השבועות?

בימי בין המצרים אנו אבלים על אובדן תחושת המשמעות הרוחנית שהייתה בעת שבית המקדש עמד על תילו וכמעט אבדה מהעולם. אבל חורבן המקדש אינו רק טרגדיה היסטורית, אלא גם קריאה פנימית להתבוננות ולהתחדשות

- תחושת אשמה על חטאיו, שמחה, שלמות, התעלות - היה קורבן ייעודי משלו. כך בכל רגע, בימי שגרה או בימי שבת ומועד, הייתה דרך ייחודית להתקרב אל משמעות החיים.

בין קודש לחול

אולם כל אלו לצערנו פסקו ועברו מן העולם. בעת החורבן נולדה "חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמיים" (ברכות לב, ב), "מיום שחרב בית המקדש - אין יום שאין בו קללה, ולא ירד הטל לברכה, וניטל טעם הפירות" (סוטה מח, א). במילים אחרות, החיים מאבדים את חיוניותם. אנו נכנסים לעידן שבו יש מלחמה מתמדת בין החול ובין הקודש, בין החומר ובין הרוח; מלחמה הנמשכת עד עצם היום הזה. העולם הרוחני, שבזמן בית המקדש היה מוחשי והופיע באופן משולב עם המערכות החומריות, הפך למעורפל ומסופק, ואילו המציאות הפיזית נתפסת כממשות הבלעדית. מאז חורבן בית המקדש, בעת שאדם עוסק בחיי היומיום הוא חש עיסוק טכני גרידא, שגרת החיים מעיקה עליו והמחנק מתפרץ בסופו של דבר בתסכול, כעס ויצריות גסה. גם הרגעים שמקדיש האדם לטקסים דתיים נתפסים בעיניו כחיצוניים ומנותקים מן החיים הממשיים.

הגלות משקפת במדויק את המצב הנפשי מאז חורבן בתי המקדש. שם אבדה היכולת לעם ישראל לנהל חיים טבעיים ובריאים, ושם התנתקנו מעבודת האדמה, מלאום ומנורמליות. בדיעבד שימשה הגלות רפואה לריקבון שפשה אז בחברה הישראלית, סוג של "מכת חשמל", המשביתה את המסגרות הלאומיות אשר שקעו בפעילות יתר חומרנית, עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים ושנאת חינו, בשלהי בית ראשון ושני. במשך אלפיים שנות גלות יכול עם ישראל לשקם מעט את עצמו, וזאת על ידי הליכה לקיצוניות הנגדית: התנתקות מניהול מערכות ציבוריות רחבות, כלכליות, צבאיות ופוליטיות, והתמקדות בפיתוח רוחני. היה זה תהליך הכרחי שלווה בגלות קשה ומדממת, שהאנטישמיות היא רק קצה הקרחון שלה.

חזרתו של עם ישראל לארצו החלה אומנם להשיב את האזיון למציאות, אולם כל עוד בית המקדש השלישי אינו עומד על תילו, המשמעות היא שהתהליך לא הגיע לסיומו. עולם הרוח ועולם החומר נותרו במובנים רבים מפורדים ועוינים זה לזה. כל עוד איננו מוצאים משמעות אלוהית בחיינו אנו חשים בדידות, ניכור וייאוש. למרות השפע הכלכלי והטכנולוגי, שמאפשר אף חיי נוחות דתיים, התחושות הקיומיות הן של חרדה, ספקנות וחוסר שייכות. המטרה בשלושת השבועות היא אחת: לחשוב ולהפנים כי העולם שבו אנו מצויים הוא עולם חסר. אם נבין מה חסר לנו, יש גם סיכוי שנעלה על מסלול שיישב את מה שאבד. ואבד הרבה. ■

האנושות את המשמעות לחייה. זהו היום שבו כתבה השמש, והיא עדיין מתקשה להאיר בשנית.

בתי המקדש, בעת שעמדו על תילם בירושלים, לא היו רק בתי כנסת מפוארים, אלא ייצגו עידן שבו חיי היומיום גילמו תחושות אדירות של משמעות, שייכות ורוחניות. חייו של אדם ממוצע באותם ימים היו שונים לחלוטין מימינו אנו. מהרגע שבו ליטפו קרני השמש את פניו בבוקר ועד העת שבה הלך לישון, הוא היה עטוף בתחושות קיומיות של

מנת למנוע "שנאת חינו" יש לטשטש את ייחודה של המסורת היהודית ולהתמקד במכנה המשותף הנמוך של מדינת כל אזרחיה - צורכי החיים הבסיסיים, קיום כלכלי, חופש ובידור להמונים. וכמובן, איך לא - חייבים להשיב את החטופים עכשיו בכל מחיר. בהפוך על הפוך, ימים שתוקנו לצורך תשובה ותקווה הופכים לימי נהי ובכי של חולשה.

אף שנביאי החורבן המודרניים נוהגים לראות עצמם מוכיחים בשער כמו ירמיהו הנביא ורובן יוחנן בן זכאי בשעתם, המציאות בימינו שונה

הסיבה שבגללה אנו שרויים בצער במאה ה־21 על חורבן בתי המקדש נוקבת ורלוונטית מאין כמוה, והיא - אובדן המשמעות הרוחנית. העולם שלפני חורבן בתי המקדש והעולם שלאחריו אינו אותו עולם. היום שבו חרב בית המקדש הוא היום שבו איבדה האנושות את המשמעות לחייה. זהו היום שבו כתבה השמש, והיא עדיין מתקשה להאיר בשנית

לחלוטין. מדינת ישראל מתמודדת אומנם עם אויבים רבים, אולם אף אחד מהם אינו שקול כנגד אימפריות העבר שהחריבו את ישראל. הפערים הצבאיים, הטכנולוגיים והאנושיים בינינו ובין אויבינו הם אדירים ורק הולכים וגדלים. בנוסף, העם היהודי נמצא כעת במצב הכלכלי הטוב ביותר בתולדותיו. רמת החיים במדינת ישראל היא בין הגבוהות בעולם, וכולנו נהנים מכך. החסד והעזרה ההדדית הם ערכים עליונים בחברה הישראלית, וניכרים בימי שגרה ועוד יותר בימי חירום. גם ההפחדות בדבר "שנאת חינו" ו"מלחמת אחים" הן הבל: מלחמות פנימיות מהוות איום ממשי על חברה בעת שמצויים בתוכה כוחות שקולים שמסוכסכים ביניהם. המצב כיום הוא שרוב מוחלט של הציבור היהודי במדינת ישראל הוא בעל מכנה משותף חזק של מסורתיות ולאומיות. ישנו ציבור קטן, מזדקן וכוחני, שמנסה להציג מיצג שווא של מדינה מפולגת העומדת על סף תהום, כדי להעניק משקל יתר לדעותיו.

הסיבה האמיתית שבגללה אנו שרויים בצער במאה ה־21 על חורבן בתי המקדש נוקבת ורלוונטית מאין כמוה, והיא - אובדן המשמעות הרוחנית. העולם שלפני חורבן בתי המקדש והעולם שלאחריו אינו אותו עולם. היום שבו חרב בית המקדש הוא היום שבו איבדה

ימי שלושת השבועות, מִיִּז בתמוז עד ט' באב, נקבעו בעם ישראל כימי אבלות. מה אירע בימים הללו? בִּיִּז בתמוז נפרצו חומות ירושלים לאחר מצור של שלוש שנים (שהחל בִּי' בטבת), ובתשעה באב נשרף בית המקדש. בעקבות חורבן בית המקדש הראשון יצא עם ישראל לגלות בבל, ולאחר חורבן הבית השני יצא לגלות נוספת, שנמשכה עד דורות אלו. לא חסרות, אם כן, סיבות להצטער בימים האלו, החל מהטבח של מאות אלפי יהודים בתקופות האפלות הללו, עבור באובדן הבית הלאומי היהודי והרדיפות בגלויות השונות, וכלה בחורבן בתי המקדש.

אך האמת הלא נוחה היא שהבנה גולמית של הסיבות המנויות לעיל מקשה עלינו לחוש צער בימים הללו. הכאב התערפל במהלך השנים. אנו חיים בעולם המודרני של המאה ה־21, עולם עשיר ונהנתני. חורבן בתי המקדש והפסקת עבודת הקורבנות נתפסים כאובדן פולחן דתי שאינו רלוונטי לחיים המודרניים. הגלות ושפיכות הדמים של העבר הן זיכרון רחוק. מנהגי האבלות שאנו נוהגים בימים הללו מבוצעים אצל רובנו כחובה דתית גרידא. גם מגילת איכה והקינות נדמות כטקסטים מליציים ודיכאוניים, שקריאתם מנסה לכפות עלינו צער שאיננו חשים באמת.

הפער בין האווירה שחז"ל ניסו לשוות לימים הללו ובין תחושותינו הנוכחיות מוליד אדישות וניכור. רבות מן השאלות שנשאלות בדורנו, למשל, מאופיינות בניסיון למצוא היתרים דחוקים לשמיעת מוזיקה ולקיום אירועי שמחה בימים אלו למרות הכול; לפני ימי הצום רבים מוטרדים מן השאלה כיצד "להעביר את הצום" באופן שלא נרגיש אותו; והאיחול הפופולרי, למרבה המבוכה, הוא "צום קל...".

חולשת חינו

לעיתים, הצורך לצקת תוכן משמעותי לימים הללו מתגלגל לניסיון להשוות בין ימי העבר לאקטואליה הפוליטית של ימינו. אני נוהג לכנות הקבלה זו בשם "חולשת חינו" או "דאגת חינו". תמצית ההקבלה היא שמדינת ישראל עומדת כיום על סף תהום, וכמו בעבר, מאוימת ביטחונית בידי כוחות אדירים ששקולים לאימפריה הבבלית והרומאית. החברה הישראלית היא מושחתת מיסודה, עושקת יתום ואלמנה כבשלהי בית ראשון, והמתחים החברתיים בתוכה מזכירים את שנאת החינו שהייתה בימי בית שני.

המסקנה מתאוריה עגמומית זו היא שבימים אלו יש לקונן על גורלנו המר ולוותר על הריבונות היהודית בארץ ישראל מפחד לחצים בין־לאומיים, להשקיע את המשאבים בכלכלה סוציאליסטית ובזכויות מהגרים זרים (ה"אלמנה, גר ויתום" של זמננו), ועל

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

כנס הפירון וההודלה של פוע"ה

השבוע התקיים בכנסת כנס מרכזי של השדולה לפירון והולדה בשיתוף מכון פוע"ה, שהתמקד בסוגיה הרגישה והמורכבת של נטילה, שימוש והולדה בורעו של נפטר. הכנס, שהתקיים בעקבות הצעת חוק שהגישה ח"כ מיכל וולדיגר, משך אליו קשת רחבה של משתתפים, ביניהם הרב הראשי, הרב קלמן בר, השר בצלאל סמוטריץ', רבנים, משפחות שכולות, חברי כנסת, רופאים ואנשי מקצוע.

הרב מנחם בורשטיין, מייסד וראש מכון פוע"ה, בירך על הקמת השדולה והדגיש את חשיבות הסדרת הנושא באופן מקיף - רפואית, הלכתית, סוציאלית ומוסרית. "שיתוף פעולה בין הכנסת, מכון פוע"ה, הרבנות הראשית והמשפחות השכולות ביטח חקיקה אחראית לטובת הציבור". ח"כ מיכל וולדיגר סיכמה בדברים מרגשים: "אין כאן רק סוגיה רפואית או משפטית. יש כאן לב פועם של הורים, של אלמנות, של אחים, של חלומות שלא יתגשמו. יש כאן כאב שאין לו מזור, יש גם את כבודו של הנפטר, רצונו והסכמתו, יש תקווה שמבקשת המשך ויש לראות זאת גם מנקודת מבטו של הרך הנולד". הכנס מהווה צעד חשוב בקידום חקיקה שתיתן מענה מורכב ואנושי לסוגיה זו.

עולים גם מבריטניה

שר העלייה והקליטה, אופיר סופר, השלים ביקור בלונדון, במהלכו עמד מקרוב על צרכי הקהילה היהודית המקומית, פגש צעירים ששוקלים לעלות לישראל, והוביל שורת פגישות משמעותיות לחיזוק העלייה מבריטניה. שיאו של הביקור היה יריד עלייה, בהשתתפות מאות מבקרים המביעים עניין בעלייה לישראל כבר בשנה הקרובה. ביריד השתתפו נציגים ממשרד העלייה והקליטה, הסוכנות היהודית ומשרדי ממשלה נוספים, וניתנו בו ייעוץ ומענה אישי למעוניינים לעלות. במהלך הביקור התקיים גם טקס פרידה מרגש שערכה הקהילה המקומית לכ-30 עולים חדשים שיגיעו לישראל כבר בקיץ הקרוב. האירוע התקיים בהשתתפות שגרירת ישראל בבריטניה, ציפי חוטובלי, שליח הסוכנות היהודית בלונדון ואדים בלומין, מזכיר ההסתדרות הציונית העולמית ראובן שלום ונציגי הקהילה. שר העלייה והקליטה, אופיר סופר: "הביקור בלונדון חיזק אצלי את התחושה כי רבים מבני הקהילה היהודית רואים את עתידם בישראל. אנחנו נעשה הכול כדי להסיר חסמים וללוות את העולים במסירות ובמקצועיות".

האקדמית צפת משיקה תואר B.Sc. במערכות מידע

האקדמית צפת מודיעה בגאווה על אישור המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) להעניק תואר B.Sc. במערכות מידע. זהו שינוי משמעותי המעלה את מעמד התכנית ופותח הזדמנויות חדשות לבוגריה. תכנית הלימודים לשעבר במערכות מידע ניהוליות תקרא "מערכות מידע" ותעניק תואר B.Sc. יוקרתי. השינוי מעלה משמעותית את מעמד התכנית ומעניק לבוגריה אפשרויות רחבות יותר לפיתוח קריירה טכנולוגית בתחום מערכות המידע, או לעסוק במחקר ופיתוח בתחום. התכנית החדשה, שנמשכת שלוש שנים אקדמיות, מכשירה את הסטודנטים להשתלבות בתעשיית ההייטק הישראלית בתפקידי ניהול, תכנון ותפעול מערכות מידע. הלימודים כוללים תחומים מגוונים כגון חוויית משתמש, ניתוח מערכות, יזמות, ומסלול מיוחד לבריאות דיגיטלית. המשתלמים רוכשים כישורים ומיומנויות חיוניים בתחומי הטכנולוגיה, החשיבה הלוגית והמתודולוגית, יכולת תכנות וניתוח מערכות.

חוזרים ללימודים עם קל גב

מותג התיקים המוביל "קל גב" משיק את קולקציית החזרה ללימודים לשנת 2025 עם סדרת ילקוטים חדשנית, חכמה ומועצות - המותאמת לתלמידים בכל הגילאים. לתלמידי כיתות א'-ב', מציגה "קל גב" את ילקוט X-FIX, תיק ארגונומי קל משקל עם מערכת גב מתקדמת, בולמי ועזועים, כתפיות מרופדות, ארגון פנימי חכם עם תאים ייעודיים, הילקוט מגיע במארו הכולל קלמר תואם, עגלת נשיאה, קופסת אוכל ובקבוק שתיה. בנוסף, דגם I-TROLLY החדש, מותאם לילדים המעדיפים להתגלגל על גלגלי הטרולי, כוללת מערכת ניתוק עם מבנה קשיח וארגון פנימי מותאם לחוויית שימוש חלקה. לתלמידי כיתות ב'-ה', תיקי XD בעיצוב צעיר ועדכני, עם מערכת גב מרופדת ותאים מרווחים לנשיאה נוחה לאורך כל היום. גם לקטנטנים יש פתרון מושלם, מארו גן צבעוני עם תיק "גילי", קופסת אוכל טרמית, בקבוק תואם וסט מגבות בעיצוב תואם ואריזה מהודרת. בנוסף, דגם AIERECH של חברת OUTDOOR המשלב עיצוב קליל, תא ייעודי למחשב וגב נושם, מיועד לכיתות א'-ה'. התיק מעוצב בהשראת תיקי הטיולים של OUTDOOR. כל הקולקציה זמינה לרכישה ברשתות המובילות ובאתר www.kal-gav.co.il

מהפכה בייעוץ הרפואי: שיתוף פעולה בין 'מזור' ל-Medint

במסגרת שיתוף פעולה חדשני, יוכלו יועצי הרפואה של ארגון 'מזור' - בראשות הרב שמעון רגובי - להיעזר בניתוחי עומק רפואיים של חברת הביון הרפואי העולמית Medint, שהוקמה בידי יוצאי יחידות מודיעין ומתמחה באיסוף וניתוח מידע רפואי ממקורות קליניים מכל העולם. המידע מתקבל תוך כ-48 שעות, מבוסס על סריקות של מאות מאמרים ונתונים רפואיים, בתהליך אנושי משולב בבינה מלאכותית. מעכשיו, הציבור הרחב יוכל לקבל - דרך 'מזור' - תובנות רפואיות מעמיקות, יחד עם ליווי אישי ומדויק: הרב רגובי וצוותו מסבירים את המידע, מתרגמים אותו לשפה ברורה, ומפנים לרופאים ומרכזים רפואיים מתאימים. מדובר בשירות שהיה עד כה זמין לרופאים בלבד - וכעת נפתח גם למטופלים. הרב שמעון רגובי: "זהו שירות משנה חיים". מנכ"ל מזור נחום פראנק: "השילוב בין מחקר עולמי להבנה אנושית - הוא רפואה מדויקת באמת".

קרידיט: דורי זהב

יחידות אחרונות בפרויקט 'נגוהות' של הרי זהב

בפרויקט המגורים 'נגוהות' של חברת הרי זהב נמסר כי נכון לעכשיו נותרו ארבע יחידות דיור פנויות בלבד. זאת לאחר קבלת שמונה טפסי 4 נוספים, שהצטרפו ל-16 שכבר התקבלו. בסך הכול התקבלו עד כה 24 טפסי 4 מתוך 42 יחידות בפרויקט. מנכ"ל הרי זהב יקי שוורץ: "יתר הדירות צפויות להימסר עד לסוף השנה, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו. מהחודשים האחרונים עולה כי ישנה עלייה בביקושים לדירות בפרויקט".

קרידיט: אלון מור

מחנה הקיץ המרגש של "בית אורנית"

בשבוע שעבר התקיים בכפר הנופש "על הים" שבגבעת אולגה מחנה הקיץ השנתי של עמותת עזר מציון למשפחות בהם אחד מבני המשפחה מתמודד עם מחלת הסרטן. 120 משפחות נטלו חלק במחנה שנמשך 4 ימים וכלל שלל פעילויות ואטרקציות, בין היתר - ביקור בלונה פארק, טיול ג'פים, הופעה של התקווה 6 ועוד. אל המחנה נלווה צוות רפואי וכן כחמישים מתנדבים שליוו את המשפחות. תומכי הרווחה של "בית אורנית" של עזר מציון מלווים ומסייעים לחולים ולבני המשפחות במחלקות האונקולוגיות בבתי החולים במשך השנה, כשמחנה הקיץ הוא אירוע השיא אשר מאפשר למשפחות לבלות יחד כמשפחה בימי ההתמודדות המורכבים של המחלה.

קרידיט: יח"צ

שר האוצר סמוטריץ' בכנס שעלים

שר האוצר ויו"ר הצינונות הדתית בצלאל סמוטריץ' נאם השבוע בכנס השנתי של תנועת שעלים והתייחס להצלחות הגדולות במהלך המלחמה בעזה, לבנון ויהודה ושומרון. "עזה היא מבחן לכוח רצון - למי יש כוח רצון חזק יותר, לנו או לחמאס". שר האוצר הדגיש את החשיבות של מוסדות החינוך הדתי-לאומי כ"חמומות ובתי הגידול שמגדלים את דור העתיד של הלוחמים", ואמר בגאווה כי הממשלה משתדלת לא לפגוע בתקציביהם למרות הצורך במימון 300 מיליארד שקל של מלחמה. סמוטריץ' הביע תמיכה בגיוס חרדים והדגיש: "אנחנו לא צריכים לשכנע אף אחד כמה אנחנו מאמינים שצריך לגייס את החרדים. אנחנו מאמינים שאפשר לשלב ספרא וסייפא, תורה וצבא".

קרידיט: חמיה פיוס אודיכלים

ממשיכים לבנות את בירת ישראל

עיריית ירושלים, באמצעות הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, המליצה בשבוע שעבר לוועדה המחוזית לאשר ארבע תוכניות התחדשות עירונית, הכוללות כ-1,300 יחידות דיור חדשות בשכונות גוננים, קריית מנחם, שמואל הנביא וארמון הנציב. התוכניות משלבות הקמת מבני ציבור מודרניים, חזיתות מסחריות פעילות, מרחבי תעסוקה מתקדמים ומרחבים ציבוריים פתוחים, ומבטאות את מחויבות העירייה לשדרוג תשתיות, שיפור המרחב הציבורי, מתן מענה לצורכי התושבים ושמירה על השטחים הירוקים ועל האופי ההיסטורי והייחודי של העיר. ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "מהפכת הדיור של ירושלים פועמת בהיקף מלא באמצעות הלב שלה - ההתחדשות העירונית, שמשנה פני רחוב, שכונה וקהילה. ההתחדשות העירונית מביאה עמה צדק חברתי, כלכלי וסביבתי".

תדיראן משיקה את MY TADIRAN

הכירו את אפליקציית MY TADIRAN החדשה מבית תדיראן. אפליקציה חכמה לניהול ושלטיה במיזוג האוויר, המשלבת טכנולוגיות מתקדמות, שירות דיגיטלי מהיר ויכולת למידה והתאמה אישית של המשתמש. לאפליקציה החדשה מגוון יכולות מתקדמות, אך אין ספק כי גולת הכותרת של האפליקציה היא השליטה במזג האוויר בשבתות ובחגים. אין יותר צורך לטרוח לכוון שעוני שבת בימי שישי. ב-MY TADIRAN תוכלו להגדיר זמני הדלקה וכיבוי אוטומטיים, ואפילו להתאים ולהגדיר מראש את שינוי הטמפרטורה במהלך השבת לפי ההעדפות שלכם. נופר ממרוד, סמנכ"לית השיווק והדיגיטל של תדיראן: "MY TADIRAN היא פיתוח המותאם בדיוק לצרכן הדתי ומאפשר לכל המשפחה ליהנות ממזג אוויר מושלם גם בשבת וחג".

צפת

בצפת, בעתיקה, 4 חדרים
מרווחים - סלון, מרפסת, נוף
פתוח להרי מירון, חניה, מתאים
8-ל אנשים. 058-3252722

בצפת - וילה להשכרה ל"בין
המומים" נוף לגולן, 10-ל איש, 4
חד' - סלון. טל': 052-5564708
04-6970895

קרית שמונה

בקרית שמונה!!! דירות נופש ליד
נחל נובע, מאובזרות וממוחזרות,
בסמוך לבתי כנסת, מתאימות
למשפחות ולשבתות, מכבדים
שוברי מילואים. 054-8197035

צימרים משפחתיים, חדשים,
בקרית שמונה, ללא בריכה. עם
גינה ופנינת מנגל. מחיר מפתיע.
050-5294761

מכירות

כללי

הפירוש היסודי לתנ"ך דעת
סופרים, לרכישה ולמשלוח
עד הבית. אתר דעת סופרים:
daatsofrim.com

דרושים

עבודה

הצעות עבודה

דרושות מורה לחוגי אנגלית
לילדים, בשעות אחה"צ, באזור
רחובות, נס-ציונה ויבנה,
שכר גבוה. 054-5994906
magic11515@gmail.com

ביריה
 "בצל הגפן בביריה" - יח' מפוארת וגדולה, מאובזרת ומומחזת
 חצר ובריכת שחייה בגינה
 מפוארת • פינת מנגל, מדשאה.
 052-3756359

בית שאן
 דירת נופש מדהימה, בבית-שאן/
 עסק-המעיינות, 12- נפשות,
 מאזור מלב ומפנק ומרפסת
 לנחן, לימות השבוע ולשבתות.
 050-8586636

גליל עליון
 למשפחות וקבוצות. מתחם אירוח
 באיזור הכפרים של קרית שמונה.
 5-6 יחידות נופש. חצר גדולה.
 חדר אוכל. קייטרינג מהדרין • בתי
 כנסת מלאים מתחתם 5 דקות
 ממקורות הירדן. 052-4261184
 5 לא בשבת.

יחידת אירוח בכפר יובל, במרכז
 האטרקציות של הגליל העליון!
 בריכה מחוממת ענקית,
 משחקי חצר ושולל פינוקים.
 050-6822123

טבריה
 דירת נופש בטבריה, 5 חד',
 מרהטת ומאובזרת, כולל מצעים,
 מטבח כשר, צופה לכנתר. אסתר:
 054-6987004

מתחם חדש - (מונפלייה) 12,
 יחידות אירוח מפוארות. חדר
 ורחצה ושיטותי לכל יחידה.
 עד 60, מרחבים גדולים.
 משחקי חצר. אולם ענק. מטבח
 מאובזר. בריכה 8x4. נוף ועוד.
 054-2334855, 054-8472222

יבנאל
 יבנאל - מיוסות, רויאל, צימר
 מחוגי מפקן, הצופה לנוף פסטורלי,
 מדהים ושקט, טריט - נפתלי:
 054-3069143

השכרה

טבריה

להשכרה בטבריה, דירת 5 חד', מרוהטת ומאובזרת, מטבח כשר, נוף, אפשרי גם לשתופים, החל מספטמבר. אתרת: 054-6987004

מגרשים

מכירה

בבני דקלים, למכירה, מגרש חצי דומם, במיקום מצוין. 050-5855224

נדל"ן

ירושלים

דירות

מכירה

80 מ"ר, מול ישיבת הר המור, במצב מצוין, 2,590,000 ש"ח, 054-8403677. גמיש.

גבעת מרדכי

נגבעת מרדכי, בפרויקט "מ. אביב" החדש, 4 חד', מרפסת (חלק סוכה), מעלית, נוף, מעוצבת, בקרבת ביהכנ"ס, סופרמרקט ומרפאות מתחת לבית, מוסדות חינוך איכותיים (הקריה האקדמית לב, אולפנת חורב), עזריאלי, תחנ"צ (ורכבת חולצה), הגן הבוטני ועמק העבאים, קמפוס גבעת רם, שערי צדק, בלעדיו "אנגלו סכסון" 053-5584474, 077-9973539

המושבה הגרמנית

עצות פי

נדל"ן

דירות

מכירה

דיכוח

בראשית שמות חקרא בנודבר דברים

נקודות של אורי

נקודות של אורי במפרשות השבוע
לעילוי נשמתו של גיבור ישראל
אורי יצחק חדר הי"ד
סידור לחג בין קודש לחול ובין איש לרעה
נצל במלחמת חריבות ברזל, כוח בפיון חשוני

כשהתחילה המלחמה, חבר של אורי התכתב איתו והתלבט אם לנסוע לישיבה. אורי ענה לו מיד "צריך שתלמד תורה, עם ישראל צריך אותך"

ממשיכים בצוואתו

נקודות של אורי הפרשה

דברי תורה לשולחן השבת לכל אחת מפרשות השבוע
עם רעיון מרכזי ושיח משפחתי, חיבור בין קודש לחול, כמו שאורי שלנו תמיד ידע לעשות.

מחיר הערכה - 85 ש"ח

מתאים כמתנה לחגים, ועדי עובדים, ועדי מורים, מתנה כשמתארחים, מתנה לחמות ובכל הזדמנות שאפשר להגדיל תורה ולהאדירה.

כל ההכנסות קודש ל"קרן אורי"- ששמה לה למטרה להנציח את אורו המיוחד של אורי ולהוסיף טוב וחוסד

לתשלום - 052-8903961
[/https://pay.sumit.co.il/9rna37/fbh1b5](https://pay.sumit.co.il/9rna37/fbh1b5)

חוק התכנון והבניה, תשי"ב – 1965
מרחב תכנון מקומי בני-ברק
חודעה בדבר הקפדות הכנית מחזור מקומית
501-1247816 תכנית מס':
שם התכנית: שניונים קב"ב מגורש ציבורי ברח' נויפלד 10
 ברח' הוראות 8 ברח' תשרי 5
 נוסדת תוך חודעה, בהתאם לשעי"ב 89 לחוק התכנון והבניה, תשי"ב – 1965 כי במשרדי
 הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני-ברק, ובמשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
 תל-אביב, ופקודת
 תכנית מפורטת מס': 501-1247816.
 המחומה שיעי לתכנית הבאות: תמ"א 1, כיפיות 001-0302862 בני/ב/105/ב, שיעי,
 501-0873794 בני/ב/מס', 3026, בני/ב/105/מז' 1, כיפיות, 501-0416891 בני/ב/מס',
 109/ב
 שטח התכנית: 9432.000
 משרד מקומית בני ברק
 תחבונה: נויפלד 10
 גוש: 6195 תחלוקות: 670
משרות התכנית:
שניונים קבוי בניין מגורש ציבורי
עיקרי הוראות התכנית:
 שניונים קבוי בניין מגורש ציבורי
 כל מענין רשמי לעיין בתכנית ציבורי
 כל מענין בקרקע, ובניין או כל פרט מענין אחר הוראה עצמו נעז על ידי התכנית,
 וכן כל מענין לכל על פי שעי"ב 100, חוקים, לעיין להשע תהגדות תוך 60 ימים ממועד
 פרסומם של ההודעה המאחרת שיעי הפרסומים בעיתונים, לשעדר הועדה המקומית
 לתכנון ולבניה בני-ברק, ר"ח ושלע"ב 58, בני-ברק, ש"ל 5776579 – 03.
 העת תהגדות ומוצא לשערי הוראות המחוזיות (תכונות: קריית הממשלה, דרך בנין
 125, תל-אביב).
 בהתאם לשעי"ב 101(א) לחוק, תהגדות התכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הועזה
 בתוך כפירות מוקות וכל תהגדות ומוצא **ע"י ע"ר המצאות** תהגדות שיעליון הור
 מסתמכת בהתאם לתקנות התכנון והבניה (לע"ב וניהל תהגדותות תכנית מסכיות
 חוק וסדרי עבודתו) תשי"ב-1989, וכן **לע"ב טלמון** ותכונות מדויקת על המתנגד.
הרב תרן ציברט
לחוק התכנית המקומית
תכנון ולבניה בני-ברק

אחורית, מיקום מרכזי ליד עמק
רפאים, תולן אורנינג, מתחם
ההחנה, הויאטורן ירושלים, בעלדו
"אגולו-סכסון" 077-9973539
055-4518289

צור מסה

בדר תירון, דו משפחת, 5
חד, שופץ, מיוזו והסוקת,
נוף מהמם ופתוח, גינה גדולה,
מורפסת ופרגולה חדרה ומנוקת,
חתימה פרטית, בעלדו! 077-
2314087 "אגולו-סכסון"

קרית יובל

בקרית יובל, גמישות דל"נית
במחיר שפיון דירת גן מלאה
פוטנציאל, 110 מ"ל, מחולקים
2-ל דירות: 3.5 חד' עם גינה +
2.5 חד' עם חצר גד. אפסורות
גורם באחת הדירות להשכיר את
השנייה או כדופלקס מדהים של
5-6 חד' עם שטחי חוץ. בקרית
תומית, ביהכ"ס, חת"צ, בית ספר,
פארק, בעלדו! "אגולו-סכסון"

כניסה מידית! יוני נתניהו,
4.5 ד', צריכה שיפוץ,
קומה בבהה, 2 חניות צמודות,
2,850,000 ש"ח בלבד!
הדירה בבלעדיה המשרד!
0508-755-755 חזקו ירט.
משרד תיווך KEN גדלין,
(רשימון סמ' 31037309)

חדשה מקביל, יחצק שמיר
ג. שמואל, 6 ד', כ-150 מ"ר,
מחסן בקומה, 2 חניות,
קומה א', כניסה מידית!
לרציניים בלבד! 3,550,000 ש"ח.
הדירה בבלעדיה המשרד!
0508-755-755 חזקו ירט.
משרד תיווך KEN גדלין,
(רשימון סמ' 31037309)

מבחר דירות בבלעדיה,
ברחוב היתים - ג. שמואל,
5 ד', החל מ-3,300,000 ש"ח,
חניה כפולה, מחסן, לובי וחדר
דיירים, מוכנים רציניים!
הדירה בבלעדיה המשרד!
0508-755-755 חזקו ירט.
משרד תיווך KEN גדלין,
(רשימון סמ' 31037309)

בס"ד

במלאות י"ט שנים
להרצחו של הקדוש
דניאל מאיר יעקובי הי"ד
נעלה למקום קבורתו ביום א'
ב' באב ה'תשפ"ה (27.7.2025)
בשעה 17:45
בבית העלמין סגולה, פתח תקוה.
תפילת מנחה בביתנו ביקיר
בשעה 19:00
אזכרה ולימוד לע"נ
עם הרב חגי לונדין

בס"ד

מדרשת
אוריה
אור התורה במרכז

למדרשת אוריה
בגבעת שמואל
דרושה

מנהלת

ניהול כלל המדרשה לרבות
כ"א, תקציב, לוגיסטיקה
ופיתוח יזמות

יכול להתאים לך?
נשמח לשמוע עליך

Midrora@gmail.com

רק פניות מתאימות תענינה

1016800

שידוכים

שידוכים

בן זוג

74, בן, מעוניין להכיר אישה טובה,
לקשר רציני. 052-3374405

רווק, מסודר כלכלית, מחפש את
החצי השני, למטרה רצינית בלבד.
עד גיל 45. 052-3325666

נופש

אזור הכנרת

להשכרה, קרוונים יידיים, באזור
הכנרת, מאובזרים ברמה גבוהה
כולל מטבח, כיר, מקרר, מקפיא,
מזגן, מקלחת ושירותים. כולל זולה
מפנקת, מתאים לזוגות ומשפחות.
054-4715496

דירות 4 חדרים, מרווחות,
מבחר קומות, מחסן וחניה,
חדשות מקבלן מידית,
החל מ-3,100,000 ש"ח,
מחירים אטרקטיביים ביותר!
הדירות בבלעדי הממשד!
0508-755-755 חזקו ירט.
משרד תיווך KEN גדלן,
(רשיון מס' 31037309)

לתיווך KEN גדלן דרושות
דירות למכירה, ג. שמואל,
לקבוע תאריך אחרי מכירת
דירה. להערכת נכס/פנישת יעון
(ללא תשלום) התקשרו למשרד:
0508-755-755 חזקו ירט

פתח תקווה

בפתח תקווה, בהזדמנות נדירה,
בית פרטי, משופץ מהיסוד, חדרים
גדולים במיוחד - מקלט + חניה.
054-3975727

קדומים

בקדומים, בית פרטי, 200 מ"ר,
1/2 דוונ, במרכז הישוב, מושקע,
6 חדרים, 3 חדרים שירותים,
מרווחות, מגניבים, מחסן, מינה,
052-3475168 כניסה מיידית

למסגרת חוץ ביתית טיפולית בירושלים לנערות בסיכון מרקע חרדי

צירוף:

עו"סית נערות
פניולות רמתקפ:

- ✓ תואר ראשון בעבודה סוציאלית
- ✓ נסיון בטיפול בנוער בסיכון
- ✓ זיקה לעולם הדתי/חרדי

היקף המשרה: 50-75% | נא לציין משרה: 5474

עו"ס - רכזת טיפול
פניולות רמתקפ:

- ✓ תואר ראשון
- ✓ שנתיים נסיון
- ✓ בעבודה סוציאלית
- ✓ נסיון בטיפול בנוער בסיכון
- ✓ נסיון בהדרכה והכשרת צוות
- ✓ זיקה לעולם הדתי/חרדי

היקף המשרה: 75-100% | נא לציין משרה: 6585

שליחת קורות חיים למייל: bmresume111@gmail.com | או 0586516103 בוואצאפ

לקרן גוש עציון דרוש/ה מנכ"ל/ית

עם ניסיון מוכח בגיוס משאבים, פיתוח וחיזוק השותפויות בארץ ובחו"ל

קרן גוש עציון היא קרן פילנתרופית מובילה, הפועלת לפיתוח, קידום וחיזוק החיים ברחבי גוש עציון – בהווה ובעתיד. הקרן יוזמת, תומכת ומקדמת פרויקטים נבחרים בעלי ערך ומשמעות.

דרישות התפקיד

- ניסיון מוכח בגיוס משאבים בארץ ובחו"ל
- יחסי אנוש מעולים יחד עם ניסיון בניהול צוות עובדים, תקציבים ופרייקטים מרובי שותפים
- הבנה בעולם הפילנתרופיה והעמותות

- אנגלית ועברית ברמת שפת אם
- זמינות לטיסות ונסיעות לחו"ל מס' פעמים בשנה
- ניסיון והבנה במדיה, קידום ושיווק דיגיטלי

לברורים נוספים ושליחת קו"ח: yedidyaz@gush-etzion.org.il

דרושים הרשת מתרחבת!

למרכז ישיבת ואולפנות בני עקיבא
דרושים/ות

צנהליות כספים ותפעול

אב"ע אריאל • מדרשיית בני"ע עורי, ירושלים
אב"ע תל אביב • יב"ע נר תמיד, חשמונאים

דרישות התפקיד:

- יחסי אנוש מעולים
- בעל/ת חזון ויכולות מעשיות לביצוע התפקיד
- ניסיון בניהול קודם רלוונטי
- היכרות עם מערכת חינוכית - יתרון
- הבנה כלכלית ויכולת תפעול מערכות

לפרטים נוספים ושליחת קו"ח hr@yba.org.il
פניות מתאימות בלבד תענינה
יש לציין ציפיות שכר ומיקום המשרה

עיריית בני-ברק
מרכז פומבי מס': 250047
דרושה

מפקח/ת רישוי בניה

מועד סופי להגשה:
יום רביעי, י"ב אב ה'תשפ"ה (6/8/25), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זיברט.

אריאל אשכול

לתנועת אריאל דרושה

מנהלת סניפים ארצית

איפה בארץ?
בהנהלה הארצית, ירושלים
מה ההיקף?
80%-100% משרה
למה אריאל?
להיות חלק מהנהגה חינוכית תורנית, הובלת תהליכים משמעותיים בתנועה ובסניפים בפריסה ארצית, עבודה דינאמית באווירה משפחתית
מה מחפשים?
יכולת הנעה וליווי של צוות, ראש גדול ואחריות, יכולת ארגון וניהול, יכולת עמידה מול גורמים רשמיים, יכולת עבודה בתנאי לחץ

מוזמנת להצטרף למשפחת אריאל ולהשתלב בצוות הנהגת התנועה בעבודה משמעותית, עם יציבות ושכר מתגמל.

אריאל - עבודה שהיא בית.

הצטרפי אלינו!
קו"ח למייל: tbanot@tarieil.org.il

מקום זה יכול להיות שלך

03-9185553

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים (גם גניזה)

משלם מחיר טוב
054-6420392

לפנימיית אמונה אחוזת שרה בבני ברק
דרושה/ה

ראש צוות טיפולי

לניהול והדרכת צוות רב מקצועי, עבודה חול גורמי חוץ ופנים, שותף מרכזי בצוות ניהול הפנימייה.

דרישות התפקיד:

- תואר ראשון בעבודה סוציאלית, תואר שני- יתרון
- ניסיון של כ-5 שנים כעו"ס בתחום ילדים בסיכון
- היכרות עם החינוך הממלכתי דתי

תנאים טובים למתאימים

לפרטים ושליחת קו"ח:
יאיר סולומון: **052-4314475**, מייל: achuzatsara@achuzatsara.org.il

תנועת אמונה נשים דתיות ציוניות חינוך קהילה השפעה

אחוזת שרה

המהדורה הדיגיטלית שלך.

בשבע בלחיצת כפתור

כל חמישי אצלכם במייל! מוזמנים להצטרף למשפחה הדיגיטלית!

יד לאחים מטה הסברה

היקף עבודה: חצי משרה

דרושה מנהלת מחלקת הסברה בעמותת "יד לאחים"

עמותת "יד לאחים" מחפשת מחליפה לתקופת חופשת לידה (עם אופציה להארכה) לתפקיד מפתח במחלקת ההסברה. עבודה דינאמית ומשמעותית.

<<< **התפקיד כולל:** ניהול מחלקת ההסברה של העמותה / הפקת תכנים שיווקיים ותקשורתיים / יוזמה וחדשנות בתחום תוכן מניעתי / תיאום פרויקטים ומערכות יחסים עם גורמים ושותפים חיצוניים / ניהול והרחבת הצוות <<< **דרישות התפקיד:** יכולת ארגון וניהול זמנים ברמה גבוהה / יחסי אנוש מצוינים, יוזמה ויצירתיות / מחויבות לערכי העמותה ויכולת השתלבות בסביבה אידאולוגית

לשליחת קו"ח:
drushim@yadl.co.il (משרה 601)

ואבחון.

גינה לילדים

15 דק' מכביש 6,
10 דק' מחריש

לא עוברים
מחסום

קהילה
דתית

150
משפחות

דו משפחתי 4 חד'
החל מ- **2,700,000 ₪**

הריזהב

חפשו בגוגל: **טל מנשה הרי זהב**
טלפון: 076-599-7812

טל מנשה. יפה מבפנים

סלון מרווח

בטל-מנשה מסתכלים גם בקנקן וגם במה שיש בתוכו.

קהילה דתית מגובשת, מוסדות חינוך מצוינים, מרחבים ירוקים פתוחים וקרבה נוחה לחריש ולכביש 6 - שילוב מנצח של חיי קהילה, טבע ונוף.

